

CONCA #10

**CONSELL NACIONAL DE
LA CULTURA I DE LES ARTS
#10 ANYS CONCA**

**“Només el nom de
les coses és innocent”**
Montserrat Roig

ÍNDEX

C#10

**CONSELL NACIONAL
DE LA CULTURA I DE LES ARTS
#10 ANYS CoNCA**

VISIBILITAT I LEGITIMACIÓ

La renovació total del Plenari del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA) el juliol de 2019 que el Ple del Parlament de Catalunya va portar a terme va marcar el punt d'inflexió per a una nova etapa d'aquest organisme. Des de 2008, any en què es va crear per mitjà de la Llei 6/2008, fins avui, el CoNCA ha passat per diverses circumstàncies que han determinat una periodificació basada en l'exercici de les funcions que li ha encomanat el Parlament.

Durant el període 2009-2011 el CoNCA va actuar principalment en dos àmbits: el de la concessió dels ajuts destinats a la creació i a la formació artística i el de l'elaboració d'un informe anual sobre l'estat de la cultura al país. L'aprovació de la denominada Llei òmnibus de 2011 va comportar un gir radical en les funcions per a les quals el CoNCA havia estat creat, com ara llevar-li la de suport a les arts. Aquest fet va provocar el desmantellament de l'estructura inicial, el traspàs de les funcions inicials de l'organisme i un canvi d'estratègia funcional. Llavors el CoNCA va focalitzar la seva activitat en les tasques d'assessorament i d'estudi d'àmbits que incideixen de ple en el desenvolupament cultural, com ara el finançament de la cultura. La continuïtat de la comesa de la concessió dels Premis Nacionals de Cultura va contribuir a atorgar una determinada visibilitat al CoNCA al llarg de l'etapa transcorreguda entre 2009 i 2019, però no a la resta del seu treball.

Entre 2008 i l'actualitat ha transcorregut prou temps i el panorama sociocultural ha canviat prou per posar de manifest que el CoNCA inicia una nova etapa. És un període en què, a més de complir el mandat parlamentari i les funcions que venen determinades per la llei de creació i les successives modificacions, el Plenari s'ha manifestat a favor de prendre en consideració tots aquells factors que a hores d'ara configuren les estructures i el desenvolupament de la cultura i de les arts. Amb aquesta finalitat el Plenari va iniciar una reflexió de llarg abast sobre el conjunt de normatives, documentació i circumstàncies que afecten les finalitats i visions del CoNCA, fonamentant-se en el volum de treball portat a terme des de 2009 fins al juliol de 2019.

LA TASCA DEL CoNCA HA ESTAT ÚTIL PER AL CONJUNT DEL MEDI CULTURAL"

La present publicació, #10anysCoNCA, n'és el primer i indispensable producte. En Salvador Casals va proposar l'elaboració d'aquest document a la resta de membres del Plenari amb un doble objectiu: d'una banda, mostrar la totalitat del treball que el CoNCA ha portat a terme al llarg d'una dècada marcada per uns inicis difícils i un desenvolupament no exempt d'incidències, fins al punt d'afectar-ne la visibilitat i l'activitat que ha portat a terme, i d'altra banda, legitimar el treball realitzat i la mateixa existència del CoNCA. Des de les seves formulacions inicials, el CoNCA ha estat un organisme d'encaix complicat, si no obertament difícil, en les estructures polítiques i administratives existents al país en qualsevol de les seves etapes. I, no obstant això, la tasca que ha efectuat ha estat útil i positiva, a grans trets, per al conjunt del medi cultural.

Visibilitat i legitimació han estat les dues motivacions d'aquest llibre, que es presenta a l'inici d'aquest nou període en què el CoNCA ha treballat fixant els seus objectius pels propers anys de mandat. La dècada transcorreguda constitueix un balanç i un fonament prou sòlids per anar complint amb una perspectiva de futur que ens compromet amb una actuació independent i àmplia respecte a la diversa i complexa realitat cultural del país, sense perdre de vista la possibilitat d'un ordenament jurídic que situï el CoNCA on requereixin les necessitats dels sectors –serveis, professionals i indústries– i les polítiques culturals de les diferents administracions.

Vinyet Panyella
Presidenta
Consell Nacional
de la Cultura i de les Arts

10 ANYS DE CoNCA

Al llarg dels deu anys d'existència de la institució, el CoNCA ha analitzat diversos àmbits de l'acció cultural del país mitjançant els seus estudis i informes, però per primera vegada recull i analitza la seva pròpia activitat en un document que té l'objectiu d'oferir una visió global de la feina feta i analitzar el conjunt de recomanacions i propostes plantejades per a la millora del sistema cultural català.

En aquesta publicació es detallen i sintetitzen totes les accions, estudis i publicacions realitzats, i s'hi pot observar un treball acurat que permet extreure visions de sector i deures pendents per a molts agents del sistema cultural. Tot plegat es reflecteix de forma global a l'*Informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts a Catalunya*, on el CoNCA no tan sols ha assumit un paper d'observatori de dades culturals, sinó que, en tres períodes diferenciats, evoluciona cap a una visió on l'espai analític es combina amb el posicionament de la institució sobre l'evolució de les polítiques culturals catalanes des de diferents perspectives.

En l'observació d'una dècada de treballs trobem recomanacions recurrents i reiterades –per necessàries– en aspectes sobre els quals la institució continua treballant avui dia: educació i ensenyaments artístics, Estatut de l'artista, mecenatge, plans integrals, gènere, joves, participació cultural, etc.

En la major part dels estudis i informes emesos i sintetitzats en aquest treball, termes com *ordenació, suport, finançament, implicació, impuls*, etc., són presents de forma continuada, independentment del sector o l'àrea d'interès analitzada. Per tant, un dels objectius d'aquest informe dels deu anys del CoNCA és el de no deixar en l'oblit tot aquest conjunt de peticions sorgides del contacte amb experts, agents o professionals dels diferents sectors, que al llarg d'una dècada han contribuït a assenyalar les mancances d'un sistema cultural que evoluciona amb dificultats.

“TENIM UN SISTEMA CULTURAL QUE EVOLUCIONA AMB DIFICULTATS”

Aquest document també mostra que en aquests més de deu anys el CoNCA ha estat molt més que un emissor d'informes o recomanacions. En aquesta dècada la institució ha anat desplegant les seves obligacions competencials en una combinació de processos complexos, com les *Avaluacions estratègiques* dels equipaments nacionals de l'àmbit cultural –que requerien el desenvolupament d'una metodologia per dur-les a terme– o la consolidació d'un model propi de reconeixement públic d'institucions i personalitats cabdals per a la cultura del nostre país, mitjançant els Premis Nacionals de Cultura.

El document s'ha centrat en les principals línies de treball desenvolupades de forma continuada al llarg dels deu anys, però no volem oblidar que una part important de la feina de la institució durant els seus tres primers anys d'existència es va focalitzar en la gestió dels ajuts i el suport a la creació artística, per contribuir a definir un model que vetllava per la transparència, la independència i l'eficàcia del sistema públic d'ajuts i que encara ara és la base d'algunes línies de treball de l'actual Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural.

Aquest llibre ajuda a fer-se una idea aproximada de l'enorme tasca de recerca, anàlisi i visualització de realitats culturals duta a terme pel CoNCA, però per assumir l'envergadura del volum de la feina realitzada és imprescindible apropar-se a les seves memòries i publicacions. Una sòlida base documental que esdevé essencial i imprescindible per projectar les línies de futur de la institució mateixa i per ajudar a trobar algunes de les claus de futur del nostre sistema cultural.

Salvador Casals
Vocal
Consell Nacional
de la Cultura i de les Arts

C#10

CONSELL NACIONAL
DE LA CULTURA I DE LES ARTS
#10 ANYS CoNCA

TRO

E

l Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA) es va crear el 13 de març de 2009 en aplicació de la Llei 6/2008, de 13 de maig. Aquest nou organisme naixia com a resposta a

una reclamació del sector cultural i artístic davant del Govern de la Generalitat de Catalunya al llarg de diverses legislatures amb l'objectiu de renovar les polítiques culturals i de millorar i ampliar el suport a la creació cultural i artística del país, amb el convenciment que les polítiques de foment i d'expansió de la cultura s'han de mantenir al marge de la conjuntura política. El CoNCA va ser concebut com una institució inspirada en el model anglosaxó dels *arts councils*, amb el convenciment que cal mantenir la política de foment i expansió de la cultura al marge dels canvis de govern. En aquest sentit, poc després de la seva constitució, l'entitat es va inscriure en la International Federation of Arts Councils and Culture Agencies (IFACCA), l'organisme internacional que agrupa els departaments i ministeris governamentals de cultura i els consells de les arts.

D'acord amb l'article 4 de la Llei 6/2008, de 13 de maig, del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, el CoNCA té atribuïdes les funcions següents:

- a) Elaborar l'informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts de Catalunya.
- b) Seguir i avaluar les accions de difusió, promoció i foment de l'activitat cultural a Catalunya.
- c) Afavorir i impulsar el diàleg entre el món de la creació dels sectors culturals i artístics i l'Administració de la Generalitat i, si escau, exercir la intermediació.
- d) Informar el Govern i el Parlament sobre l'estat de l'educació en la cultura i, especialment, de l'ensenyament de les professions vinculades a la cultura.
- e) Participar amb el departament competent en matèria de cultura en la definició de les línies estratègiques i els objectius nacionals.
- f) Emetre informes preceptius sobre els avantprojectes de llei que incideixin en temes de política cultural.
- g) Elaborar dictàmens i formular recomanacions en matèria de cultura i política cultural a iniciativa pròpia o a instància dels departaments de l'Administració de

la Generalitat o d'organismes dependents del Govern o del Parlament. En tots els casos, la creació d'organismes o equipaments culturals de caràcter nacional de l'àmbit de la creació artística ha de ser objecte d'un informe preceptiu.

h) Emetre informes preceptius sobre el nomenament dels responsables dels equipaments culturals dedicats específicament a la creació artística que correspongui al Govern.

i) Dissenyar, d'acord amb el programa marc de cultura del Govern i el contracte programa del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, les línies d'actuació de suport a creadors i entitats respecte a la promoció, el foment, la difusió i la projecció de la creació artística.

j) Avaluar els contractes programa que regeixen les relacions entre el departament competent en matèria de cultura i els equipaments culturals dels quals l'Administració de la Generalitat és titular o en els quals participa.

k) Elaborar les auditories culturals dels equipaments culturals de titularitat de l'Administració de Generalitat i de les entitats públiques o privades que li ho encomanin, així com fer una auditoria biennal sobre la repercussió cultural de les subvencions concedides i fer-la pública.

l) Concedir els Premis Nacionals de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

m) Establir vincles de col·laboració amb els òrgans assessors i de participació sectorial del departament competent en matèria de cultura.

n) Vetllar per la presència i la protecció de les llengües pròpies de Catalunya i de l'Aran en l'àmbit de la creació artística.

o) Vetllar per la igualtat d'oportunitats entre homes i dones en l'àmbit de la creació artística i cultural.

p) Participar, per mitjà d'un informe preceptiu i prioritari, en els projectes de bases i en totes les convocatòries d'ajuts a la creació cultural, les quals han de ser de concurrència pública. En els casos excepcionals en què no se segueixi el criteri d'aquest informe, l'Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural ho ha de justificar adequadament.

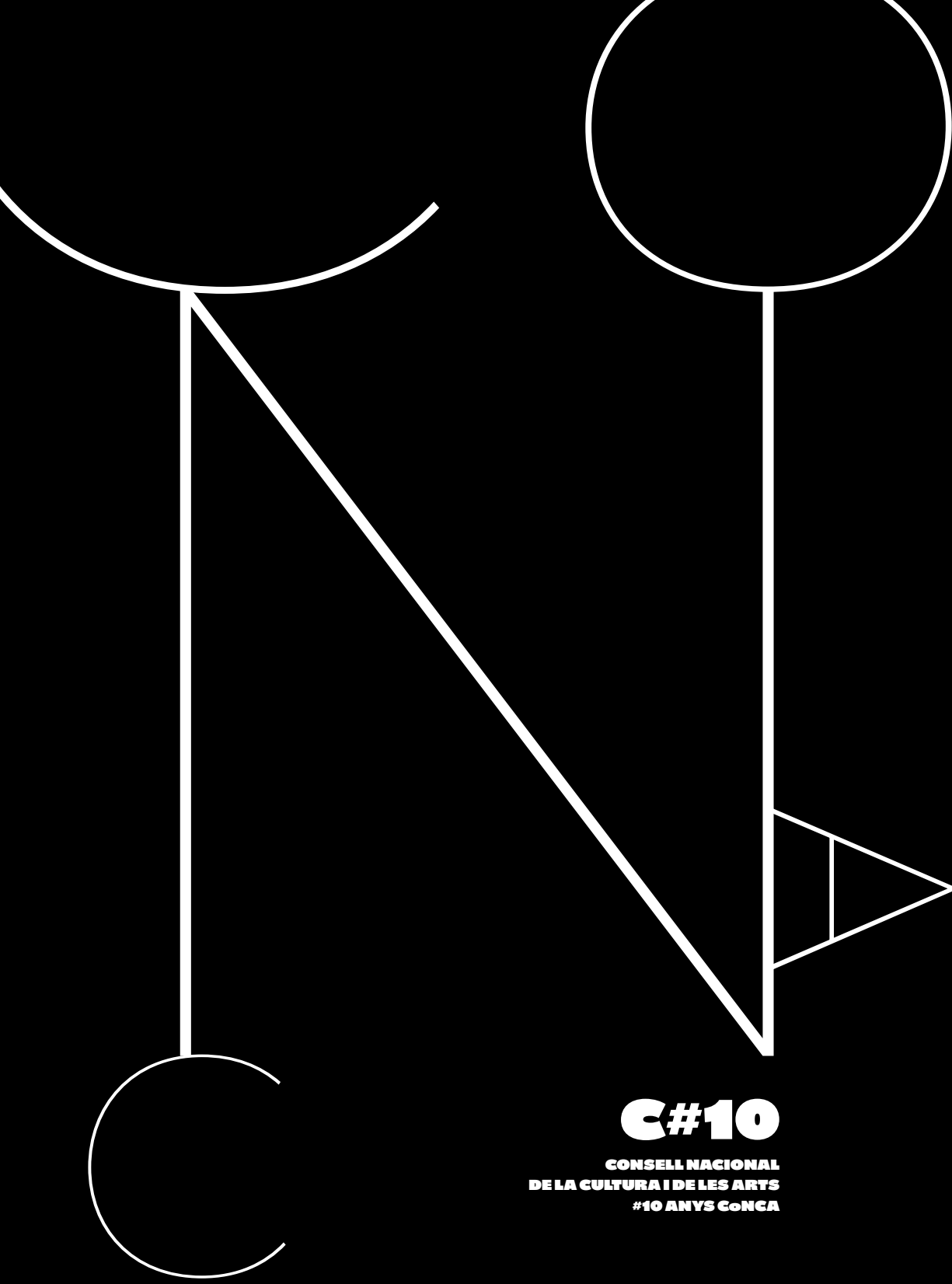
q) Participar en les comissions de valoració de l'Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural que avaluin els ajuts a la promoció, difusió i projecció de la creació artística, els quals han de seguir el procediment de concurrència competitiva.

r) Promoure, en coordinació amb el departament competent en cultura, la creació d'un instrument interactiu que concentri la informació sobre els ajuts i les altres iniciatives de suport de les administracions públiques i de les institucions privades que s'hi vulguin afegir, amb l'objectiu final de promoure'n la màxima coordinació quant a calendaris, objectius i criteris, tot preservant llur autonomia per a decidir sobre les bases o adjudicar els ajuts.

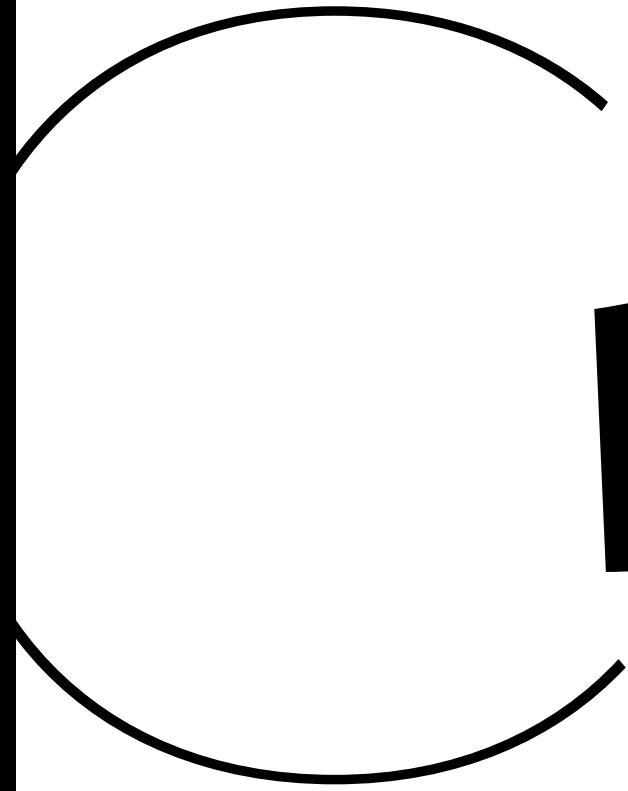
s) Qualsevol altra que li encarregui el departament competent en matèria de cultura.

La Llei 11/2011, del 29 de desembre, de reestructuració del sector públic per a agilitar l'activitat administrativa, coneguda com a Llei Òmnibus i impulsada pel Govern de la Generalitat de Catalunya, va suposar per al CoNCA la pèrdua de la funció executiva en l'àmbit de suport a les arts i que l'habilitava per a decidir i concedir subvencions als creadors i a les entitats respecte a la promoció, el foment, la difusió i la projecció de la creació artística.

A partir d'aleshores, doncs, el CoNCA té com a objecte assessorar el Govern en el conjunt de la política cultural, vetllar pel suport a la creació artística i per la promoció d'aquesta i fer-ne l'avaluació, així com vetllar pel desenvolupament de l'activitat cultural, col·laborar en l'ordenament de la política cultural pel que fa a la creació artística, intervenir de manera decisiva en la política de suport a la creació artística i cultural i de promoció d'aquesta creació i organitzar un sistema d'auditoria cultural dels equipaments i les subvencions públiques que tingui en compte la promoció de la cultura i el seu retorn social.

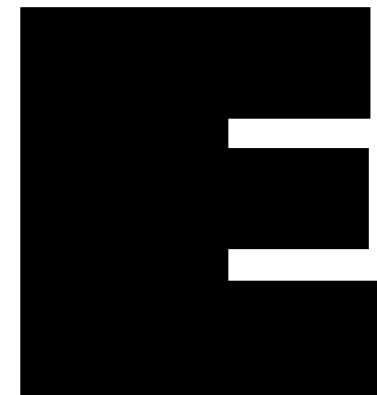

C#10
CONSELL NACIONAL
DE LA CULTURA I DE LES ARTS
#10 ANYS CoNCA

**AJUTSA
LES ARTS**

El CoNCA empenia el seu camí el 2009 amb l'objectiu d'activar polítiques culturals i renovar-les quan fos necessari per millorar i ampliar el suport a la creació artística. Una de les principals facultats de la institució en aquest període va ser la de formular i decidir sobre línies de suport a creadors i entitats per a impulsar i visualitzar la seva activitat i projecció. Els objectius principals que fonamentaven l'acció del CoNCA en aquesta vessant de treball cercaven fomentar l'excel·lència, la formació professional i l'educació artística, la promoció i la difusió cultural i l'impuls dels nous llenguatges, la mediació i el desenvolupament de nous públics.

Per complir amb la funció establerta per la Llei i les directrius del Plenari, es va constituir la Comissió de Treball de Suport a les Arts, entroncada directament amb el model organitzatiu dels *arts councils*. La comissió va impulsar durant el primer any un canvi d'orientació en els ajuts públics a la creació que havia de gestionar per adaptar-los de forma més efectiva a les noves finalitats preteses. A efectes pràctics, les àrees tècniques de Projectes i de Coneixement van desenvolupar i proposar les modificacions oportunes per a la implementació de noves convocatòries a partir de les línies d'ajut liderades els anys anteriors per l'Entitat Autònoma de Difusió Cultural. Per emprendre aquesta tasca es van establir prèviament el diàleg i el debat amb els principals representants sectorials.

El 2010, l'Àrea de Projectes desplegava la nova política de suport a la creació del Consell gestionant la seva acció a través de diversos mecanismes: una nova bateria de convocatòries de subvenció i de beques, la signatura de convenis específics i una oficina de suport tècnic per assessorar i fer seguiment de projectes de forma continuada.

El disseny de les convocatòries es va planificar de manera sectorial i es van concretar i ampliar els objectes i els criteris puntuables per atendre i incentivar les necessitats de cada àmbit i en funció de la naturalesa dels respectius objectius. Es preveia també millorar el procés d'avaluació amb un increment del nombre i el perfil

dels experts per a les comissions de valoració, a fi i efecte de donar més garanties d'objectivitat, independència i eficàcia en el sistema de valoració i dotació d'ajuts.

El nou planteig de les convocatòries d'ajuts es concretava en set línies de subvenció i dues de beques, totes de concurrència competitiva, adreçades al finançament de projectes dedicats al desenvolupament d'iniciatives artístiques provinents dels diferents àmbits, des de la seva concepció fins a la presentació pública. Amb aquest propòsit, els ajuts i les beques es van definir de la manera següent:

- Ajuts per als agents articuladors representants dels sectors artístics per a realitzar activitats d'impuls, articulació i atenció professional dirigides als respectius socis i al públic general en els àmbits de les arts escèniques, la música, les arts visuals i el pensament.
- Ajuts a la creació per a cada àmbit sectorial per a col·laborar en la realització de projectes artístics de caràcter professional de formació, creació, producció i exhibició vinculats als àmbits de la dansa, el teatre, el circ, les arts visuals i la música, així com a projectes interdisciplinaris i/o oberts a les noves tendències.
- Beques per a la recerca i la creació en els àmbits artístics i del pensament per a projectes en fase embrionària promoguts per creadors i investigadors en els àmbits de les arts visuals, les arts escèniques, la música i el pensament.

La Comissió d'Ajuts va ser l'encarregada d'aprovar l'atorgament dels ajuts. Aquesta comissió es reunia periòdicament un cop acabat el procés d'avaluació de les convocatòries i estava formada pel president i els dos vicepresidents del CoNCA, amb veu i vot, així com pel director del CoNCA i el secretari general de Cultura, amb veu i sense vot.

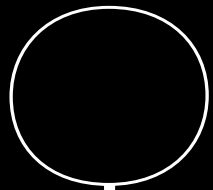
Durant els tres exercicis, del 2009 al 2011, el CoNCA va concedir 1.407 ajuts per un import total de 29.557.217,86 euros, distribuïts de la següent manera:

- 2009: 9.855.223,00 € (449 ajuts concedits)
- 2010: 11.439.027,29 € (495 ajuts concedits)
- 2011: 8.262.967,57 € (463 ajuts concedits)

c#10

**CONSELL NACIONAL
DE LA CULTURA I DE LES ARTS
#10 ANYS CONGA**

C

**INFORME ANUAL
SOBRE L'ESTAT DE
LA CULTURA I DE LES
ARTS A CATALUNYA**

na de les funcions principals del CoNCA és elaborar l'informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts de Catalunya. Aquest document es configura com una plataforma ideal per fer públic el desenvolupament del sistema

cultural català i tota la feina realitzada de manera estable i continuada al llarg de l'any envers el coneixement d'aquest escenari.

D'una banda, l'informe radiografia anualment la situació del sector cultural i, d'altra banda, repassa les polítiques i les actuacions de les administracions en matèria de cultura en funció de tres aspectes: la regulació de l'acció cultural, la gestió dels equipaments públics i generació d'activitat pròpia, i les mesures de suport al sector. L'informe també conté un conjunt de propostes amb mesures de millora i principals actuacions a realitzar.

Aquest document té com a destinatari final el Parlament de Catalunya i els agents responsables de les polítiques culturals del país. Permet fer l'anàlisi de les polítiques públiques desenvolupades al voltant de l'activitat artística i cultural pels diferents nivells d'administracions que actuen en el territori català.

En els deu anys del CoNCA s'han elaborat vuit informes anuals, que han anat variant en estructura i continguts segons les necessitats i objectius de cada moment. Es poden definir tres períodes amb diferents tipologies d'informes anuals:

Període I (2010-2011)

Els dos informes anuals integrats en aquest període contenien dues parts diferenciades. D'una banda, hi havia un diagnòstic general realitzat a partir de l'anàlisi de temes transversals que interactuen amb la cultura i les arts. En concret, els temes analitzats van ser: societat, economia, educació, territori, patrimoni i turisme.

D'altra banda, s'hi inclouïa una anàlisi sectorial que es realitzava a partir de l'anàlisi de dades culturals i de la informació qualitativa rebuda dels experts

consultats. L'objectiu era fer un seguiment de manera individualitzada de l'evolució de cadascun dels sectors culturals en un moment en què la crisi començava a afectar les polítiques culturals: arquitectura, arts visuals, cinema, circ, cultura científica, cultura popular i tradicional, dansa, disseny, fotografia, il·lustració, llibres i edició, música i teatre.

Període II (2013-2014)

Els dos informes d'aquest període van ser de transició. L'informe 2013 va servir per fer públics els compromisos que s'autoimposava el Plenari acabat de nomenar. En concret, s'establia un total d'onze línies de treball: finançament innovador, cultura i transparència, auditories i bones pràctiques, humanisme i ciència, excel·lència i beques, Estatut de l'artista, cultura i educació, institut superior de les arts, cultura numèrica, observatori de la cultura i, finalment, agenda cultural.

Període III (2015-2018)

A l'inici d'aquest període es configura un nou tipus d'informe integrat per tres apartats: un article central on el Plenari del CoNCA exposa el seu posicionament sobre l'evolució de les polítiques culturals catalanes des de diferents perspectives, un capítol de col·laboracions on s'invita experts externs que aportin una mirada personal a aspectes concrets i, finalment, l'apartat «cultural en dades», on es fa un seguiment de les principals dades culturals i s'analitza la seva evolució històrica. Aquest model s'ha aplicat als quatre darrers informes anuals amb petites variacions (per exemple, en els dos darrers informes les col·laboracions externes giren al voltant d'un tema genèric: màrqueting i públics el de 2017 i dimensió social de la cultura el de 2018).

LLISTA D'INFORMES ANUALS

PERÍODE	ANY	TÍTOL
I	2010	Informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts a Catalunya 2010
	2011	Informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts a Catalunya 2011
II	2013	Crisi, incerteses, sinergies. Informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts a Catalunya 1_2013
	2014	Una cultura policèntrica i articulada. Informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts 02_2014
III	2015	Repensant les polítiques culturals. Reptes i reflexions. Informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts a Catalunya 03_2015
	2016	Nexes i divergències en la política cultural. Estat de la cultura i de les arts 04_2016
	2017	La cultura, eix de les polítiques públiques. Estat de la cultura i de les arts 05_2017
	2018	Dimensió social de la cultura. Estat de la cultura i de les arts 06_2018

Relació i resum del contingut dels informes anuals.

A continuació s'especifiquen els principals continguts, les propostes i les línies sorgides de cadascun dels documents elaborats.

Informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts a Catalunya 2010

L'objectiu d'aquest primer informe anual era establir una cartografia de la situació en aquell moment amb la voluntat d'extreure'n un diagnòstic per avaluar l'estat general de la cultura i de les arts a Catalunya.

Pel que fa a l'aspecte general de l'estat de la cultura, aquest informe plantejava, amb una ambició teòrica i estratègica gairebé fundacional, el posicionament del CoNCA davant d'alguns aspectes prioritaris a l'hora d'avaluar la situació present: de forma preeminent, la dimensió social de la cultura, la dimensió econòmica del sector cultural, les relacions entre cultura i educació, la responsabilitat territorial de la cultura i la seva projecció internacional i el paper cultural del patrimoni.

Pel que fa als sectors culturals i artístics, s'avaluava la situació dels àmbits que semblava important considerar, sense pretensions d'incloure'ls tots en aquesta primera edició: les arts visuals, la fotografia, el cinema, el disseny, l'arquitectura, el teatre, la dansa, el circ, la música, els llibres i l'edició, la cultura científica i la cultura popular i tradicional.

Principals propostes i línies de treball resultants

— Impulsar i incrementar el suport a totes les iniciatives conduents a una major presència de la cultura en la societat, així com millorar-ne l'accessibilitat i incrementar la participació de la diversitat de la ciutadania en tots els àmbits culturals.

— Reforçar les relacions entre cultura i educació per impulsar una major conjunció d'esforços per la socialització de la cultura i l'alfabetització artística.

— Major implicació de les polítiques culturals d'àmbit nacional amb els responsables municipals i d'entitats locals, per contribuir al desplegament dels béns públics culturals a tot el territori, amb una autèntica voluntat descentralitzadora.

— Impulsar les iniciatives culturals que afavoreixin una major cohesió social, una autèntica democratització en l'accés a la cultura que faci disminuir les desigualtats encara existents en l'usdefruit dels béns culturals.

— Apostar per l'augment de despesa pública en l'àmbit cultural com a sector estratègic de la nostra economia en el marc global de la societat del coneixement.

— Per poder prendre decisions, comptar amb dades fiables i actualitzades, curoses metodològicament, equiparables als paràmetres d'altres quantificacions internacionals i completes pel que fa a tots els àmbits culturals.

Informe Anual sobre l'estat de la Cultura i de les Arts a Catalunya 2011

El diagnòstic sectorial sobre aquest any incloïa la reflexió al voltant de dos temes cabdals per al país: l'anàlisi dels continguts culturals i artístics del sistema educatiu i el desenvolupament del turisme cultural com a generador de riquesa. L'anàlisi dels sectors culturals va acompanyada de recomanacions, suggeriments i propostes que poden millorar les diverses problemàtiques detectades.

La crisi econòmica iniciada l'any 2008 va suposar un fre per al món cultural, tant pel que fa a les inversions i als pressupostos com quant a la greu demora dels pagaments als artistes per part de les administracions. Tot i això, hi havia la percepció que el sector cultural resistia (més tard es va constatar que no era així). Tanmateix, persistien algunes problemàtiques que són comunes a tots els sectors culturals del país, com una manca d'atenció a les polítiques culturals que es desenvolupen al territori, l'absència d'una política clara de patrimonialització de la creació contemporània, les dificultats per bastir estructures de distribució i de difusió enfront d'una inflació de producció i el canvi de model cultural que les noves tecnologies dibuixen en sectors com l'edició, la música o l'audiovisual, amb les conseqüents tensions per adaptar el concepte dels drets de propietat intel·lectual a les noves dinàmiques de creació.

Davant d'aquestes febleses, l'informe proposava mesures d'actuació que passen per una major internacionalització de la cultura catalana, la necessitat d'impulsar programes d'alfabetització artística que proporcionin als alumnes eines per créixer socialment i per disposar de criteri a fi de valorar amb més coneixement de causa i amb sensibilitat les propostes artístiques i culturals, i la urgència d'avançar en la definició d'un Estatut de l'artista que proposi mesures correctives de fiscalitat i reguli les relacions entre els diferents agents de l'activitat artística.

Principals propostes i línies de treball resultants

— Cal reforçar els vincles dels creadors i els centres culturals amb les institucions educatives. Hi ha la necessitat d'impulsar programes d'alfabetització

artística que proporcionin a l'alumnat eines per créixer socialment i per disposar de criteri a fi de valorar amb més coneixement de causa i amb sensibilitat les propostes artístiques i culturals. En aquest sentit, el CoNCA es compromet a reforçar la línia de suport a l'alfabetització artística, perquè creu que és una de les línies del futur. Els àmbits de la cultura i l'educació han estat tradicionalment separats en institucions polítiques diferenciades, i, de fet, els caldria una gestió molt més coordinada.

— El turisme sempre ha estat vist amb menyspreu pel món de la cultura, però en realitat no n'és aliè: l'aportació econòmica del turisme al PIB és molt important a Catalunya, i molts turistes també venen pel patrimoni artístic i les manifestacions culturals. El món de la cultura, doncs, hauria de capitalitzar els beneficis del turisme cultural, que és un àmbit emergent en els països més avançats.

— Es dona una manca d'atenció a les polítiques culturals que es desenvolupen al territori. Són destacables l'absència d'una política clara de patrimonialització de la creació contemporània, les dificultats per bastir estructures de distribució i de difusió enfront d'una inflació de producció, i el canvi de model cultural que les noves tecnologies dibuixen en sectors com l'edició, la música o l'audiovisual, amb les conseqüents tensions per adaptar el concepte dels drets de propietat intel·lectual a les noves dinàmiques de creació.

— Cal incrementar la internacionalització de la cultura catalana.

— S'ha d'avançar en la definició d'un estatut de l'artista que proposi mesures correctives de fiscalitat i reguli les relacions entre els diferents agents de l'activitat artística.

Crisis, sinergies i incerteses. Informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts a Catalunya 1_2013

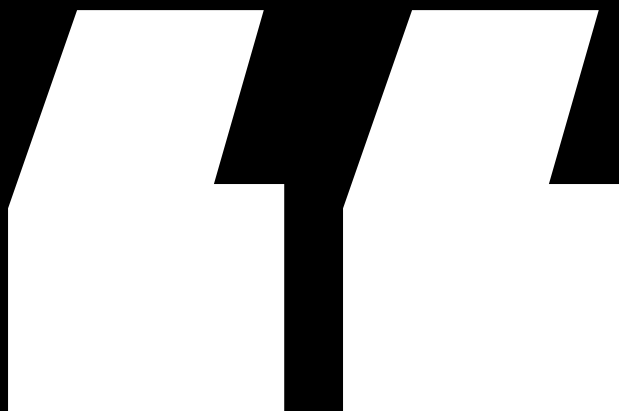
Arran d'unes 140 consultes amb persones de diferents àmbits del món cultural, i a partir de l'estudi de les estadístiques i els informes de diverses entitats culturals, s'ha pogut prendre el pols del sector en un any marcat per la crisi.

Principals propostes i línies de treball resultants

— Incrementar la interconnexió territorial i la col·laboració institucional.

— Incrementar el nivell de sostenibilitat dels projectes culturals, millorar-ne la fiscalitat i augmentar la participació del finançament privat.

— Evolucionar cap a una administració i unes institucions més intel·ligents i més eficients.

Els darrers anys han estat marcats per esdeveniments col·lectius que no han facilitat precisament l'expansió creativa. I també han estat marcats per la invasió de l'opinió i de la ideologia en el discurs literari i artístic en general. Per a la mena de procés creatiu que m'interessa, això últim és nefast. Els temps són els que són, i la transició cap al nou món és interessant, però també és cert que als que tenim més de cinquanta anys (i per fortuna a moltíssims joves també) ens resulta molt més ric en estímuls creatius el món que hem conegut i que ara sembla en vies d'extinció."

IMMA MONSÓ, PREMI NACIONAL DE CULTURA 2013 (ESCRITORA)

- Millorar la dignitat laboral i professional d'artistes i creadors.
- Abordar el repte i el canvi de paradigma que suposa la revolució digital.
- Promoure la creació i coordinació d'un sistema d'educació artística.
- Atendre la pluralitat, desenvolupar el paper cohesionador i millorar les dificultats d'accés a una gran part del sistema cultural.

Una cultura policèntrica i articulada. Informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts 02 2014

Amb aquest informe anual el CoNCA vol contribuir a una reformulació de les polítiques basada en un coneixement aprofundit del nostre sistema cultural, fruit d'una visió transversal i experta. L'informe presenta un retrat del panorama actual resumit en vuit punts il·lustrats amb exemples concrets i reblats amb les línies d'actuació que proposa el CoNCA i acaba centrant-se en cinc pilars fonamentals per a la millora de l'àmbit cultural.

Retrat de la situació:

- Reducció progressiva del pressupost públic de cultura. De 2012 a 2014 la despesa cultural per habitant ha patit una caiguda acumulada d'un 28,35 %.
- Dos anys després de l'increment de l'IVA cultural, s'ha detectat que això ha influït en els hàbits de consum, no tant per l'increment de preus, com per un efecte psicològic. Les conseqüències han estat l'increment de la tensió financera dels productors i les empreses culturals, així com la pèrdua de competitivitat en l'àmbit internacional.
- Les descàrregues il·legals continuen sent nombroses, fet que provoca un consum irregular de la cultura.
- L'increment de la precarització de les condicions de treball generada per les restriccions econòmiques i la pressió fiscal han començat a provocar l'extinció de projectes al llarg de 2014.
- Davant d'aquest panorama sorgeixen noves dinàmiques i propostes artístiques alternatives que es caracteritzen per dotar-se de models de gestió més apropiats a la situació econòmica actual.
- Els esdeveniments i festivals s'han erigit com a plataformes d'exhibició generalitzades arreu de tot el territori català. La concentració de públic en un moment concret i l'impacte mediàtic d'aquestes manifestacions ofereixen una estratègia publicitària molt atractiva per als patrocinadors.
- Amb la crisi, el suport del sector privat a la cultura per part del mecenatge tradicional s'ha reduït molt. La desaparició de les caixes d'estalvis ha significat una

reducció del 50 % del finançament procedent d'aquestes entitats per a projectes culturals. En aquest context, es pot dir que la pràctica del micromecenatge és una realitat consolidada al nostre país.

— Els canvis tecnològics generen noves perspectives de negoci, noves formes de creació i nous formats d'exhibició o, fins i tot, possibilitats d'ampliació de públics.

Principals propostes i línies de treball resultants

— Promoure la internacionalització. Més enllà dels programes específics destinats al sector cultural, com Europa Creativa o les línies de suport que es desprenen del programa Horizon 2020, la cultura pot tenir un paper important en moltes de les iniciatives de la UE. Hauríem d'aprofitar aquest nou impuls per ser actius i estar presents des de la cultura en cada objectiu, tant d'innovació com d'indústria, de joventut, d'ocupació o d'educació.

És de màxima importància promoure les polítiques d'internacionalització necessàries per exportar la creació i la producció cultural catalanes i per participar en xarxes col·laboratives que afavoreixin dinàmiques d'intercanvi i també de programació. En aquest sentit, la concentració d'esforços i recursos de l'Institut Ramon Llull (IRL) i de l'Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC) destinats a aquest objectiu és fonamental.

— Replantejar la governança. Catalunya és, en tot el que té relació amb la defensa de la cultura, un cas singular i complex. La poca continuïtat de les apostes i la visió partidista i segmentada del rol de cada institució han creat un escenari de competició més que de col·laboració que ha dificultat el creixement i la consolidació d'un sistema cultural de país. L'Acord Nacional per a la Cultura impulsat darrerament pel Govern hauria de contribuir a clarificar les estructures de governança i a proposar un marc de planificació global amb els rols i les responsabilitats perfectament definits.

— Potenciar el finançament. Cal: a) estabilitzar el pressupost de cultura en el 2 %, b) evitar el retard en el pagament de les subvencions, c) impulsar les propostes de subvenció de caràcter reintegrable, els préstecs a baix interès i els fons de capital de risc, amb l'objectiu que el sistema de finançament vagi substituint progressivament la tradicional subvenció, si més no en l'àmbit de les indústries culturals.

— Millorar el seguiment de les polítiques culturals a través d'eines com ara la creació d'un mapa d'indicadors culturals de Catalunya o la constitució de l'Observatori de la Cultura, que és un altre projecte en què el CoNCA preveu participar.

— Defensar la transparència dels processos d'atorgament d'ajuts del Departament de Cultura o incrementar la visibilitat a projectes subvencionats.

Repensant les polítiques culturals. Reptes i reflexions. Informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts a Catalunya 03_2015

A l'hora de plantejar-se aquest informe anual, el Plenari del CoNCA va considerar que, més enllà de realitzar la presentació actualitzada de les dades culturals, a fi de poder-ne fer un seguiment i una anàlisi comparativa –que incloem com a annex al final del document–, convenia concebre'l deixant de banda en aquesta ocasió l'estructura habitual per àmbits i intentant oferir una perspectiva més general, que convidés a una reformulació de les polítiques culturals on es reflectissin els aspectes més determinants de les transformacions profundes que viu la nostra societat, amb la voluntat de contribuir a dibuixar noves aproximacions i nous horitzons.

Amb aquest propòsit es va demanar a cinc coneixedors profunds del nostre sistema cultural i, alhora, amb una mirada experta sobre l'evolució de les polítiques culturals en el marc internacional que ens oferissin la seva visió sobre sis aspectes que vam coincidir a valorar com a claus. Els seus documents, debatuts en el si del Plenari del CoNCA, que hi ha fet les seves aportacions, constitueixen l'eix de l'informe que trobareu tot seguit i que hem obert amb una introducció que sintetitza els antecedents i l'evolució de les polítiques culturals al nostre país.

El CoNCA ha manifestat públicament i de forma reiterada la inquietud davant l'estat actual del sistema cultural a casa nostra i, amb l'objectiu d'aconseguir un canvi substancial d'aquesta situació, insisteix en la necessitat que es reconegui el paper que la cultura té com a pilar de la nostra història i de la nostra identitat col·lectiva, i com a component decisiu per a una política transversal que impacta de manera determinant en àmbits com l'educació, l'emprenedoria, la creativitat, la innovació, la cohesió social, la integració d'altres cultures, la indústria, l'economia i la internacionalització.

En definitiva, es reclama el paper central que té la cultura en les polítiques públiques del país com un element clau de desenvolupament, cohesió i progrés. Tanmateix, en aquests darrers anys s'ha reduït el pes institucional de la cultura i s'han negligit aspectes importants necessaris per mantenir un sector cultural fort.

Principals propostes i línies de treball resultants

— Es reclama el paper central que té la cultura en les polítiques públiques del país com un element clau de desenvolupament, cohesió i progrés.

— Cal definir quin model de cultura volem. En tots els anys que portem de democràcia no s'ha aconseguit definir el model d'accés i participació en la cultura.

— Binomi cultura-educació. Cal dotar l'educació de la irrenunciable dimensió cultural. No es disposa d'un pla prou ambiciós de país per a l'educació cultural, la qual cosa provoca que aquesta responsabilitat depengui molt encara de les iniciatives de la societat civil i del teixit associatiu.

— Esperit crític. Una ciutadania completa només es pot concebre quan el coneixement, la sensibilitat i l'esperit crític conflueixen com una condició intrínseca al fet de ser ciutadà.

— Repte digital. El «territori virtual» s'ha de pensar des de la mirada de l'accés universal a la cultura, de la connexió i la presència en l'esfera internacional de noves modalitats d'economia i de creació.

— Coordinació institucional. En aquests moments de canvi, és important aconseguir una prioritització i una major coordinació entre els diferents àmbits institucionals i agents que actuen en el sistema cultural amb l'objectiu de consolidar i fer més eficient el sistema cultural.

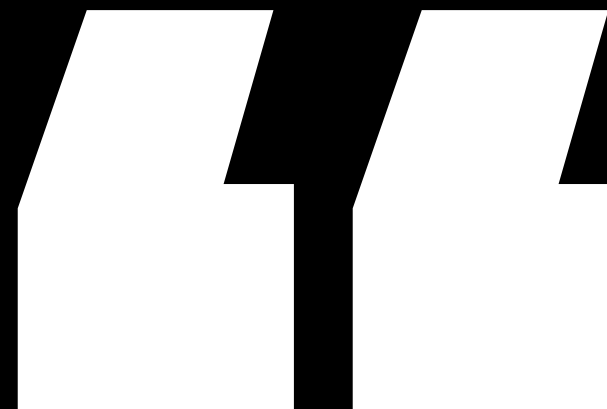
— Ordenació del sistema cultural. És necessari definir el paper de cada institució en el mapa cultural global; dissenyar una estratègia i un recorregut en el lideratge i la influència internacional; crear connexions, interrelacions, programes compartits, possibilitats que esdevinguin veritables multiplicadors i palanques per fer escalable el projecte cultural global.

— Connexió cultura-ciència. La bona base de creadors i artistes que ja té Catalunya hauria de poder treballar conjuntament amb iniciatives de recerca científica que posin en valor i projectin la potencialitat artística del país, que és molta i de qualitat.

Nexes i divergències en la política cultural. Estat de la cultura i de les arts 04_2016

Després d'anys de retrocés dels indicadors referents a la situació del sector cultural, en el darrer exercici es detecta una certa tendència de recuperació. Com en anys anterior, l'informe anual del CoNCA recull els principals indicadors de situació del sector cultural a partir dels quals s'intueix un esperançador canvi de tendència, que no esvaeix els evidents motius de preocupació en un sector molt debilitat des d'inicis de la crisi, l'any 2008.

En aquest informe el CoNCA continua impulsant noves línies de reflexió amb la inclusió de cinc articles que s'han encarregat a experts en diferents matèries:

Aquesta segona dècada del segle xx ha suposat la meva entrada en un període de maduració artística. O de primera maduració. He transitat d'un primer aprenentatge cap a una mirada crítica sobre el meu propi camí recorregut. Noves preguntes respecte al cinema i al seu sentit han ocupat els meus pensaments. La meva concepció del cinema com a eina política ha mutat cap a una dimensió més mística, més psicològica. M'interessa menys el polític, necessàriament contingent, i m'interessa cada vegada més l'espiritual i psicològic, necessàriament més universal."

JAIME ROSALES, PREMI NACIONAL DE CULTURA 2015 (DIRECTOR DE CINEMA)

educació i cultura, dones i polítiques culturals, models comparats de finançament cultural a Europa, i avaluació de la sostenibilitat del sector cultural.

Finalment, en aquesta edició s'han volgut avaluar les polítiques culturals del Departament de Cultura a través d'una enquesta realitzada entre els agents culturals del nostre país els resultats de la qual mostren una interessant reflexió sobre la percepció que tenen els i les professionals de la cultura de les propostes públiques dirigides al sector cultural.

Principals propostes i línies de treball resultants

Es va realitzar una enquesta entre professionals de la cultura on opinaven sobre la situació de la política cultural. Les recomanacions sorgides van ser les següents:

- Objectius de la política cultural. Cal apropar els objectius de la política cultural a les necessitats reals de la societat i del sector cultural.
- Accés a la cultura. És necessari desplegar tot un seguit d'actuacions que trenquin les barreres existents entre la ciutadania i l'activitat cultural: intervencions individualitzades per a col·lectius en situació de risc, actuacions educatives que ajudin a millorar la comprensió de llenguatges artístics, impuls de la diversitat cultural per abastar un major nombre d'interessos, etc.
- Participació ciutadana. Més enllà d'incentivar el consum de productes culturals, manca una major acció pública per al foment de la participació ciutadana en l'activitat cultural i, d'aquesta manera, incentivar l'esperit crític, incrementar la consciència social i cívica, millorar les capacitats intel·lectuals, etc.
- Difusió de l'activitat cultural i mitjans de comunicació. Reforçar la difusió de l'activitat cultural mitjançant la creació d'estratègies de fidelització (carnet cultural, incentius fiscals al consum, etc.) vinculades amb una política de difusió més àmplia representaria una línia de treball primordial per aconseguir incentivar la demanda.
- Noves tecnologies. El disseny de la política cultural ha de tenir en compte els efectes que les noves tecnologies vinculades a la digitalització han tingut en totes les fases de la producció cultural, així com els canvis que hi han provocat.
- Suport a la creació. Cal incrementar el suport a la creació i a la innovació per aconseguir un sector cultural més divers i plural alhora que s'incrementa la seva capacitat d'accés a la ciutadania.
- Finançament de la cultura. Incrementar els recursos públics és un objectiu a curt termini, però també és important establir sistemes de control que garanteixin que la inversió pública cultural sigui eficient, mesurable i que ajudi a assolir els objectius formulats. Cal avançar en el finançament amb eines financeres ajustades a les peculiaritats de la indústria cultural.

— Equipaments públics. S'ha d'aprofitar la bona percepció que es té dels equipaments culturals i implicar-los de manera més activa en els objectius que es persegueixen des del Departament de Cultura. Cal incrementar-ne els recursos i millorar la coordinació.

— Cultura i territori. Els agents culturals no es mostren preocupats per les diferències territorials; tanmateix, no es pot oblidar la situació dels territoris de la perifèria on la baixa densitat territorial provoca una menor vitalitat de l'activitat cultural.

— Coordinació institucional. Una millor coordinació entre les administracions públiques i una bona interlocució amb els agents culturals incrementarien l'eficiència de l'acció pública en cultura.

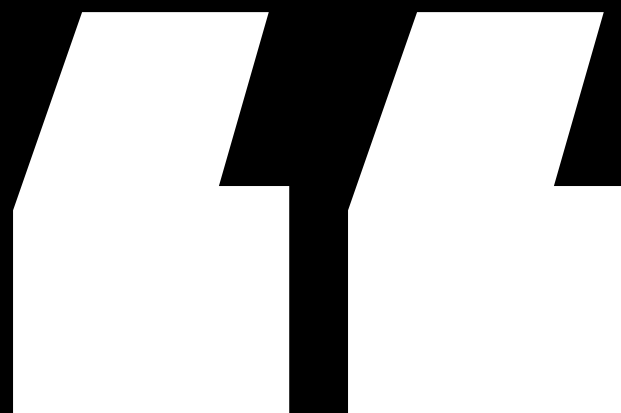
— Presència exterior de la cultura catalana. La cooperació és una bona tàctica per aconseguir la promoció a l'exterior de la llengua i la cultura catalanes, alhora que possibilita l'intercanvi de coneixements i l'enriquiment de la cultura pròpia amb la influència d'altres cultures.

La cultura, eix de les polítiques públiques. Estat de la cultura i de les arts 05_2017

Aquest informe es fa públic en unes circumstàncies excepcionals, en les quals el CoNCA reclama la centralitat de la cultura en la configuració de les polítiques públiques. La precària situació econòmica de la darrera dècada i els canvis de direcció en l'acció desenvolupada pel Departament de Cultura han tensionat el teixit cultural i artístic del país, i per revertir aquesta situació de mínims el CoNCA es marca com a prioritat sumar esforços en l'Acord Nacional de Cultura, que permeti tenir una visió compartida de la política cultural més enllà dels mandats polítics. Altres temes destacats que generen reflexió en aquest informe són el paper de la política cultural arreu del territori, els drets dels treballadors de la cultura, la dimensió educativa de la cultura o el rol que han de jugar els mitjans de comunicació públics en la difusió de la cultura i de les arts.

Un any més, l'informe del CoNCA incorpora la mirada de col·laboradors externs, que enguany es centra en la reflexió sobre les estratègies de comunicació de la cultura.

L'informe s'acaba amb el tradicional recull d'indicadors culturals, que, entre altres coses, serveixen per fer un seguiment de la situació dels diferents sectors culturals, la despesa pública i privada en cultura, les pràctiques culturals dels catalans i el dinamisme econòmic i social de la cultura.

Sempre he fet art-cultura i no art-mercat. I he seguit la mateixa línia. Mai no he volgut canviar la meva obra per diners. La fama i la glòria no m'interessen gaire. Des que vaig donar la meva obra al Museu d'Art de Sabadell s'ha anat movent i he vist que es defensa sola. Hi ha coses de fa quaranta anys que encara interessen la gent. Perquè el món no ha canviat... Em relaciono amb gent jove i veig que hi ha ganes de canviar les coses, de seguir el meu camí, que no passa per fer obres per diners o per fama."

FINA MIRALLES, PREMI NACIONAL DE CULTURA 2018 (ARTISTA VISUAL)

Principals propostes i línies de treball resultants

Les propostes sorgides a partir de cinc reunions realitzades amb agents culturals arreu de tot el territori català són les següents:

— Centralitat de la cultura en les polítiques públiques. Es reclama un Acord Nacional de Cultura que reivindiqui la centralitat del fet artístic i cultural a Catalunya i es recomana al Departament de Cultura que realitzi una planificació estratègica que sigui el full de ruta en la política cultural.

— Suport públic de la cultura. Es reivindica: a) el 2 % del pressupost de la Generalitat per a cultura, b) la construcció d'un marc fiscal i jurídic que millori el finançament de les arts i la cultura, c) vincular el finançament de la cultura a la viabilitat dels seus projectes, d) major compliment de les normes de transparència dels projectes amb suport públic i de les polítiques públiques, que han d'abandonar l'arbitrarietat en l'assignació de recursos públics.

— Drets dels treballadors de la cultura. S'estableix que: a) l'estatut de l'artista ha de disposar d'un marc legal que ajudi a construir un entorn digne per al desenvolupament de les professions vinculades amb la cultura, b) avançar en els drets laborals dels treballadors de la cultura ha d'anar en paral·lel a l'estímul del sector, c) cal combatre la precarietat en la qual es troba el sector cultural.

— Educació i cultura. S'indica el següent: a) els departaments de Cultura i d'Ensenyament han de col·laborar per garantir l'accés a la cultura, b) cal establir l'ordenació dels ensenyaments artístics de caràcter professional per tal d'acabar amb la desregulació actual, c) s'ha de crear el mapa d'ensenyaments no formals i no reglats per posar en valor i reconèixer el potencial existent, d) cal fomentar l'àmbit educatiu dels equipaments i projectes culturals, e) cal promoure entre l'alumnat la participació en experiències artístiques i creatives amb un o diversos artistes.

— Internacionalització. El talent i la creativitat del país s'han d'exportar des de l'excel·lència i la qualitat. Així mateix, cal millorar el potencial dels agents culturals catalans perquè tinguin capacitat per establir contactes amb agents d'altres contrades.

— Difusió de la cultura. S'estableix que és necessari: a) establir estratègies de promoció de l'activitat cultural de Catalunya amb l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació, amb una especial atenció als públics més joves, b) augmentar els espais dedicats a la cultura i a les diferents manifestacions artístiques en els mitjans de comunicació públics, c) recuperar el paper del prescriptor cultural com a figura implicada en la difusió de les arts i la cultura, i d) crear sinergies entre tots els equipaments culturals per desenvolupar sistemes de gestió de públic.

— Territori. El desenvolupament de la política arreu del territori ha de comptar amb l'Administració local: diputacions, consells comarcals i municipis. En el complex mapa d'agents sovint hi apareixen interessos contraposats i visions dispars. La cooperació entre la Generalitat i l'Administració local és insuficient.

Dimensió social de la cultura. Estat de la cultura i de les arts 06_2018

La política cultural de la Generalitat s'ha centrat, des del primer moment de l'autogovern, a donar suport a la creació d'una infraestructura cultural, focalitzada en el desenvolupament dels sectors artístics tradicionals (música, dansa, teatre, arts visuals, cinema...) en tota la seva cadena de valor (creació, producció), així com a finançar la construcció dels espais culturals destinats a la seva difusió.

La necessitat, primer, de crear una infraestructura artística de base i, després, la manca recurrent de recursos que ha sofert el Departament de Cultura no han ajudat a replantejar i ampliar el focus i les prioritats de les polítiques culturals.

En aquest moment en què, per primer cop des de la crisi de 2010, s'incrementa la possibilitat de finançament, és peremptori obrir el debat sobre les mancances, les prioritats i els nous camps en els quals han d'incidir les polítiques culturals, partint de les premisses següents: mantenir la qualitat de les propostes artístiques i les oportunitats de presència internacional dels creadors; garantir un contracte social digne als professionals de la cultura; assegurar el compliment de la llei de propietat intel·lectual; obrir noves línies de suport a la creació contemporània, i sobretot assolir un nou sostre de finançament. Aquests són alguns dels temes pendents que només es podran abordar amb un major increment i una més gran centralitat de la cultura en l'estructura organitzativa i econòmica del Govern.

Principals propostes i línies de treball resultants

El CoNCA demana una més gran centralitat de la cultura en l'estructura organitzativa i econòmica del Govern. El CoNCA reclama des de fa temps la transversalitat interdepartamental de la cultura, capaç de crear sinergies i sumar noves línies d'actuació en totes les àrees de Govern: economia, turisme, immigració, tecnologia, educació, participació. Aquesta petició es concreta en:

— Necessitat de prioritzar l'accés a la cultura i les possibilitats de participació, mitjançant: a) preus socials, b) protecció dels drets culturals i c) suport al teixit associatiu.

— Col·laboració més estreta entre els departaments de Cultura i Ensenyament per a una major aposta per la formació cultural i artística des dels primers nivells educatius.

— Eines renovades per mesurar les audiències del consum audiovisual a plataformes digitals.

— Assolir un nou sostre de finançament que inclogui: a) el 2 % del pressupost del Govern, b) l'1% del pressupost de les obres públiques, c) recursos obtinguts amb la taxa a les operadores telefòniques i distribuïdores de continguts, d) recursos recaptats amb la taxa turística, e) una nova llei de patrocini i mecenatge, f) inversió en cultura per part de la societat civil, siguin ciutadans o empreses i g) noves línies de responsabilitat social corporativa que incrementin el compromís empresarial amb el desenvolupament cultural.

N

C#10

**CONSELL NACIONAL
DE LA CULTURA I DE LES ARTS
#10 ANYS CoNCA**

A

**INFORMES
PRECEPTIUS**

3

a Llei 6/2008, del 13 de maig, del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, estableix que el CoNCA ha d'emetre informes preceptius sobre les següents accions vinculades amb la política cultural:

- Avantprojectes de llei que incideixin en temes de política cultural.
- El nomenament dels responsables dels equipaments culturals dedicats específicament a la creació artística que correspongui al Govern.
- Projectes de bases i en totes les convocatòries d'ajuts a la creació cultural de concurrència pública.
- En aquest darrer cas, la Llei preveu que en els casos excepcionals en què no se segueixi el criteri de l'informe del CoNCA l'OSIC ho ha de justificar adequadament.

Des de l'entrada en funcionament del CoNCA a inicis del 2009, el Parlament de Catalunya ha tramitat i aprovat un total de nou lleis, quatre proposicions de llei i cinc projectes de llei:

- Llei 8/2019, del 28 de novembre, de modificació de la Llei 7/2011, de mesures fiscals i financeres, i de la Llei 20/2000, de creació de l'Institut Català de les Indústries Culturals (proposició de llei).
- Llei 7/2019, del 14 de novembre, de modificació de la Llei 2/2000, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, i de la Llei 11/2007, de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (proposició de llei).
- Llei 2/2019, del 20 de maig, de modificació de la Llei 6/2008, del 13 de maig, del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (proposició de llei).
- Llei 20/2015, del 29 de juliol, de modificació de la Llei 10/2001, del 13 de juliol, d'arxius i documents (projecte de llei).
- Llei 15/2014, del 4 de desembre, de l'impost sobre la provisió de continguts per part de prestadors de serveis de comunicacions electròniques i de foment del sector audiovisual i la difusió cultural digital (projecte de llei).
- Llei 35/2010, de l'1 d'octubre, de l'occità, aranès a l'Aran (projecte de llei).
- Llei 34/2010, de l'1 d'octubre, de regulació de les festes tradicionals amb bous (proposició de llei).

- Llei 20/2010, del 7 de juliol, del cinema (projecte de llei).
- Llei 17/2010, del 3 de juny, de la llengua de signes catalana (projecte de llei).

Segons l'article 4 f) de la Llei del CoNCA, aquest organisme ha d'emetre informes preceptius sobre avantprojectes de llei que incideixin en temes de polítiques culturals. Això vol dir que s'informa preceptivament sobre els projectes de llei impulsats pel Govern, però no sobre les proposicions de lleis proposades pels grups parlamentaris.

El CoNCA va rebre l'encàrrec d'emetre informe preceptiu en tres dels cinc projectes de llei tramitats: a) Llei del cinema, b) Llei de l'impost de continguts per part de prestadors de serveis de comunicacions electròniques i c) Llei d'arxius i documents. Pel que fa a la funció d'informes preceptius sobre el nomenament dels responsables dels equipaments culturals dedicats específicament a la creació artística que correspongui al Govern, cal dir que en l'actualitat no hi ha cap equipament cultural de la Generalitat o d'organismes participats per aquesta dedicats a la creació artística els responsables del qual siguin nomenats pel Govern.

D'altra banda, el Departament de Cultura ha demanat al CoNCA, en tràmit d'audiència (a l'empara de l'article 67 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya), que es pronunciï amb un informe sobre tres reglaments que han estat impulsats per direccions generals del Departament de Cultura. Això s'ha produït en tres casos: Decret del Consell Social de la Cultura de Catalunya, Ordre de creació del Consell de l'Etnologia Catalana i Decret del Sistema Públic de Centres i Espais d'Arts Visuals de Catalunya.

Finalment, cada any es fa l'informe preceptiu i prioritari en els projectes de bases i en totes les convocatòries d'ajuts a la creació cultural de concurrència pública gestionades per l'OSIC, ja que sense l'informe del CoNCA no es podrien publicar aquestes bases. Aquest informe afecta només un limitat nombre de convocatòries que gestiona l'OSIC: les vinculades amb la «creació cultural», un concepte poc concretat que ha donat peu a confusions finalment resoltes vinculant l'informe a les línies de subvencions que gestionava el CoNCA.

LLISTA D'INFORMES PRECEPTIUS ESPECÍFICS REALITZATS PEL CoNCA

NOM INFORME	ANY	RESULTAT INFORME
Informe preceptiu sobre la Llei del cinema català	2009	L'informe valorava positivament la proposta i aportava algunes mesures per millorar en determinats punts que, segons el CoNCA, no quedaven prou desenvolupats a l'avantprojecte
Consideracions tècniques sobre l'avantprojecte de Llei de modificació de la Llei 20/2010, del 7 de juliol, del cinema	2013	Informe favorable
Informe sobre l'avantprojecte de Llei de creació de l'impost sobre la provisió de continguts per part de prestadors de serveis de comunicacions electròniques per al foment del sector audiovisual i per a la difusió cultural digital	2014	Informe favorable amb recomanacions
Informe sobre el Decret del Consell Social de la Cultura de Catalunya	2014	Informe favorable amb recomanacions
Ordre de creació del Consell de l'Etnologia Catalana	2015	Informe favorable
Informe sobre el Projecte de decret dels fons a què es destina l'impost sobre la provisió de continguts per part de prestadors de serveis de comunicacions electròniques	2015	Informe favorable amb recomanacions
Informe sobre l'avantprojecte de Llei pel qual es modifica la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents	2015	Informe favorable
Consideracions sobre el projecte de Decret del Sistema Públic de Centres i Espais d'Arts Visuals de Catalunya	2017	Informe favorable amb consideracions

Informes preceptius sobre els avantprojectes de llei que incideixin en temes de política cultural

Informe preceptiu sobre la Llei del cinema català (2009)

L'informe valorava positivament la proposta i aportava algunes mesures per millorar en determinats punts que, segons el CoNCA, no quedaven prou desenvolupats a l'avantprojecte. Les principals conclusions de l'informe van ser les següents:

1. La Llei del cinema a Catalunya és un instrument legal imprescindible per desenvolupar un sector creatiu i industrial amb una elevada incidència sobre la identitat del país. La seva proposta arriba en un moment molt oportú pel que fa a l'estat de salut del qual gaudeix la producció pròpia i també quant a les transformacions del paisatge tecnològic que es perfilen en un futur immediat.
2. La naturalesa del sector, obligat a conjugar el lliure mercat amb el proteccionisme cultural, genera interessos contraposats entre les branques de producció, distribució i exhibició. Cal que la Llei estableixi unes directrius de política cinematogràfica que estiguin per sobre d'interessos gremials i responguin al servei dels ciutadans.
3. La normalització lingüística, objectiu essencial de la Llei, provoca el rebuig dels sectors vinculats a l'exhibició i al doblatge. La política comercial de les *majors* i dels seus aliats estratègics es perfila com la principal oposició al compliment d'aquesta Llei. Garantida la seva aplicació, la resposta del mercat certificarà la validesa dels seus objectius.
4. El projecte de Bases és valent i innovador, però també deixa pendents moltes llacunes i interrogants que un futur redactat de la Llei hauria d'abordar amb una política cinematogràfica global en matèria de:
  - 4a. Producció pròpia i promoció.
  - 4b. Noves tecnologies: recerca i alternatives a les formes de producció i consum fins ara tradicionals.
  - 4c. Distribució independent i creació d'una xarxa d'exhibició pública.
  - 4d. Alfabetització audiovisual en diverses etapes fins a la formació de futurs professionals.
  - 4e. Conservació i difusió del patrimoni cinematogràfic català.
5. Fora indispensable disposar d'una avaluació econòmica del pressupost destinat al compliment d'aquesta Llei a fi i efecte de comprovar-ne la viabilitat.
6. El CoNCA ha de participar d'una manera decisòria en el procés d'atorgament de subvencions als projectes cinematogràfics, així com estar implicat, amb la resta

d'agents necessaris, en els mecanismes de difusió del cinema fet a Catalunya. Pel que fa a la producció, entenem que aquesta competència recau íntegrament en l'ICEC i la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuais.

Consideracions tècniques sobre l'avantprojecte de llei de modificació de la Llei 20/2010, del 7 de juliol, del cinema (2013)

El CoNCA s'alinea amb el Departament de Cultura per a l'allargament de la implementació de l'ús del català als cinemes. Aquesta modificació es va fer en adopció de la resolució del dictamen de la Comissió Europea que tenia com a objectiu garantir la distribució de pel·lícules europees al mercat català.

Informe sobre l'avantprojecte de llei de creació de l'impost sobre la provisió de continguts per part de prestadors de serveis de comunicacions electròniques per al foment del sector audiovisual i per a la difusió cultural digital (2014)

S'informa favorablement sobre l'avantprojecte de llei de creació de l'impost sobre la provisió de continguts per part de prestadors de serveis de comunicacions electròniques per al foment del sector audiovisual i per a la difusió cultural digital.

Es recomana tenir en compte que aquest fons afavoreixi el finançament de projectes de tots els sectors culturals (no únicament del sector audiovisual).

Informe sobre el projecte de decret dels fons a què es destina l'impost sobre la provisió de continguts per part de prestadors de serveis de comunicacions electròniques (2015)

Se n'informa favorablement, però s'hi fan un seguit de recomanacions. Així doncs, s'estima que el percentatge de recursos destinats al cinema (95 %) és alt i que es deixa només un 5 % per a l'impuls de l'oferta cultural digital. També s'estima desproporcionat que es destini un 50 % de l'impost a la producció en detriment de les estratègies de distribució i promoció, que són fonamentals perquè la producció arribi al públic d'una manera adequada i amb capacitat d'èxit. Així mateix, es demana que es faci evident que hi haurà fons per al desenvolupament de projectes i per a la fase de preproducció amb l'objectiu d'enfortir el sector incidint en la viabilitat i l'accés al públic dels projectes cinematogràfics.

Es demana que es clarifiqui el percentatge reintegrable per als ajuts d'aquesta naturalesa i es demana que aquest tipus d'ajuts siguin majoritaris amb l'objectiu d'incrementar la competitivitat del sector.

Es proposa que sigui l'ICEC qui assumeixi les tasques assignades a la Comissió de Seguiment per al Foment del Sector Audiovisual i per a la Difusió Digital, i es demana que un membre del CoNCA sigui invitat a formar-ne part atès el seu caràcter d'assessor i garant de la política cultural.

Informe sobre l'avantprojecte de llei pel qual es modifica la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents (2015)

S'informa favorablement sobre l'avantprojecte sense fer cap aportació o petició.

Altres informes

Informe sobre el Decret del Consell Social de la Cultura de Catalunya (2014)

S'informa favorablement sobre la proposta de creació d'aquest consell en el sentit que s'entén la conveniència de disposar d'un espai d'interrelació amb les entitats socials, però es recomana la revisió a la baixa del nombre previst de membres a fi de facilitar una participació més activa d'aquests en les activitats del consell. També s'indica que el fet que es puguin prendre decisions amb només una tercera part dels membres del consell suposa un alt risc que en els acords adoptats no hi siguin representades totes les voluntats dels membres que el conformen. Aquest fet evidencia que un consell més reduït seria més eficient.

Ordre de creació del Consell de l'Etnologia Catalana (2015)

S'informa favorablement sobre aquest proposta, ja que es considera que l'ordre de creació respecta la relació competencial i col·laborativa del nou consell amb el CoNCA.

Consideracions sobre el projecte de Decret del Sistema Públic de Centres i Espais d'Arts Visuals de Catalunya (2017)

Es fan una sèrie de consideracions sobre aquest projecte de Decret:

1. Es considera adequat el redimensionament de centres que es proposa, tot i que s'adverteix que també cal redimensionar l'impuls i la inversió dels recursos per vertebrar el sistema existent. En el cas concret de les arts visuals, a més, s'ha de coordinar el que diu el Decret amb l'execució del Pla integral de les arts visuals.
2. La inclusió de centres de naturalesa heterogènia requerirà fer un seguiment exhaustiu.

3. És urgent que el Decret tingui com a prioritat el finançament públic vinculat al sector.

4. S'indica que la missió prioritària dels espais del sistema no pot ser només la cohesió social, ja que la seva missió és la de promoure i difondre la creació artística contemporània. S'entén que l'exercici d'aquesta missió ha de tenir un impacte i un retorn social, però la seva missió prioritària no pot ser la cohesió social.

5. Es demana que el Decret desenvolupi els aspectes essencials del sistema i que no es deixi coses importants per desenvolupar en una futura ordre.

6. Es fan algunes aportacions a nivell de governança del Decret, en concret de les funcions que han d'assumir la Comissió Institucional i la Taula Tècnica. A més, es demana reduir el nombre de membres de la Comissió Institucional (estava previst que en fossin 22) per tal de fer-la més efectiva.

7. Es demana consens amb les institucions que conformen el consorci del MACBA amb la finalitat que la seva inclusió en el Sistema Públic de Centres i Espais d'Arts Visuals no comporti problemes institucionals.

Informe preceptiu i prioritari en els projectes de bases i en totes les convocatòries d'ajuts a la creació cultural, les quals han de ser de concurrència pública

Són informes que s'emeten anualment amb caràcter previ a l'aprovació i publicació de les bases i les convocatòries de subvencions per a la creació que gestiona l'OSIC, tot i que no tenen efectes vinculants. Les convocatòries susceptibles d'aquest informe són:

— Projectes artístics de caràcter professional de formació, producció, exhibició i difusió en l'àmbit de la dansa.

— Projectes artístics de caràcter professional de formació, producció, exhibició i difusió en l'àmbit del teatre.

— Projectes artístics de caràcter professional de formació, producció, exhibició i difusió en l'àmbit del circ.

— Projectes artístics de caràcter professional de formació, producció, exhibició i difusió en l'àmbit de la música (fins al 2013, any en què aquesta convocatòria va passar a ser gestionada per l'ICEC).

— Projectes artístics de caràcter professional de formació, producció, exhibició i difusió en l'àmbit de les arts visuals.

— Projectes artístics que articulïn els sectors professionals de les arts escèniques i la música, les arts visuals i el pensament.

- Centres de creació i producció de les arts escèniques, la música i les arts visuals.
- Beques per a la recerca i la creació en els àmbits artístics i del pensament.
- Beques per a la formació i el perfeccionament en els àmbits de les arts visuals, les arts escèniques i la música.

Les principals recomanacions que s'han realitzat en els successius informes elaborats són:

1. Potenciar les beques de recerca i creació, i de formació artística, en el sentit d'incrementar la dimensió i el pressupost per impulsar l'excel·lència professional i creativa.

2. Facilitar espais al servei dels creadors que obtenen una beca per a dur a terme el seu projecte i fer possible l'exhibició a projectes singulars.

3. Diversificar o distingir les ajudes destinades a professionals veterans i joves per a concórrer-hi en les mateixes condicions.

4. Incloure en els criteris de valoració de les convocatòries aspectes en clau de dimensió social, ocupació i professionalització.

5. Presentació presencial d'aquells projectes que la comissió de valoració decideixi per avaluar-los.

6. Seguiment dels projectes subvencionats amb un acompanyament especialment dirigit als joves i novells.

7. Promoure que les convocatòries es publiquin en iniciar l'any per dotar econòmicament els projectes subvencionats.

8. Propiciar convenis plurianuals a projectes articuladors que permetin planificar pressupost i calendari.

Per elaborar aquests informes preceptius, el CoNCA analitza la informació de les bases i les convocatòries adreçades des de l'OSIC. Per emetre les consideracions i recomanacions adequades, es preveu fer reunions periòdiques amb els sectors, consultar amb els experts que l'organisme proposa al Departament de Cultura per a les comissions de valoració de projectes i mantenir el contacte amb la Direcció General de Creació, Acció Territorial i Biblioteques.

El CoNCA proposa el nomenament de dos experts per a les comissions de valoració de cadascuna de les convocatòries de creació esmentades anteriorment.

C#10

**CONSELL NACIONAL
DE LA CULTURA I DE LES ARTS
#10 ANYS CoNCA**

4

**AVALUACIONS
ESTRATÈGIQUES**

a Llei 6/2008, de 13 de maig, del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, a l'article 3 indica que el CoNCA «té per objecte assessorar el Govern en el conjunt de la política cultural, vetllar pel suport a la creació artística i per la promoció d'aquesta, i fer-ne l'avaluació [...]». En aquest sentit, el CoNCA ha de centrar la seva missió en el desenvolupament de l'activitat cultural, col·laborar en l'ordenament de la política cultural pel que fa a la creació artística, intervenir en la política de suport a la creació artística i cultural i de promoció d'aquesta creació, i organitzar un sistema d'auditoria cultural dels equipaments i les subvencions públiques. Per exemple, textualment, a l'article 4 k) de la llei esmentada, a partir de les modificacions introduïdes per la Llei 11/2011, de 29 de desembre, de reestructuració del sector públic per agilitzar l'activitat administrativa, s'estableix el següent:

k) Elaborar les auditories culturals dels equipaments culturals de titularitat de l'Administració de la Generalitat i de les entitats públiques o privades que li ho encomanin, i també fer una auditoria biennal sobre la repercussió cultural de les subvencions concedides i fer-la pública.

La realització d'una avaluació estratègica a institucions públiques, com a expressió de l'auditoria cultural, implica el seguiment i la valoració en l'aplicació pràctica de les polítiques culturals que, definides per l'Administració, es desenvolupen mitjançant equipaments als quals s'encarrega la funció finalista.

L'avaluació és l'instrument que vincula la gestió i les propostes dels equipaments i els seus objectius i funcions públiques. Per tant, estableix un sistema d'evidència, control i seguiment amb la finalitat que les seves conclusions s'emprin per assolir una major quota de rellevància en els objectius, eficàcia en la consecució i eficiència en l'ús apropiat dels recursos disponibles.

La singularitat de l'avaluació estratègica és motivada per l'escala de la seva aplicació, en l'àmbit microeconòmic, centrada individualment en els equipaments culturals, amb una voluntat exclusiva de focalitzar l'optimització de la gestió i la

rendibilitat social en els ens instrumentals encarregats de transmetre les polítiques culturals o en aquells de privats amb fi cultural. En aquest sentit, el propòsit de l'informe d'avaluació és reflectir la imatge concreta i puntual de l'ens com a realitzador del projecte i incidir sobre els aspectes de millora aportant-hi possibles alternatives. El procés corresponent possibilita posar en valor els equipaments culturals, evidenciant en positiu la tasca realitzada vers els objectius socials i culturals que els caracteritzen.

A partir d'una estructura bàsica i estandarditzada d'obtenció i interpretació d'informació, es proposa un model de metodologia d'aplicació comuna a les diverses tipologies d'equipament existents, que adapta sistemàtiques conegudes i d'àmplia acceptació, i les desenvolupa amb la premissa bàsica que els processos de coneixement, anàlisi i evidència siguin emprats amb una dinàmica de millora contínua que garanteixi l'optimització progressiva i constant del servei a la societat.

Per assolir una comprensió aprofundida dels ens avaluats, es procedeix a gestionar informació quantitativa i qualitativa. La sistematització i complementació d'ambdues tipologies de dades incorpora valor afegit a l'estudi i el diferencia dels sistemes de control per indicadors exclusivament numèrics i de les apreciacions crítiques de tipus subjectiu.

LLISTA D'AVALUACIONS ESTRATÈGIQUES I INFORMES DE SEGUIMENT

	AVALUACIÓ ESTRATÈGICA			INFORME DE SEGUIMENT		
	NÚM.	PERÍODE	PRESENTACIÓ	NÚM.	PERÍODE	PRESENTACIÓ
Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC)	AEC01	2010-2012	2014	IS03	2013-2016	2018
Mercat de les Flors. Centre de les Arts del Moviment	AEC02	2010-2012	2014	IS01	2013-2016	2018
Grup Consorci de l'Auditori i l'Orquestra	AEC03	2010-2012	2014	IS02	2013-2016	2018
Biblioteca de Catalunya	AEC04	2011-2013	2015	IS05	2014-2018	2020
Filmoteca de Catalunya	AEC05	2012-2014	2016	IS04	2015-2018	2019
Gran Teatre del Liceu	AEC06	2012-2013 2015-2016	2016			
Fundació Orfeo Català – Palau de la Música Catalana	AEC07	2013-2016	2017			
Teatre Nacional de Catalunya	AEC08	2014-2016	2018			
Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA)	AEC09	2015-2017	2018			
Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya (mNACTEC)	AEC10	2015-2017	2019			
Arxiu Nacional de Catalunya	AEC11	2016-2018	2020			

Contingut de les avaluacions estratègiques realitzades

MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA (MNAC)

Avaluació estratègica AEC01 2010-2012

L'avaluació estratègica del MNAC esdevé la primera intervenció avaluadora del CoNCA. Juntament amb els informes del Mercat de les Flors i de l'Auditori, serveix com a fonament per a la definició del model; funcionen com avaluacions *ex ante*, informes previs i prospectius de l'aplicació pràctica del model d'avaluació.

Un cop sistematitzada la informació dels exercicis avaluats i parametrizada a partir dels eixos transversals del model, es van obtenir les característiques principals de la gestió de l'equipament, amb les fortaleeses i les febleses identificades. A partir d'aquestes, les conclusions i recomanacions més rellevants són les següents:

- Cal repensar la governança de l'equipament per facilitar un equilibri adient entre el finançament públic i privat. S'apunta la necessitat de millorar el posicionament dels mecenes en el patronat a través de la creació d'un consell de mecenatge, sense minorar el compromís explícit assumit per les diferents administracions.

- El MNAC necessita ampliar els límits cronològics del seu discurs, l'expositiva vinculada i la difusió i la recerca que es porten a terme; per tant, cal exigir nous espais físics. I ha de potenciar les col·laboracions internacionals, crear una base de projectes de recerca que permeti la difusió dels resultats per guanyar en visibilitat.

- Es destaca el camí endegat per l'equipament pel que fa a la implantació de qualitat procedimental i responsabilitat social, i es recomana aprofundir en la gestió per a projectes a fi de millorar l'eficiència interna de l'estructura i l'organització.

- També es considera l'impacte de la marca Barcelona i l'atracció turística de la ciutat per donar a conèixer l'ens. La col·lecció del MNAC té la capacitat de generar continguts amb múltiples dimensions i atractius per a diferents públics; entre d'altres, cal aprofitar l'interès que desporten el modernisme i Gaudí.

Informe de seguiment IS03 2013-2016

En el marc del procés de millora contínua, l'informe de seguiment es basa en les reflexions que s'apunten en el document d'avaluació. A partir de les febleses i recomanacions derivades del període 2010-2012, el seguiment evidencia les característiques del MNAC i de les seves activitats al llarg del quadrienni 2013-2016. Amb les dades disponibles es pot afirmar que el MNAC actua de manera eficient en el

rol de líder i articulador sectorial mitjançant les col·laboracions i les interaccions amb els integrants de la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya. Altrament, es considera que les activitats de valor afegit generades per producció interna han possibilitat el creixement de públics i una innegable acceptació del rol cultural, educatiu i social que es porta a terme.

De les recomanacions suggerides, a l'informe se'n destaquen les següents:

— Cal aprofundir en la permeabilitat cultural, accedint als circuits de les grans exposicions internacionals, participant en projectes conjunts i, alhora, impulsant les accions d'externalització dels fons més representatius.

— Es considera prioritari el nomenament de les figures clau en l'organigrama que es troben desertes, com és el cas del conservador o conservadora en cap.

— Cal un catàleg de projectes de recerca que impedeixi la dispersió d'esforços i recursos i permeti una comunitat d'objectius d'excel·lència.

MERCAT DE LES FLORS. CENTRE DE LES ARTS DEL MOVIMENT

Avaluació estratègica AEC02 2010-2012

L'avaluació estratègica del Mercat de les Flors esdevé una intervenció *ex ante*, amb una metodologia prospectiva d'aplicació pràctica del model definitiu d'avaluacions estratègiques. De les principals febleses i recomanacions sorgides del treball se'n poden destacar les següents:

— És necessari disposar d'un contracte programa com a eina imprescindible per a la planificació financera i operativa.

— En l'apartat de recursos es mostra la dificultat per incrementar les aportacions públiques i l'obligació d'obtenir mecenatge. Alhora, s'assenyala la millora continuada de la gestió operativa, la necessitat d'afrontar estratègies d'economia d'escala i l'adequació a majors aforaments per aprofitar els espectacles que tenen més impacte.

— En referència a l'oferta, s'insisteix en el foment de la dansa produïda al país, fet que implica, alhora, la innegociable territorialització de les activitats; com a aspecte d'excel·lència del Mercat de les Flors, es subratlla l'èxit del projecte europeu Modul Dance, plataforma de difusió i internacionalització, que es consolida en l'actualitat en nous projectes assumits des del programa comunitari Creative Europe.

Informe de seguiment IS01 2013-2016

Els indicadors obtinguts verifiquen que el Mercat actua de manera eficient com a difusor de la disciplina i formador de públics. Alhora, porta a terme un seguit

d'accions per a l'articulació del sector paral·leles a la seva funció d'exhibidor de la dansa contemporània.

De les recomanacions suggerides, a l'informe se'n destaquen les següents:

— Cal que es concretin les tasques de suport tècnic o material, els recursos i els protocols d'actuació que s'atribueixen a l'ens en el marc del Sistema Públic d'Equipaments Escènics i Musicals (SPEEM) de la Generalitat de Catalunya.

— La programació del Mercat ha de poder encabir, a més de propostes innovadores, aquelles de més accessibles i que possibilitin el creixement dels públics de la dansa sense renunciar als estàndards de qualitat establerts.

— Un cop ja s'han digitalitzat els fons, l'ens ha de recuperar el Centre de Documentació tal com defineixen els estatuts vigents del Consorci. Amb aquesta finalitat cal establir col·laboracions amb les institucions educacionals o sectorials.

— El càrrec de direcció implica la direcció artística i, alhora, les funcions administratives i econòmiques inherents. En aquest sentit, com que el perfil artístic és el fonament de la direcció, es creu necessària la creació d'una gerència que desenvolupi les funcions administratives delegades per la direcció, a la qual cal que estigui supeditada.

GRUP CONSORCI DE L'AUDITORI I L'ORQUESTRA

Avaluació estratègica AEC03 2010-2012

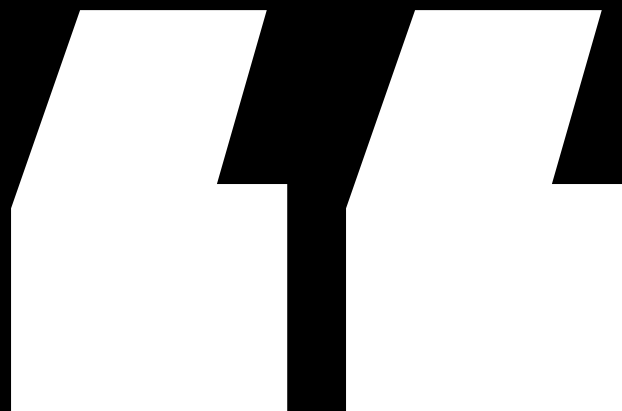
L'avaluació estratègica de l'Auditori esdevé una intervenció *ex ante*, amb una metodologia prospectiva d'aplicació pràctica del model definitiu d'avaluacions estratègiques. De les principals febleses i recomanacions sorgides del treball se'n poden destacar les següents:

— La necessitat d'un contracte programa que funcioni com a compromís del servei que s'ofereix i de la dotació pressupostària que s'assigna.

— L'exigència en la incorporació del mecenatge i patrocini enfront de la limitació de les aportacions públiques.

— En l'entesa de la diversitat de continguts que caracteritza l'equipament simfònic, es recomana un estudi detallat de públic que ajudi a establir estratègies per incrementar-lo.

— Es considera fonamental l'articulació de projectes transnacionals amb iniciatives vinculades a les formacions artístiques pròpies o al patrimoni musical que atresora el Museu de la Música.

Les quatre òperes d'aquesta dècada han influït enormement en la quarentena d'obres que he compost durant aquest període (orquestra, cambra, solista amb o sense electrònica, etc.). Després dels vora vint anys que porto treballant a l'IRCAM a París amb la música electrònica en temps real i temàtica vinculada a l'exploració científica del món –que no he abandonat–, el treball amb Calixto Bieito m'ha revelat la carn, els ossos i la sang que corre per les venes dels meus personatges. La complexitat de l'òpera m'ha permès entendre, participar i gaudir del treball en equip d'una manera més àmplia i completa.”

HÈCTOR PARRA, PREMI NACIONAL DE CULTURA 2017 (COMPOSITOR)

Informe de seguiment IS02 2013-2016

El CoNCA considera que l'Auditori destaca com una referència en el desenvolupament de les tasques educatives i socials: la formació artística, la creació de nous públics i l'impacte social són funcions on l'ens ha tingut un comportament sostingut òptim. En el plànol sectorial, cal que es continuïn les accions de proximitat i l'accés de la creació i la interpretació emergent a la programació. De les recomanacions suggerides, a l'informe en destaquen les següents:

— La redacció d'un nou pla estratègic es considera fonamental i ineludible per establir un full de ruta argumental i objectivable de l'Auditori del futur més proper. Alhora, cal que el pla sigui la base per definir contractes programa a mitjà termini i les aportacions de les administracions consorciades.

— La simplificació de la governança no ha implicat l'accés del sector privat. És necessari establir mecanismes que facilitin la incorporació de mecenatge.

— És transcendent que es puguin realitzar estudis de públic periòdics per traslladar les intervencions de màrqueting que escaiguin i incidir en el disseny de la programació

— En referència a la consideració de formacions residents i adscrites a la temporada, el CoNCA considera que és d'interès que es convoquin residències per a grups o intèrprets emergents. Aquesta mesura s'afegiria als cicles que ja existeixen en la programació amb l'objectiu de promocionar les noves formacions.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Avaluació estratègica AEC04 2011-2013

L'informe de la Biblioteca de Catalunya és la primera intervenció que desenvolupa plenament el model d'avaluacions estratègiques posat en pràctica pel CoNCA. De les principals febleses i recomanacions sorgides del treball se'n poden destacar les següents:

— Com en altres equipaments avaluats, es fa evident que és imprescindible acordar contractes programa i mantenir-los vigents per assegurar l'activitat de l'equipament. Amb periodicitat a mitjà termini, signifiquen el compromís entre l'Administració i l'equipament, ja que vinculen les activitats a les dotacions econòmiques necessàries.

— L'obtenció de recursos a través de patrocinis finalistes, un augment i la potenciació de l'oferta de serveis i l'explotació turística, entre d'altres, es consideren possibles alternatives per complementar l'aportació pública.

— Cal recuperar els fons per a l'adquisició a fi d'incrementar i vitalitzar la col·lecció.

— La cooperació amb d'altres entitats s'ha d'estendre a diversos àmbits, en especial al sector editorial i literari. En el mateix sentit, cal estructurar una xarxa territorial d'institucions associades.

— El pla de màrqueting i la corresponent estratègia comunicativa han de ser els mitjans per projectar la Biblioteca a la societat, introduir-la en l'imaginari col·lectiu i convertir l'equipament en un referent social.

— Pel caràcter nacional i patrimonial de la institució, és d'interès disposar d'una exposició permanent que, en part, sigui una reinterpretació i actualització del Museu Marès del Llibre. Alhora, caldria un espai d'exposicions temporals de gran format, on s'exhibissin fons propis i coproduccions amb tercers.

— Com a oportunitats, davant la possibilitat de l'assumpció dels actuals espais de l'Escola Massana, cal definir-hi un pla d'acció. En relació amb la futura Biblioteca Central de Barcelona, s'escau valorar la possibilitat de confluència i, en paral·lel, la diversitat d'interessos.

Informe de seguiment IS05 2014-2018

El CoNCA considera que l'assoliment dels objectius de l'entitat van vinculats a la seva projecció social, sectorial i territorial com a epicentre cultural i, en particular, literari, bibliogràfic i patrimonial. En aquest sentit, continua sent bàsica la generalització en tot el territori de l'acció de la Biblioteca de Catalunya, tant exhibint i promocionant el patrimoni propi com proposant la formació crítica, amb tallers, conferències o presentacions, per a la difusió dels valors culturals, històrics i lingüístics que justifiquen la funció nacional de l'ens. De les recomanacions suggerides, a l'informe en destaquen les següents:

— En referència a la governança i amb la normativització de l'organigrama real, és necessari que la planificació estratègica vigent doni pas a un contracte programa acordat amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya que garanteixi el finançament de les activitats amb una perspectiva plurianual.

— Per a l'optimització de l'organització es creu necessari un procediment transversal de comunicació interna que, a més d'universalitzar la informació i el coneixement, possibiliti la interacció constructiva entre les diferents àrees i els diversos nivells laborals.

— Respecte dels recursos humans, cal dissenyar un pla d'incorporacions, formació interna i relleu programat que garanteixi la conservació del *know-how* existent. En aquest mateix procés, tot i les possibles restriccions normatives, cal incloure de manera progressiva un replantejament envers els nous perfils

laborals adaptats als requeriments del servei que haurà d'oferir la Biblioteca de Catalunya.

— L'aportació pública ha de ser proporcionada a les necessitats de l'equipament, no només en el manteniment de l'estructura, sinó també com a suport a les iniciatives per ampliar i difondre l'activitat. Altrament, a la institució li cal emprendre polítiques adreçades a millorar l'autofinançament.

— Com a equipament nacional i centre cultural, la Biblioteca ha d'incorporar una oferta més àmplia d'activitats que li donin més presència social i més visibilitat pública. Alhora, necessita coordinar-se amb els altres equipaments culturals del seu entorn per trobar i sumar sinergies.

FILMOTECA DE CATALUNYA

Avaluació estratègica AEC05 2012-2014

Entre d'altres conclusions de l'avaluació estratègica, en destaquen les següents:

— A la Filmoteca de Catalunya li cal personalitat jurídica pròpia o l'autonomia de gestió necessària per gestionar els aspectes pressupostaris, de governança i de finançament.

— És necessari vincular l'activitat al finançament mitjançant un contracte programa amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, al qual resta adscrita.

— En referència a l'edifici del Raval, cal que la Filmoteca de Catalunya pugui disposar de la totalitat dels espais i, a més, que es redefeixin els accessos interns.

— L'aportació pública ha d'estar dimensionada per desenvolupar els objectius que se li encomanen. Si és prioritària una política de preus populars, cal que l'erari públic n'assumeixi el cost diferencial i doti amb suficiència la programació d'activitats i la protecció i la conservació patrimonial.

— Quant a l'autofinançament, s'apunten accions envers l'increment dels ingressos, el patrocini privat, les subvencions per a projectes i l'explotació de la infraestructura.

— Cal ampliar l'actual xarxa territorial amb cicles i activitats vinculades.

— És fonamental una estratègia social a llarg termini per desenvolupar objectius i actuacions concretes que incideixin en la integració de col·lectius multiculturalment o en risc.

— Es considera bàsic disposar del servei de *ticketing on line* de manera operativa.

Informe de seguiment ISO4 2015-2018

El CoNCA considera que la Filmoteca desenvolupa amb qualitat i eficiència la difusió i la patrimonialització de la cultura cinematogràfica, al país i a l'exterior, i fa factible la molt preuada permeabilitat cultural. En paral·lel, és evident que la governança no facilita ampliar l'acció i portar-la a la pràctica, tal com ho fan altres equipaments nacionals: sense personalitat jurídica pròpia es condiona l'accés a noves vies de finançament i es dificulta disposar del contracte programa que li garanteixi compromís pressupostari públic.

GRAN TEATRE DEL LICEU

Avaluació estratègica AEC06 2012-2013 – 2015-2016

De les principals febleses i recomanacions sorgides del treball se'n poden destacar les següents:

— La signatura d'un contracte programa amb periodicitat a mitjà termini permetria delimitar l'encàrrec cultural i social que les administracions fan al Gran Teatre del Liceu i el seu compliment, així com la visualització del compromís públic de l'equipament

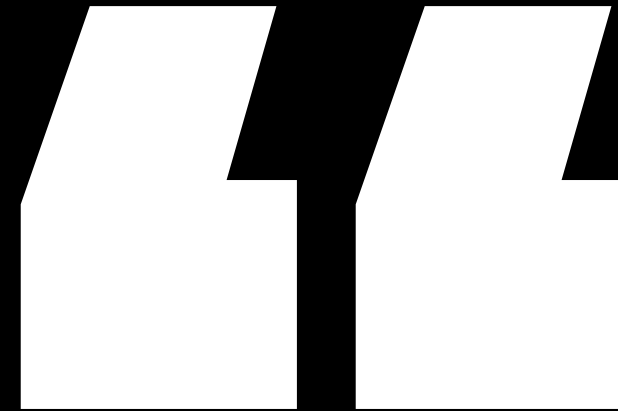
— Cal desenvolupar mesures per optimitzar la governança tant del Consorci com de la Fundació, a fi de permetre els canvis estatutaris que garanteixin l'eficiència de la governança i la clarificació d'aspectes com l'aportació de les administracions.

— En resposta al requeriment d'excel·lència artística, l'equipament ha de continuar el procés de redimensionament dels cossos artístics propis, amb noves places per a Orquestra i Cor.

— S'ha d'insistir a optimitzar la programació de les activitats per ajustar costos interns sense afectar l'activitat i millorar la sincronització entre equipaments (Liceu / LAuditori / Palau de la Música).

— Tot i les polítiques de descomptes i els abonaments populars, cal que l'estratègia de preus adopti una formulació de caràcter públic, basada en un model que, davant de l'exigència del taquillaatge, potenciï l'accessibilitat a fi d'ampliar la base d'espectadors que utilitzen l'equipament.

— Al Liceu li correspon ser node del sector operístic de Catalunya. La funció pública com a garant de la disciplina artística inclou també convertir-se en espai de creació i suport, encabint en l'oferta les propostes innovadores i els artistes i tècnics emergents del país.

M'he adonat que això era una carrera de fons i he pogut fer treballs més madurs, més arriscats. I m'he donat el permís de fer-los enmig d'una realitat política i social molt complicada, molt diferent de quan vaig començar, trenta anys enrere. A mi no em fa cap por jugar amb la incertesa. M'ofereix oportunitats perquè mai no he viscut en la seguretat econòmica o artística. Soc pallassa. He hagut de renunciar a moltes coses a la vida per ser-ho i faig aquesta feina a pesar de tot."

PEPA PLANA, PREMI NACIONAL DE CULTURA 2014 (PALLASSA)

— Caldria ampliar l'oferta pedagògica i el catàleg de serveis vinculat, amb un enfocament no orientat només a l'exhibició, sinó també a la pràctica i la immersió d'aquests públics en el llenguatge operístic.

— Cal aprofundir en la vessant social de l'equipament desenvolupant polítiques orientades a la cohesió social des de lògiques diverses (preus d'accés a l'oferta, mesures de sociabilització i difusió del programa, disseny i execució d'un projecte social propi, obertura i lideratge del sector o integració genèrica de la ciutadania).

— La territorialització de les activitats socialitza i difon l'activitat del Liceu i el referma com a equipament referencial del sector. En aquest sentit, a les activitats del programa «Liceu al territori», caldria afegir-hi gires i actuacions en directe, sempre que puguin compaginar-se amb les funcions i assaigs en el Teatre i es disposi del finançament específic.

El Gran Teatre del Liceu esdevé un dels equipaments centrals de la cultura del país. Després d'un període crític, l'execució d'un pla de viabilitat ha permès el redreçament financer en paral·lel al projecte artístic; amb tot, caldran noves aportacions públiques, xifrades en uns quatre milions d'euros anuals, per fer front al deute històric. En referència al model de teatre, el Liceu ha de reforçar la seva implicació en la societat com a resposta a les necessitats culturals, aportant el pòsit històric, l'expertesa i el lideratge indiscutible de l'òpera en el país, amb el suport econòmic precís per ser referència cultural i social.

FUNDACIÓ ORFEÓ CATALÀ - PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Avaluació estratègica AEC07 2013-2016

De les principals febleses i recomanacions sorgides del treball se'n poden destacar les següents:

— Cal concloure el procés de simplificació societària.

— També en referència a la governança, a més dels procediments normatius que justifiquen l'aportació pública a la Fundació Orfeó Català - Palau de la Música Catalana, cal definir en format de contracte programa la contrapartida musical i de continguts que implica la col·laboració de les administracions i vincular les activitats subvencionades amb els objectius públics.

— La cooperació amb l'Auditori i el Liceu es considera fonamental per al Palau, tant per ampliar i compatibilitzar l'oferta musical com per millorar l'eficiència dels processos.

— Per potenciar nous públics, donar suport al talent jove i, alhora, generar

nous continguts, es consideren d'interès els convenis amb escoles de música i la col·laboració amb tercers del sector.

— Cal valorar variants en els abonaments i en les entrades de venda directa o telemàtica que permetin ampliar l'oferta de preus reduïts o amb descompte.

— La contractació d'un nou director coral implica que s'entén la necessitat d'una millora de les formacions pròpies. Les grans expectatives generades amb l'arribada del mestre Simon Halsey s'han de complementar amb el suport intern del conjunt de l'organització.

— Ser el node de la música coral comporta unes obligacions amb la resta de formacions del país: col·laboració, formació, plataforma d'exhibició, innovació, etc. També es considera bàsic continuar i aprofundir la territorialització de les activitats.

L'aprofitament d'una nova plataforma com és la digital permet vincular-hi noves propostes creatives, especialment com a via de suport als talents emergents locals. S'evidencia un potencial gran de creixement de les vendes a través de la via digital.

La Fundació Orfeó Català - Palau de la Música Catalana és l'ens que gestiona un equipament plenament privat, sorgit de la societat civil però amb una funció comunitària evident i compatible amb els objectius del sector públic. Per desenvolupar la seva activitat l'entitat es nodreix bàsicament de l'aportació privada i de l'autofinançament (88 % del total d'ingressos). El «Cas Palau» va fer palès per a les entitats que participen en la gestió de l'equipament la necessitat d'arranjar les disfuncions que facilitaven les irregularitats. De la crisi sorgeix l'oportunitat d'aprofundir en reformes integrals, de tipus societari, amb la centralització de la gestió per optimitzar l'eficiència i la transparència, i també en reformes estratègiques, artístiques i comunicatives.

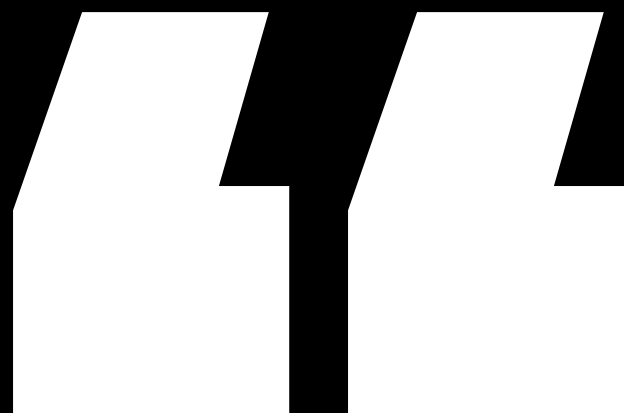
A partir de les dades obtingudes, es pot afirmar que la gestió de la Fundació s'adequa a les exigències requerides i les aconsegueix, i que manté un dimensionament estructural ajustat tot i l'ambició dels objectius. L'impacte de la seva activitat en el sector musical i cultural és de caràcter nacional i, amb determinades iniciatives, l'ultrapassa. Es considera necessària una reflexió general per garantir l'equilibri de l'oferta del Palau, on es conjuguen la programació d'una sala de concerts d'àmbit internacional i l'exhibició i promoció dels cossos artístics propis, exercint el rol de plataforma de la música coral al país.

TEATRE NACIONAL DE CATALUNYA (TNC)

Avaluació estratègica AEC08 2014-2016

El Teatre Nacional de Catalunya (TNC) és el principal equipament escènic del país i l'eina central per implantar les polítiques teatrals pròpies. Es tracta d'una societat

Ha estat una dècada de crisi econòmica i, per tant, ha estat una dècada difícil. Amb l'afegit de la crisi estructural dels mitjans de comunicació... Però també ha estat una gran dècada per al món del llibre, ja que han nascut moltes petites editorials, que han fet que el panorama fos més ric i més complex i, també, més competitiu.”

JOSEP COTS, PREMI NACIONAL DE CULTURA 2017 (EDITOR)

anònima creada per la Generalitat de Catalunya l'any 1995, institució a la qual està adscrita i de la qual rep exclusivament el suport econòmic públic.

Desenvolupar les funcions relatives a la recuperació del patrimoni teatral català i del suport a la producció contemporània nacional no l'eximeix d'aquells objectius que són immanents a altres teatres nacionals d'arreu. Els canvis en la demografia han provocat una evolució de la demanda i la necessitat d'internacionalitzar el concepte de teatre, propiciant l'intercanvi amb l'exterior i la contemporaneïtat per ser mirall del món. Altrament, són la seva responsabilitat aspectes com el suport sectorial, la promoció del talent jove i emergent, les iniciatives per a la promoció i la difusió de les disciplines escèniques i les activitats educatives i socials.

L'èxit en la consecució d'objectius del TNC depèn tant d'una programació variada a l'abast de públics diferents com de la seva implicació en la societat. La validesa de la proposta restarà sempre vinculada a la programació i l'impacte sobre l'espectador; a una suma de qualitat i prou transversalitat per arribar a un públic ampli.

Les dades obtingudes de la present avaluació indiquen que la gestió i l'activitat del TNC compleixen els objectius requerits. Tanmateix, el CoNCA entén que el TNC ha de desenvolupar un conjunt ampli de funcions, com la territorialització o la internacionalització i la permeabilitat respecte de les propostes externes, que no pot portar a terme sense comptar amb més recursos i un finançament proporcionat a la demanda que es fa a l'equipament.

MUSEU D'ART CONTEMPORANI DE BARCELONA (MACBA)

Avaluació estratègica AEC09 2015-2017

El MACBA està regit per un Consorci que agrupa l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i l'Administració general de l'Estat i, alhora, el mecenatge privat reunit sota el format de la Fundació MACBA. L'ens esdevé la principal institució museística pública del país dedicada a la creació visual contemporània. En aquest sentit, el CoNCA entén que el MACBA té una funció nacional amb el sector i amb el públic i això el determina a oferir una visió des d'una òptica antològica i patrimonial de la creació catalana contemporània, afegint-hi al relat nacional la perspectiva més singular sobre la realitat de la producció artística actual.

El MACBA ha de significar-se com a baula destacada en la cadena de valor que permeti l'evolució artística i la promoció de la creació contemporània del país. Alhora, s'interpreta que la promoció i l'exhibició dels artistes propis té un impacte directe en el públic local, en l'assistència al museu i en la forma d'entendre la creació més propera com l'expressió de l'entorn.

L'avaluació estratègica del MACBA correspon a una etapa de transició per a l'equipament. La planificació *Estratègia 2022 (2018-2022)*, especialment amb el pla d'usos que descriu la reforma de l'espai existent i l'ampliació, remarca els eixos bàsics de futur de la institució. Caldrà que les noves intervencions vagin acompanyades d'una redefinició dels recursos i un redimensionament pressupostari.

MUSEU DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA (mNACTEC)

Avaluació estratègica AEC10 2015-2017

El mNACTEC està adscrit a l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural, entitat de dret públic de la Generalitat de Catalunya. La rellevància del patrimoni industrial en el territori i la importància de la història de la producció en la identitat pròpia són una part preeminent dels continguts del mNACTEC: la seva conservació, la investigació i la seva difusió són tasques inalienables per a un museu que, com a equipament nacional específic del passat industrial, la ciència i la tècnica, és la institució capdavantera del país.

El mNACTEC representa un model descentralitzat que neix del territori i conflueix en un museu capçalera que, alhora, dona el protagonisme als equipaments locals i al patrimoni industrial d'arreu. És també un sistema que supera la concepció de museu i que integra diferents realitats per explicar la personalitat industrial, la història viscuda i, en definitiva, una part del que s'entén com a identitat col·lectiva. Així mateix, l'equipament assumeix determinades responsabilitats i objectius ben diferenciats però que li són complementaris.

El mNACTEC necessita els recursos suficients per al desenvolupament territorial, si bé cal actuar de manera paral·lela sobre la seva governança per optimitzar els resultats. El CoNCA considera una disfunció que l'ens no tingui personalitat jurídica pròpia, fet que contravé la normativa vigent i la prevista en el Pla de museus 2030.

ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA (ANC)

Avaluació estratègica AEC11 2016-2018

A més d'oferir el servei intrínsec d'arxiu, caldria donar un abast més ampli a les funcions de l'Arxiu Nacional de Catalunya (ANC) perquè esdevingués un centre cultural, continuant el procés natural d'incorporació d'oferta que dona presència

social a l'Arxiu. Pot ser un focus d'atracció per a les activitats paral·leles i complementàries que desenvolupa, com les exposicions, les accions educatives i les presentacions, les jornades o les conferències, però ho ha de ser també per a aquells projectes que integren i, alhora, mobilitzen la societat.

El moment actual és d'evolució del concepte clàssic d'arxius, amb el desenvolupament ràpid de la societat digital i, en conseqüència, la transformació en centres de documentació dipositaris de tot tipus de format. El CoNCA considera que cal fer una valoració de la progressió del servei de consulta en aquests darrers anys i, a més, que cal una prospecció de futur per anar adaptant els diferents serveis a les necessitats socials, culturals i educatives.

L'estratègia digital i l'impacte que genera són d'importància cabdal per a l'equipament, ja que comporten el 95 % d'usuaris de l'ANC. Amb el benentès que el servei públic que ofereix l'ANC no ha de quantificar-se en paràmetres de rendibilitat econòmica, el creixement de la consulta digital dels fons optimitza el rendiment de l'esforç pressupostari. Amb tot, els costos derivats de la conservació digital, també del contingut de les xarxes socials, i de la millora de la consulta *online* s'hauran d'assumir i encarriran el cost del servei de l'ANC.

L'Arxiu Nacional de Catalunya ocupa la centralitat en l'ecosistema del sector, per volum i naturalesa de fons i per prestigi tècnic, i en aquest sentit seria comprensible que adquirís un paper d'intermediació amb la resta d'arxius del país (d'administracions públiques, eclesiàstics, privats). També seria d'interès cercar la complicitat amb l'Arxiu de la Corona d'Aragó, l'arxiu històric de titularitat estatal, que permeti oferir un servei a la ciutadania en forma d'accés digital comú.

El CoNCA entén que la dependència de l'ANC, integrat com a òrgan en el Departament de Cultura de la Generalitat, s'adiu amb la funció d'arxiu administratiu; la preservació i la conservació de la documentació corresponen als darrers procediments vinculats al procés administratiu i, per tant, aquest és inherent a la mateixa institució. Tanmateix, les funcions normatives de l'equipament són més àmplies, ja que l'ANC actua d'arxiu històric i li cal desenvolupar un seguit d'activitats i projectes oberts que donin sentit a la seva classificació com a equipament nacional. En tot cas, el CoNCA considera una necessitat la transició de l'Arxiu Nacional de Catalunya al format jurídic que, amb l'autonomia que li calgui, es consideri més adient per a la seva doble funció de servei a l'Administració i a la ciutadania.

C#10

**CONSELL NACIONAL
DE LA CULTURA I DE LES ARTS
#10 ANYS CoNCA**

5

**ESTUDIS I
INFORMES
MONOGRÀFICS**

es tasques d'assessorament i reflexió encarregades al CoNCA generen un important volum de coneixement que es difon a través de la publicació d'informes temàtics. Aquestes publicacions es recullen en dues línies editorials: «Informes

CoNCA» i «Referències CoNCA». Les diferents publicacions s'han organitzat per temàtiques d'actuació:

- Ensenyaments i educació artístics: 7 estudis.
- Anàlisi sectorial: 6 estudis.
- Finançament de la cultura: 4 estudis.
- Hàbits culturals: 3 estudis.
- Avaluació: 1 estudi.
- Drets socials: 2 estudis.
- Cultura digital: 1 estudi.
- Igualtat i gènere: 1 estudi.
- Retorn social de la cultura: 1 estudi.
- Sostenibilitat mediambiental: 1 estudi.

Sota el nom «Informes CoNCA» es publiquen tots els estudis i treballs realitzats tant internament pel CoNCA com encarregats a especialistes externs per donar resposta a la funció d'elaborar dictàmens i formular recomanacions pel que fa a la cultura i la política cultural. A «Referències CoNCA» s'agrupen un total de quatre documents que descriuen amb informació quantitativa la realitat entorn d'un àmbit o realitat cultural.

Tots els estudis són presentats en públic i es fan arribar als màxims representants del Departament de Cultura i als membres de la Comissió de Cultura del Parlament. Si algun estudi incideix en l'activitat concreta d'un organisme o institució, també es trameta als seus representants. D'altra banda, tots els estudis es fan públics, tot i que no hi ha una regla establerta en aquest sentit. Les possibilitats són diverses:

1. Organització d'una jornada al voltant de la temàtica tractada. S'aprofita la jornada per presentar les conclusions de l'estudi i obrir debat amb els assistents.

Els estudis que han generat una jornada són els següents:

- *El capital social en els esdeveniments culturals de Catalunya. Una anàlisi del seu potencial com a recurs per al desenvolupament local.*
  - *Aproximació a l'ecosistema dels ensenyaments artístics de caràcter professional a Catalunya.*
  - *La participació cultural de la joventut catalana 2001-2015.*
  - *Programes de residència artística a Catalunya. Anàlisi de la funció de les residències artístiques als centres de creació i producció.*
  - *L'educació superior en l'àmbit artístic a Catalunya. Estudi i proposta d'organització.*
  - *Estudi de l'oferta educativa no formal en l'àmbit artístic a Catalunya i Desigualtats de gènere en l'ocupació cultural a Catalunya.*
2. Presentació dirigida on es convida les associacions representatives i els agents implicats en la temàtica i se'ls explica els resultats de l'estudi:
- *Estudi sobre l'estat i perspectives de futur del sector de la fotografia a Catalunya. Proposta de política pública general en l'àmbit de la fotografia.*
  - *Diagnosi i pla d'actuació en matèria d'adquisicions públiques d'art a Catalunya.*
  - *36 propostes per a la millora de la condició professional en el món de la cultura.*
  - *Estat de la qüestió, propostes i recomanacions per al foment del mecenatge i el patrocini cultural a Catalunya.*
  - *El perfil del formador de circ a Catalunya.*
  - *Els espais de formació de circ de Catalunya.*
3. Roda de premsa: la major part d'estudis generen una roda de premsa, amb independència que es faci alguna altra activitat. En un únic cas només es va fer roda de premsa: *Dinàmiques digitals a Catalunya. La creació, la producció i la difusió culturals davant la digitalització.*
4. Conferència: en una ocasió es va convidar l'autor de l'estudi a fer una conferència: *La participació cultural a Catalunya 2013-2016.*

No es va fer cap activitat vinculada en tres casos:

- *Entorn de la fotografia en el context de les arts visuals a Catalunya.*
- *L'estat actual de la formació de circ a Catalunya. Propostes de recorreguts formatius.*
- *Avaluació del retorn social de les convocatòries de subvencions culturals / reunions valoratives amb experts.*

LLISTA D'INFORMES REALITZATS PEL CoNCA

NÚM.	COLLECCIÓ	TÍTOL DE L'ESTUDI	TEMÀTICA
IC01 (2011)	Informes CoNCA	Diagnosi i pla d'actuació en matèria d'adquisicions públiques d'art a Catalunya	Finançament
IC02 (2011)	Informes CoNCA	Estudi sobre l'estat i perspectives de futur del sector de la fotografia a Catalunya. Proposta de política pública general en l'àmbit de la fotografia	Anàlisi sectorial
IC03 (2012)	Informes CoNCA	L'estat actual de la formació de circ a Catalunya. Propostes de recorreguts formatius	Ensenyaments i educació
IC04 (2012)	Informes CoNCA	Entorn de la fotografia en el context de les arts visuals a Catalunya	Anàlisi sectorial
RC01 (2014)	Referències CoNCA	El perfil del formador de circ a Catalunya	Ensenyaments i educació
RC02 (2014)	Referències CoNCA	Els esdeveniments culturals a Catalunya. Identificació, localització i anàlisi comparada de les activitats de cultura popular	Anàlisi sectorial
IC05 (2014)	Informes CoNCA	36 propostes per a la millora de la condició professional en el món de la cultura	Drets socials
IC06 (2014)	Informes CoNCA	Dinàmiques digitals a Catalunya. La creació, la producció i la difusió culturals davant la digitalització	Cultura digital
IC07 (2014)	Informes CoNCA	Avaluació estratègica. Model teòric i aplicació	Avaluacions estratègiques
RC03 (2014)	Referències CoNCA	Els espais de formació de circ de Catalunya	Ensenyaments i educació
IC08 (2015)	Informes CoNCA	Estat de la qüestió, propostes i recomanacions per al foment del mecenatge i el patrocini cultural a Catalunya	Finançament
IC09 (2015)	Informes CoNCA	El capital social en els esdeveniments culturals de Catalunya. Una anàlisi del seu potencial com a recurs pel desenvolupament local	Anàlisi sectorial
RC04 (2015)	Referències CoNCA	Aproximació quantitativa al patrocini i el mecenatge a Catalunya	Finançament
IC10 (2016)	Informes CoNCA	Aproximació a l'ecosistema dels ensenyaments artístics de caràcter professional a Catalunya	Ensenyaments i educació
IC11 (2016)	Informes CoNCA	Les escoles vinculades a les bandes de música a Catalunya	Ensenyaments i educació
IC12 (2016)	Informes CoNCA	La participació cultural de la joventut catalana 2001-2015	Hàbits culturals
IC13 (2018)	Informes CoNCA	La participació cultural a Catalunya 2013-2016	Hàbits culturals
IC14 (2018)	Informes CoNCA	Programes de residència artística a Catalunya. Anàlisi de la funció de les residències artístiques als centres de creació i producció	Anàlisi sectorial
IC15 (2018)	Informes CoNCA	L'educació superior en l'àmbit artístic a Catalunya. Estudi i proposta d'organització	Ensenyaments i educació
IC16 (2018)	Informes CoNCA	Avaluació del retorn social de les convocatòries de subvencions culturals	Retorn social / subvencions
IC17 (2019)	Informes CoNCA	Desigualtats de gènere en l'ocupació cultural a Catalunya	Gènere i diversitat
IC18 (2019)	Informes CoNCA	Estudi de l'oferta educativa no formal en l'àmbit artístic a Catalunya	Ensenyaments i educació
IC19 (2020)	Informes CoNCA	Lideratge mediambiental del sector cultural i creatiu català	Sostenibilitat
IC20 (2020)	Informes CoNCA	Factors que incideixen en la participació cultural de la gent jove de Catalunya	Hàbits culturals
		Informe sobre la dependència laboral dels artistes	Drets socials
		Estudi sobre l'impacte del mecenatge cultural	Finançament

DIAGNOSI I PLA D'ACTUACIÓ EN MATÈRIA D'ADQUISICIONS PÚBLIQUES D'ART A CATALUNYA

Temàtica: finançament

Autoria: Àrea de Coneixement del CoNCA, Pilar Parcerisas (coordinació)

Any d'edició: 2011

Procedència de la iniciativa: conselleria de Cultura i Mitjans de Comunicació

Principals propostes i línies de treball resultants

Aquest estudi, elaborat per encàrrec del Departament de Cultura, proposa avançar cap a una col·lecció pública única que compacti serveis i amb una redistribució més justa i equilibrada que permeti una coherència en el discurs artístic i la rendibilitat i visibilitat cultural dels fons.

Igualment, proposa restablir el Fons Nacional d'Art de la Generalitat, que ja havia existit, amb una comissió d'experts publicoprivada que vetllaria per les polítiques d'adquisició, la validació de qualitat de les donacions i l'avaluació de la seva difusió. També recomana elaborar un pla d'adquisicions prioritàries en el període 2012-2020 i dotar el Fons d'un pla de finançament que compti com a mínim amb 1M € de recursos públics anuals per a l'adquisició d'obra d'art, que caldria completar amb una aportació privada equivalent. El fons hauria d'ajudar tant els museus nacionals o d'interès nacional, com els museus territorials, així com impulsar la compra de produccions d'art contemporani produïda pels centres d'art i estimular el mercat.

El document radiografia la situació de la patrimonialització de l'art arreu del país i evidencia les preocupants llacunes que actualment pateixen les col·leccions nacionals, que són conseqüència de la manca tant d'una política coordinada com d'un pressupost estable destinat a adquisicions d'art. Entre altres qüestions, destaca que, així com de 1983 a 2005 la línia d'actuació regular de la Generalitat de Catalunya va permetre destinar 22 M€ d'euros a l'adquisició de 630 obres d'art, la desaparició del Servei d'Arts Plàstiques l'any 2004 i de la partida del fons va obligar els museus a destinar pressupost propi a la compra d'art. La diagnosi repassa també el marc legislatiu català i l'estatal que regeixen el procés de patrimonialització i analitza dos models d'adquisició internacionals, com són el de França i la Gran Bretanya, que podrien ser d'interès a l'hora de configurar el

sistema català. També s'analitzen els sistemes fiscals d'aquests països i l'estatal i el català, per tal de recomanar noves mesures que equilibrin la balança entre l'Estat i Catalunya, ja que la majoria de recursos públics de l'Estat reverteixen en favor dels museus estatals.

L'informe arriba a la conclusió que és important crear un sistema públic d'adquisicions d'obres d'art i es proposen unes mesures per articular-ho:

- Estudiar l'aplicació d'una col·lecció pública única d'obres d'art.
- Restablir el Fons Nacional d'Art.
- Elaborar un Pla d'adquisicions 2012-2020.
- Redactar un Pla de finançament.

Accions realitzades pel CoNCA

Es va presentar l'estudi a un grup de periodistes i experts i es va trametre al conseller de Cultura, ja que l'elaboració va estar motivada per una petició directa del conseller.

Accions realitzades per altres

Alguns anys el Departament de Cultura ha destinat una petita aportació econòmica per a l'adquisició d'obra.

“

Aquests deu anys han coincidit amb una etapa de consolidació de la meua carrera, però també he estat mare. Això ha fet que fos difícil combinar feina i maternitat, tot i que és cert que he pogut créixer personalment i he pogut fer coses que no hauria pogut fer, com 'Incendis' i 'Una jornada particular'. Alhora, he tingut la sensació d'estar molt desprotegida professionalment, tot i que em sento una afortunada: no hi ha cap mena d'ajut ni gaires reconeixements, només del públic, perquè, a nivell institucional, quan hi ha un problema, ja veiem què passa. Com pot ser que estiguem amb el cul tan a l'aire?”

CLARA SEGURA, PREMI NACIONAL DE CULTURA 2016 (ACTRIU)

ESTUDI SOBRE L'ESTAT I PERSPECTIVES DE FUTUR DEL SECTOR DE LA FOTOGRAFIA A CATALUNYA. PROPOSTA DE POLÍTICA PÚBLICA GENERAL EN L'ÀMBIT DE LA FOTOGRAFIA

Temàtica: anàlisi sectorial

Autoria: Àrea de Coneixement del CoNCA, Xavier Antich (coordinació)

Any d'edició: 2011

Procedència de la iniciativa: conselleria de Cultura i Mitjans de Comunicació

Principals propostes i línies de treball resultants

El treball inclou una proposta d'actuació, dividida en quatre polítiques diferenciades:

— Polítiques patrimonials. És imprescindible definir explícitament una política institucional organitzada, ben articulada, a llarg termini, no intrusiva i descentralitzada, destinada específicament a l'àmbit patrimonial de la fotografia i que aposti, de manera equilibrada, pels múltiples vessants i diversitats d'aquesta disciplina, quant als suports i als seus continguts referencials. Cal reforçar el paper de les institucions, públiques i privades, dels professionals actius i la societat civil, i preservar-ne l'autonomia respecte dels òrgans polítics.

— Polítiques de foment de la creativitat. És imprescindible l'articulació organitzada d'unes polítiques de foment de la creativitat en l'àmbit de la fotografia impulsades des del Departament de Cultura, amb la complicitat i el concurs de totes les institucions públiques de l'Administració amb responsabilitats culturals (Generalitat, diputacions, consells comarcals, ajuntaments). L'oferta actual és insuficient en termes de sistema i força desorganitzada conceptualment i territorialment.

— Polítiques educatives. Cal prendre iniciatives amb caràcter d'urgència que tinguin com a punt de partida la realitat del sistema educatiu en tots els nivells, integrant els projectes i iniciatives més destacades en els països del nostre entorn social, cultural i econòmic.

— Polítiques de difusió. Més que grans inversions o estratègies originals, cal reclamar que cadascú porti a terme, de la manera més eficaç i operativa possible, la seva pròpia responsabilitat.

Accions realitzades pel CoNCA

Es va presentar l'estudi a un grup de periodistes i experts i es va trametre al conseller de Cultura.

Accions realitzades per altres

L'any 2017 el Departament de Cultura va impulsar un Pla nacional de fotografia. Tot i que el CoNCA no va participar en la seva redacció, l'estudi realitzat l'any 2010 va ser una de les principals fonts consultades per les persones que van participar en la seva elaboració.

L'ESTAT ACTUAL DE LA FORMACIÓ DE CIRC A CATALUNYA. PROPOSTES DE RECORREGUTS FORMATIUS

Temàtica: ensenyaments i educació artístics

Autoria: Àrea de Coneixement del CoNCA

Any d'edició: 2013

Procedència de la iniciativa: Associació de Professionals de Circ de Catalunya - APCC

Principals propostes i línies de treball resultants

L'informe conté les ressenyes de les II Jornades de Formació de Circ organitzades per l'Associació de Professionals del Circ de Catalunya (APCC) el 20 i 21 de novembre amb el suport del CoNCA, durant les quals es presenten diverses experiències i propostes amb l'objectiu que la formació assoleixi un marc regulador adequat dins el panorama educatiu català.

Accions realitzades per altres

El Departament d'Educació va impulsar un cicle de grau mitjà d'animació en circ, arts del circ i tècniques d'actuació teatral que expedeix un títol propi de la Generalitat de Catalunya sense efectes acadèmics, però amb efectes laborals a l'àmbit de Catalunya.

ENTORN DE LA FOTOGRAFIA EN EL CONTEXT DE LES ARTS VISUALS A CATALUNYA

Temàtica: anàlisi sectorial

Autoria: ARTimetría, Antoni Laporte (coordinador)

Any d'edició: 2013

Procedència de la iniciativa: CoNCA

Principals propostes i línies de treball resultants

Aquest estudi està pensat com una eina de diagnòstic inicial que serveixi per determinar l'actuació de l'àmbit públic en el camp de la fotografia i mesurar l'espai que ocupa en les arts visuals.

Tot i la importància en termes de volum econòmic, el sector de la fotografia en el context de les arts visuals és força desconegut per les administracions públiques. Ens interessa conèixer aspectes rellevants com la dimensió i el paper dels diversos agents, determinar les diferents etapes de la cadena de valor, analitzar l'estructura existent i l'actuació pública en aquest àmbit.

Un primer bloc de l'estudi inclou la descripció de la metodologia utilitzada, ja que una de les principals aportacions de l'estudi ha estat la generació d'informació primària a partir de l'aplicació de metodologies quantitatives i qualitatives. En un segon bloc s'estableixen les bases conceptuals de la fotografia en l'entorn de les arts visuals, el seu marc actual a partir d'un breu repàs de la seva història i les seves perspectives de futur. En el darrer bloc es presenta el mapa d'agents a Catalunya, organitzats segons la cadena de valor: formació; creació i producció; difusió; comercialització i col·leccionisme. Aquest bloc també inclou un resum de les principals polítiques i programes de les diferents administracions públiques catalanes relacionats directament o indirectament amb la fotografia. S'hi inclou un estudi del context que no incorpora recomanacions.

Accions realitzades pel CoNCA

Aquest estudi va ser d'utilitat per a la redacció del document *Estudi sobre l'estat i perspectives de futur del sector de la fotografia a Catalunya. Proposta de política pública general en l'àmbit de la fotografia*.

EL PERFIL DEL FORMADOR DE CIRC A CATALUNYA

Temàtica: ensenyaments i educació artístics

Autoria: Àrea de Coneixement del CoNCA, Ramon Castells i Gemma Carbonell (autors)

Any d'edició: 2013

Procedència de la iniciativa: Associació de Professionals de Circ de Catalunya

Contingut

S'identifiquen i es caracteritzen els formadors de circ a Catalunya: els àmbits en els quals es treballa, les tècniques que s'ensenyen, el temps que dediquen a la formació, els projectes que desenvolupen.

ELS ESDEVENIMENTS CULTURALS A CATALUNYA. IDENTIFICACIÓ, LOCALITZACIÓ I ANÀLISI COMPARADA DE LES ACTIVITATS DE CULTURA POPULAR

Temàtica: anàlisi sectorial

Autoria: Laboratori del Nou Turisme (UOC), Francesc González i Oriol Miralbell (autors)

Any d'edició: 2014

Procedència de la iniciativa: Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural

Contingut

Aquest inventari d'esdeveniments de cultura popular a Catalunya va servir per fer l'informe *El capital social en els esdeveniments culturals de Catalunya*.

36 PROPOSTES PER A LA MILLORA DE LA CONDICIÓ PROFESSIONAL EN EL MÓN DE LA CULTURA

Temàtica: drets socials

Autoria: bufet d'advocats Brun i Guiu, Lluís Brun i Josep Guiu (directors)

Any d'edició: 2014

Procedència de la iniciativa: CoNCA

Principals propostes i línies de treball resultants

Les 36 propostes resultants de l'estudi que es plantegen, i que en el cas de dur-se a terme representarien una millora ostensible per als treballadors del sector cultural, es van repartir en quatre àmbits:

1. Àmbit tributari: 8 propostes
2. Àmbit laboral: 11 propostes
3. Àmbit contractual: 7 propostes
4. Àmbit formatiu: 10 propostes

Accions realitzades pel CoNCA

L'informe *36 propostes per a la millora de la condició professional en el món de la cultura* va ser presentat públicament el **25 de juny de 2014**.

— Creació d'una taula de treball mixta amb les principals associacions sectorials en la qual es reuniran periòdicament per consensuar un full de ruta en comú.

— Presentació de l'informe a la Comissió de Cultura i Llengua del Parlament de Catalunya el 30 de març de 2016 i a la Comissió de Cultura del Congrés dels Diputats l'11 d'abril de 2016. Es va fer arribar als departaments de la Generalitat i als ministeris del Govern de l'Estat implicats en l'aplicació de les propostes.

— Encàrrec al despatx Durán-Sindreu de l'elaboració d'un cens de professionals culturals.

— Encàrrec al despatx Gabeiras & Asociados de l'elaboració d'un informe sobre la dependència laboral dels artistes.

DINÀMIQUES DIGITALS A CATALUNYA. LA CREACIÓ, LA PRODUCCIÓ I LA DIFUSIÓ CULTURALS DAVANT LA DIGITALITZACIÓ

Temàtica: cultura digital

Autoria: Barcelona Media, Xavier Cubeles (autor)

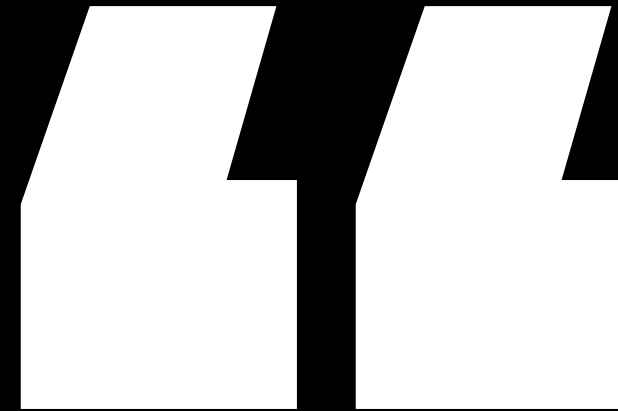
Any d'edició: 2014

Procedència de la iniciativa: CoNCA

Principals propostes i línies de treball resultants

Les propostes de l'estudi es reparteixen en quatre eixos d'actuació:

- 1. Creació, producció i difusió de continguts digitals**
  - Desenvolupar i prioritzar el Pla de cultura digital per a les empreses creatives catalanes aprovat pel Departament de Cultura (2014).
  - Promoure la creació de serveis intensius en creativitat per a les empreses.
  - Afavorir l'oferta de continguts digitals pels serveis públics culturals.
  - Innovació i experimentació en nous formats d'expressió cultural i artística.
  - Col·laboració entre els clústers de continguts digitals i de programari.
  - Infraestructures tecnològiques avançades.
- 2. Ciutadania i comunitats culturals**
  - Crear comunitats d'usuaris al voltant dels serveis culturals públics o privats.
    - Vertebrar grups d'usuaris que utilitzin principalment la llengua catalana.
    - Coneixement i promoció de públics i audiències culturals.
    - Targeta ciutadana i serveis culturals.
    - Impulsar els continguts culturals col·laboratius d'iniciativa cívica.
    - Desenvolupament de noves competències digitals.
    - Polítiques actives d'ocupació en cultura.
- 3. Administració i drets de propietat intel·lectual**
  - Dades obertes en cultura.
  - Administració cultural electrònica.
  - Drets de propietat intel·lectual i la societat.
  - Seguretat jurídica en l'àmbit dels drets de propietat intel·lectual.
- 4. Empresa**
  - Presència de continguts culturals fets a Catalunya i de la llengua catalana a les plataformes d'intermediació digital (globals i locals).

Durant aquests deu anys, a part de pròlegs i articles, he publicat 'Jacint Verdaguer: una biografia', amb la col·laboració de Narcís Garolera i, en especial, el poemari 'Variacions profanes'. També la versió castellana del poemari 'L'amor a Barcelona', a Veneçuela (Bild), i el tríptic 'Admiracions a Nova York' (City University of New York) en versió anglesa i castellana. Work-in-progress? 'Admiracions' i 'Geografies', pel que fa a poesia, i 'La Renaixença violeta' o 'Elles també hi eren', pel que fa a assaig. En tots dos casos, els títols són provisionals, com és fàcil de comprendre."

MARTA PESSARRODONA, PREMI NACIONAL DE CULTURA 2011 (POETA)

- Impulsar iniciatives empresarials d'intermediació cultural a Internet, nascudes o que puguin néixer a Catalunya.
- Acompanyament de les empreses culturals en la seva reorientació.
- Evitar la fuga de talent.
- Col·laboració entre l'empresa i la universitat.
- Millores en la gestió en àmbit empresarial cultural.

Accions realitzades pel CoNCA

La temàtica analitzada excedeix les competències del CoNCA. Per aquest motiu, per a totes les propostes es va identificar qui seria l'agent responsable del seu desplegament. El CoNCA va fer una [presentació](#) amb periodistes de l'estudi, però no s'ha fet el seguiment de les propostes.

AVALUACIÓ ESTRATÈGICA. MODEL TEÒRIC I APLICACIÓ

Temàtica: avaluació

Autoria: Àrea de Coneixement del CoNCA, Jordi Auladell (autor)

Any d'edició: 2014

Procedència de la iniciativa: CoNCA

Principals propostes i línies de treball resultants

Metodologia d'aplicació per a la realització de les avaluacions estratègiques (ara, auditories culturals del CoNCA)

L'expressió de l'auditoria cultural implica el seguiment i la valoració en l'aplicació pràctica de les polítiques culturals que, definides per l'Administració, es desenvolupen mitjançant equipaments als quals s'encarrega la funció finalista.

La present metodologia d'estudi i d'anàlisi d'organitzacions ha estat dissenyada per a l'aplicació en equipaments culturals, principalment de titularitat pública, però també, en virtut de les funcions que per norma legal són encomanades al CoNCA, en institucions sense ànim de lucre gestores d'equipaments de caràcter privat. Amb destí a aquesta tipologia d'organitzacions, el model proposat se centra a mesurar la consecució d'objectius amb interès social a partir de paràmetres d'economia, eficiència i eficàcia.

En aquesta publicació s'hi poden consultar l'abast i els continguts de l'avaluació estratègica, el procediment i les eines d'obtenció d'informació, el

procés de parametrització d'aquesta informació, les instruccions per a l'anàlisi i la interpretació de les dades recollides, i la fase de millora contínua.

El document també inclou annexos diversos (models de fitxes, indicadors quantitius i qualitius per àmbits d'aplicació, glossari complet) i la bibliografia corresponent.

Accions realitzades pel CoNCA

[Acte de presentació](#) i discussió del model d'avaluació cultural, amb ponents propis, dels equipaments nacionals i acadèmics internacionals (Barcelona, 17/04/2015).

Durant aquestes jornades es va presentar una [guia d'aplicació](#) de l'avaluació estratègica.

ELS ESPAIS DE FORMACIÓ DE CIRC DE CATALUNYA

Temàtica: ensenyaments i educació artístics

Autoria: Àrea de Coneixement del CoNCA, Ramon Castells i Gemma Carbonell (autors)

Any d'edició: 2014

Procedència de la iniciativa: Associació de Professionals de Circ de Catalunya

Contingut

Continuació de l'estudi *El perfil del formador de circ a Catalunya*, on s'identifica quins són els espais de formació de circ a Catalunya, com són, on s'ubiquen i quina formació imparteixen.

ESTAT DE LA QÜESTIÓ, PROPOSTES I RECOMANACIONS PER AL FOMENT DEL MECENATGE I EL PATROCINI CULTURAL A CATALUNYA

Temàtica: finançament

Autoria: Fundació Bosch i Gimpera (UB), Lluís Bonet (director)

Any d'edició: 2015

Procedència de la iniciativa: CoNCA

Principals propostes i línies de treball resultants

Les propostes de l'estudi s'organitzen en tres eixos:

- 1.** Realitat social: un compendi que engloba des de la formació dels valors i les tendències socials, passant pel comportament dels públics culturals, fins als mitjans i les xarxes de comunicació.
  - Estratègies associades a la transformació de la realitat social.
- 2.** Polítiques públiques: tant les específicament culturals com les econòmiques i fiscals, les comunicatives o d'educació, i la regulació del tercer sector. Estratègies governamentals en l'àmbit de la política cultural.
  - Estratègies governamentals en l'àmbit de la política econòmica i fiscal.
  - Estratègies governamentals de regulació del tercer sector i de les plataformes de microfinançament.
  - Estratègies governamentals en l'àmbit de la comunicació i l'educació.
- 3.** Operadors: inclou les empreses i els particulars donants, les entitats culturals receptores, i els agents i les plataformes de mediació.
  - Estratègies a assumir pels actors culturals receptors.
  - Estratègies a assumir pels donants, mecenes o patrocinadors.
  - Estratègies a assumir pels agents i les plataformes de mediació.

Accions realitzades pel CoNCA

- L'estudi va propiciar que un grup de empreses catalanes impulsessin amb el vistiplau del Departament de Cultura la creació de la Fundació Catalunya Cultura. L'activitat d'aquesta organització dona resposta a algunes de les propostes de l'estudi (sobretot les corresponents a l'eix 1).
- Promoure, juntament amb l'Ateneu Barcelonès, la [Declaració de compromís per al mecenatge cultural](#), on es demanava als poders públics: reconèixer la cultura com a eix essencial de les polítiques del país; dotar la cultura de recursos

necessaris amb un mínim del 2 % del pressupost de la Generalitat de Catalunya; estimular la col·laboració entre el sector privat i el públic diversificant noves eines de finançament per a la cultura; impulsar mesures fiscals que reconeixin i incentivin la col·laboració i el compromís de la ciutadania amb la cultura. El decàleg el van signar uns 260 particulars i 160 entitats, entre elles el Parlament de Catalunya.

Accions realitzades per altres

Des de la política cultural catalana no s'ha impulsat cap de les mesures proposades, tot i que en l'àmbit estatal hi ha hagut alguns canvis fiscals en línia al que es proposava en el document (deduccions progressives en la quota de l'IRPF per les microdonacions).

EL CAPITAL SOCIAL EN ELS ESDEVENIMENTS CULTURALS DE CATALUNYA. UNA ANÀLISI DEL SEU POTENCIAL COM A RECURS PER AL DESENVOLUPAMENT LOCAL

Temàtica: anàlisi sectorial

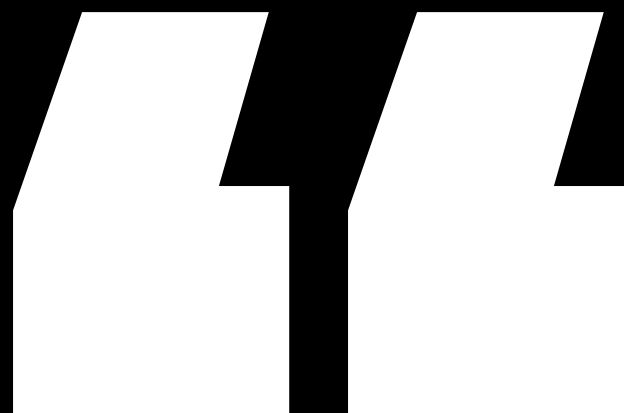
Autoria: Laboratori del Nou Turisme (UOC), Francesc González i Oriol Miralbell (coordinadors/autors)

Any d'edició: 2015

Procedència de la iniciativa: Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural

Principals propostes i línies de treball resultants

- Definir polítiques culturals i/o turístiques que garanteixin la continuïtat d'aquells esdeveniments que impliquen major ús del capital social. L'anàlisi del capital social dels esdeveniments culturals catalans a partir de la dimensió estructural ha demostrat que existeix un dèficit en l'obertura i la diversitat que perjudica l'establiment de xarxes externes.
- Potenciar el paper d'agent connector facilitant estructures d'intercanvi i de cooperació entre responsables d'esdeveniments. Més concretament, recomanem la creació de l'Associació Catalana d'Esdeveniments Culturals com a agència per a la vinculació del patrimoni d'esdeveniments amb el desenvolupament del món local amb l'objectiu de fer més visibles externament els esdeveniments

En el transcurs dels últims anys, he persistit en el meu interès de dur a terme les meves escultures de gran format, de caràcter efímer i vinculades al paisatge. L'alt cost, però, d'aquestes obres n'ha dificultat la realització. Des de molt jove, he tingut una preocupació i un interès per la situació cultural i política del meu país. És evident que la crisi econòmica ha afectat molt negativament el desenvolupament de la cultura, perquè aquest trasbals s'ha sumat a la situació endèmica de manca de disponibilitat dels nostres propis recursos, en mans de l'Estat espanyol."

JOSEP PONSATÍ, PREMI NACIONAL DE CULTURA 2019 (ARTISTA VISUAL)

culturals catalans, formular estratègies per potenciar els impactes potencials a través d'accions de desenvolupament en palanca i proposar la creació de nous esdeveniments capaços de dinamitzar la vida cultural i turística catalana.

— Aprofitar el capital social dels esdeveniments per iniciar polítiques de desenvolupament social i econòmic a baix cost. Un exemple de mesura vinculada a aquesta recomanació seria aprofitar els esdeveniments per vehicular polítiques d'integració social de col·lectius socials minoritaris o desconnectats del teixit social local. Un aspecte especialment interessant a tenir en compte seria la creació de la Taula de diàleg i d'assessorament dels representants d'esdeveniments a Catalunya.

— Establir sinergies entre els esdeveniments i el sector turístic a escala local i superior. La creació d'un club de producte d'esdeveniments culturals catalans, l'estructuració en clústers territorials de producte dels esdeveniments, la formació de «ciutats temàtiques d'esdeveniments» o la generació de sinergies amb altres sectors econòmics (per exemple, amb el petit comerç), culturals o esportius durant la celebració dels esdeveniments són algunes possibles accions a desenvolupar relacionades amb aquesta recomanació.

Accions realitzades pel CoNCA

En relació amb l'estudi es va organitzar la jornada [Els impactes dels esdeveniments culturals](#).

Accions realitzades per altres

L'estudi es va fer a petició de la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural, a la qual anaven dirigides les propostes, ja que la finalitat de l'estudi era obtenir informació per ordenar les polítiques d'acció d'aquesta direcció general envers aquests esdeveniments.

APROXIMACIÓ QUANTITATIVA AL PATROCINI I EL MECENATGE A CATALUNYA

Temàtica: finançament

Autoria: ESADE i Fundació Innov-Culture, José Mª Álvarez de Lara i Silvia Bueso (coordinadors)

Any d'edició: 2015

Procedència de la iniciativa: CoNCA

Contingut

Aproximació quantitativa a la realitat del patrocini i el mecenatge culturals a Catalunya que, en part, va servir com a punt de partida de l'estudi *Estat de la qüestió, propostes i recomanacions per al foment del mecenatge i el patrocini cultural a Catalunya*.

APROXIMACIÓ A L'ECOSISTEMA DELS ENSENYAMENTS ARTÍSTICS DE CARÀCTER PROFESSIONAL A CATALUNYA

Temàtica: ensenyaments i educació artístics

Autoria: Sinapsis - Cristian Añó (coordinador)

Any d'edició: 2016

Procedència de la iniciativa: CoNCA

Principals propostes i línies de treball resultants

— Incentivar el vincle entre el món professional i el formatiu amb interaccions compromeses i fomentar polítiques conjuntes entre administracions, empreses i sectors artístics. Impuls de programes que facilitin la interacció entre el treball en xarxa i els acords interdepartamentals. Creació d'un Consell de la Cultura i l'Educació.

— Dotar d'instruments per a la reflexió, planificació i avaluació de les necessitats i reptes que es vagin plantejant en l'àmbit artístic (sectors, professionals, indústries culturals, estaments educatius). Observatori dels Ensenyaments Artístics.

— Millora d'informació adreçada a l'alumnat quant a l'oferta de formació artística, tipologia de formacions, titulacions, professionalització, etc.

— Impulsar uns espais col·laboratius a mode de campus o clúster dels ensenyaments artístics per impulsar processos de recerca artística confluents, potenciar la relació entre l'àmbit formatiu i el professional artístic, observar l'evolució de la pràctica formativa artística.

Accions realitzades pel CoNCA

— Reunions amb el Departament d'Educació, Cultura i Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU).

— Presentació de l'informe: **1 de desembre de 2016**.

— Proposta i execució d'elaborar un informe sobre educació no formal.

Accions realitzades per altres

La Universitat de Barcelona (UB) ha impulsat el projecte d'un campus de les arts, en el qual han intervingut representants dels principals centres formatius artístics del país i de les administracions implicades. L'objectiu del campus de les arts és promoure estudis de màster i doctorats en la pràctica artística, crear sinergies entre els diferents agents i impulsar la creació d'un observatori dels ensenyaments artístics.

LES ESCOLES VINCULADES A LES BANDES DE MÚSICA A CATALUNYA

Temàtica: ensenyaments i educació artístics

Autoria: Institut Ramon Muntaner, M. Carme Jiménez (coordinadora)

Any d'edició: 2016

Procedència de la iniciativa: CoNCA

Principals propostes i línies de treball resultants

Les escoles de música de les societats musicals han de fer el següent:

— Millorar la gestió interna del funcionament de l'entitat que repercuteix en el desenvolupament de l'escola.

— Complir amb les noves normatives legals referents a les entitats sense ànim de lucre; és a dir, la Llei de transparència i la Llei de l'impost de societats.

— Resoldre les condicions de precarietat laboral que han de suportar alguns professors.

— Potenciar l'escola de música com un espai de convivència i integració per a tots els alumnes, independentment del seu origen.

— Incrementar i desenvolupar propostes de formació contínua a tots els docents.

Per fer-ho, es reclama a l'Administració pública:

- a) Millores en el gravamen fiscal.
- b) Increment dels ajuts econòmics de l'Ajuntament, així com subvencions del Departament de Cultura i la Diputació.
- c) Accés als ajuts públics que el Departament d'Ensenyament atorga a les escoles municipals.

Accions realitzades pel CoNCA

Es van fer diferents presentacions en el territori de l'estudi i dels resultats obtinguts.

LA PARTICIPACIÓ CULTURAL DE LA JOVENTUT CATALANA 2001-2015

Temàtica: hàbits culturals

Autoria: Universitat de València, Antonio Ariño Villarroya i Ramón Llopis Goig (autors)

Any d'edició: 2016

Procedència de la iniciativa: CoNCA i Observatori Català de la Joventut

Principals propostes i línies de treball resultants

L'estudi fa una lectura exhaustiva de les dades de les enquestes d'hàbits de consum cultural realitzades pel Departament de Cultura entre els anys 2001 i 2014.

Apunta algunes línies de reflexió sobre la caracterització del consum cultural dels joves:

— Èra de la comunicació mòbil: cobertura universal de les sociotecnologies digitals. Hi ha quatre pantalles –televisió, ordinador, tauletes i telèfon intel·ligent– que concentren ara la majoria d'usos i pràctiques culturals dels joves.

— Consens i divergència intergeneracional en el concepte de cultura. Entre la població jove hi ha una forta legitimació de dues activitats centrals per al sistema cultural dominant –«anar a un concert de música clàssica» (44%) i «visitar un museu o una exposició» (61%)–, però alhora s'amplia el repertori amb noves experiències (ecològiques, gastronòmiques i patrimonials).

— Societat d'edats: hi ha una divergència tant en els interessos com en les pràctiques entre les persones de 14 a 30 anys i les que en tenen més de 30. Es dona una clara diferenciació relacionada amb la penetració de les sociotecnologies digitals i l'ús que se'n fa, però també és evident que en les tres agrupacions de pràctiques que ofereix l'anàlisi (digitals, lletrades i clàssiques i audiovisuals) hi ha una relació lineal negativa amb l'edat.

— Gran diversitat a l'interior de la categoria de la joventut deguda a factors com el sexe, l'edat, la situació laboral i la llengua parlada, que es pot considerar una riquesa expressiva de la joventut.

— Les fractures socials i l'exclusió cultural. La diversitat quan interactua amb els recursos socials –especialment, els recursos educatius i econòmics– genera distribucions molt desiguals dels béns i serveis culturals i legitima i integra uns grups o categories socials i exclouen o expulsen del mapa d'altres.

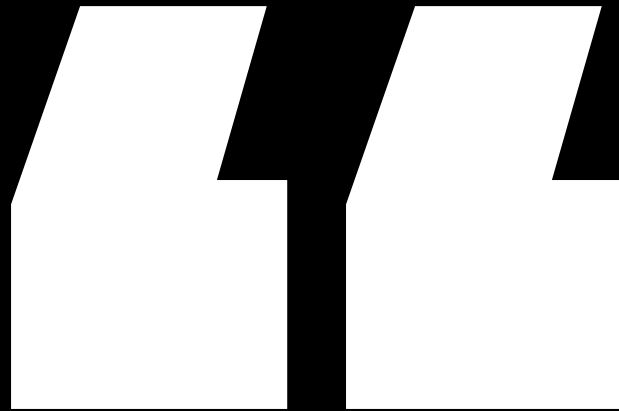
— Es poden crear nous públics, ja que el gust o el do per la cultura no és innat, però dependrà de les condicions socials que es pugui desenvolupar o no l'interès pel fet cultural.

Accions realitzades pel CoNCA

El CoNCA va presentar els resultats de l'estudi en el marc d'una jornada organitzada conjuntament amb la Direcció General de Joventut. A més, s'ha continuat treballant en el tema amb l'estudi *Factors que incideixen en la participació cultural de la gent jove*.

Accions realitzades per altres

Són moltes les coses que s'estan fent des d'equipaments o administracions per fer arribar als joves les seves propostes culturals. És difícil determinar com l'estudi del CoNCA ha pogut influir en aquestes propostes, però el que coneixem és l'interès que va despertar la jornada de presentació (més de 250 inscrits) i el document, que ha estat molt consultat.

Han estat uns anys d'assentament i expansió de la meva activitat investigadora i artística. He tingut sort i, com a director del Museu de la Música i del Centre Robert Gerhard, he pogut desenvolupar, dins les limitacions pressupostàries, molts projectes. Com a creador he pogut ser professor convidat a la càtedra Joan Coromines de la Universitat de Chicago, una fita personal. També he pogut desplegar la meua part artística amb diversos grups de cant polifònic tradicional.”

JAUME AYATS, PREMI NACIONAL DE CULTURA 2012 (MÚSIC I PEDAGOG)

LA PARTICIPACIÓ CULTURAL A CATALUNYA 2013-2016

Temàtica: hàbits culturals

Autoria: Universitat de València, Antonio Ariño Villarroya i Ramón Llopis Goig (autors)

Any d'edició: 2018

Procedència de la iniciativa: CoNCA

Principals propostes i línies de treball resultants

L'estudi és descriptiu i analític; no inclou recomanacions explícites, però de la seva lectura se'n poden extreure línies de treball per a la política cultural. Les principals idees que es desenvolupen a l'apartat de conclusions són les següents:

- Difusió de les pràctiques culturals.
- Societat digital.
- Pràctiques més esteses.
- Practicants esporàdics.
- Minories intenses.
- Perfils sociodemogràfics.
- Societat d'edats.
- Economia cultural de la gratuïtat.
- Motivacions de l'absència de pràctica.
- Idioma de realització de les pràctiques.
- Anàlisi de camps: diversitat i desigualtat.
- Conglomerats culturals de la població catalana.
- Règims de participació cultural.

Accions realitzades pel CoNCA

L'estudi es va presentar en una [conferència](#) del professor Ariño a l'Auditori del MACBA.

PROGRAMES DE RESIDÈNCIA ARTÍSTICA A CATALUNYA. ANÀLISI DE LA FUNCIÓ DE LES RESIDÈNCIES ARTÍSTIQUES ALS CENTRES DE CREACIÓ I PRODUCCIÓ

Temàtica: anàlisi sectorial

Autoria: Bissap Consulting, Jaume Colomer (director)

Any d'edició: 2018

Procedència de la iniciativa: Direcció General de Creació, Acció Territorial i Biblioteques

Principals propostes i línies de treball resultants

Les residències artístiques són una pràctica cultural sorgida el segle XVIII que ha anat evolucionant al llarg dels anys d'acord amb les tendències artístiques i socials predominants. Actualment conviuen una gran diversitat de models de residències, però no s'ha trobat cap proposta d'ordenació i sistematització dels programes de residència artística (PRA) i, per això, ha calgut definir criteris d'ordenació. S'ha considerat que la variable més substantiva per definir models és la finalitat de cada pràctica de residència, ja que les altres variables són instrumentals. També s'han definit uns requisits mínims per poder considerar residència artística una pràctica, més enllà de cedir un espai.

S'ha detectat una manca de definició de les finalitats que persegueixen els diferents PRA. Caldria diferenciar entre la finalitat primària que ha portat a constituir el PRA i altres finalitats secundàries de caràcter complementari, ja que els serveis i recursos que s'ofereixen als artistes han de ser congruents amb la finalitat que es pretén assolir.

Per precisar millor les finalitats primàries de les residències actuals de Catalunya, caldria dur a terme un treball de camp complementari basat en l'observació *in situ* de les pràctiques i una entrevista en profunditat amb els responsables.

Es considera que la conceptualització i els models proposats són útils per a tres accions:

- Ajudar els promotors de PRA a definir-ne les finalitats i elaborar-ne el model de gestió.
- Ajudar el Departament de Cultura i altres administracions a definir polítiques de suport a la creació.
- Conèixer la distribució geogràfica dels programes de suport a la creació i valorar l'equilibri territorial en l'àmbit de la creació artística.

Cal fer un esforç per ordenar i enfortir les polítiques públiques de suport a la creació donat l'augment de l'interès social i polític pel desenvolupament de pràctiques de creació artística, conscients del valor que tenen en el desenvolupament personal i col·lectiu.

Accions realitzades pel CoNCA

El CoNCA va desenvolupar amb la col·laboració de Xarxaprod el mapa d'espais de creació de Catalunya (<https://espaisdecreacio.cat/>). Tot i que es tracta d'un espai web previ a l'estudi, la seva realització està vinculada amb aquesta línia de treball.

Accions realitzades per altres

No tenim coneixement que PRA o el Departament de Cultura hagin tingut en compte les recomanacions de l'estudi.

L'EDUCACIÓ SUPERIOR EN L'ÀMBIT ARTÍSTIC A CATALUNYA. ESTUDI I PROPOSTA D'ORGANITZACIÓ

Temàtica: ensenyaments i educació

Autoria: Fundació Universitat Rovira i Virgili, Francesc Xavier Grau (autor)

Any d'edició: 2018

Procedència de la iniciativa: CoNCA

Principals propostes i línies de treball resultants

- Impuls de la formació artística superior en vies del reconeixement professional.
- Creació d'estratègies i sinergies entre centres formatius artístics superiors.
- Proposta i suport a l'articulació dels ensenyaments artístics superiors: integració de la formació artística superior en universitats de recerca generalistes o creació d'una universitat de les arts.
- Formació artística superior descentralitzada.

Accions realitzades pel CoNCA

- Reunions amb els departaments d'Educació i de Cultura, l'AQU i les direccions dels principals centres formatius.

— Presentació als principals centres formatius de les principals línies exposades a l'informe: 25 de maig de 2019.

— Presentació pública de l'informe: [31 d'octubre de 2018](#).

Accions realitzades per altres

— La consellera de Cultura, en presència del secretari d'Universitats (autor de l'estudi) i el president del CoNCA, anuncia durant la jornada de presentació de l'informe la creació d'una taula de treball interdepartamental (Cultura-Ensenyament-Empresa i Coneixement) per treballar en aquest àmbit. La taula no s'ha constituït.

— Fonaments per a l'articulació del Campus de les Arts sota l'empara acadèmica de la UB.

AVALUACIÓ DEL RETORN SOCIAL DE LES CONVOCATÒRIES DE SUBVENCIONS CULTURALS / REUNIONS VALORATIVES AMB EXPERTS

Temàtica: retorn social / subvencions

Autoria: ICC Consultors, Xavier Fina (director)

Any d'edició: 2018

Procedència iniciativa: CoNCA

Principals propostes i línies de treball resultants

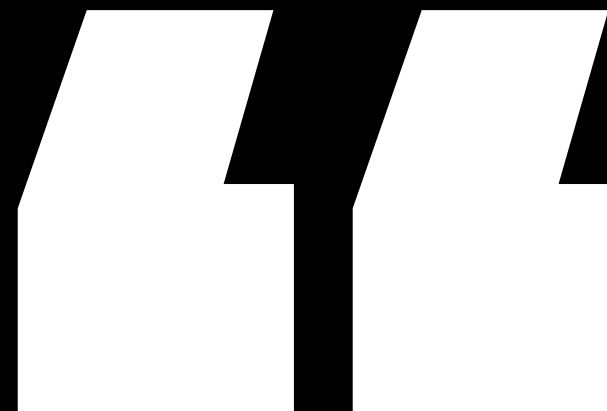
— Apostar per la valoració de l'impacte social i el valor públic dels projectes que concorren a les convocatòries basant-se en els valors següents: democràcia i participació, inclusió social, democratització de l'accés geogràfic, xarxa, professionalització, ocupació, qualitat de l'objecte, identitat cultural, trajectòria, gènere.

— Estimular voluntats polítiques que tinguin en compte el factor de retorn social en el disseny de les bases de subvenció.

— Formar els responsables tècnics/experts per aplicar la valoració.

— Dissenyar/contrastar/incorporar un model útil d'indicador i d'aplicació adaptat a l'àmbit/tipologia de subvenció per avaluar de forma objectiva.

— Provar en fase pilot i aplicar gradualment el model d'avaluació en ajudes públiques.

Han estat deu anys molt intensos. He utilitzat el piano com a refugi per a les meves pors. He adquirit un compromís ferm en utilitzar l'art com a altaveu i com a eina revolucionària a nivell social. He viscut una època d'hiperproducció, ja que la música a mi m'ha salvat d'aquest món tan ferotge... Del que més satisfeta estic és de 'Suite TOC núm 6', sobretot pel seu procés de creació: ha estat molt terapèutic."

CLARA PEYA, PREMI NACIONAL DE CULTURA 2019 (PIANISTA)

— Crear un sistema de seguiment de projectes en clau de retorn social. Sistema de mentoria/acompanyament professional de projectes/creadors. Els projectes de creació tenen naturaleses molt diverses que no sempre es poden valorar de manera homogènia; cal fer-ne un seguiment per valorar-los en la seva singularitat.

Accions realitzades pel CoNCA

- Presentació de l'informe als directors generals del Departament de Cultura (8 de juny de 2018).
- Reunió amb els experts proposats pel CoNCA per a les comissions de les convocatòries de creació de l'OSIC (25 de gener de 2019).
- Informes preceptius (no vinculants) de caràcter anual sobre les bases i convocatòries de creació del Departament de Cultura.

DESIGUALTATS DE GÈNERE EN L'OCUPACIÓ CULTURAL A CATALUNYA

Temàtica: gènere i diversitat

Autoria: Fundació Bosch i Gimpera (UB), Anna Villarroja i Maite Barrios (autores)

Any d'edició: 2019

Procedència de la iniciativa: CoNCA

Principals propostes i línies de treball resultants

Les recomanacions d'aquest treball es divideixen en dos àmbits d'actuació:

1. Àmbit públic:

- Compliment de disposicions relatives a la igualtat salarial.
- Conciliació de la vida personal, familiar i laboral.
- Models de treball i horaris flexibles.
- Ajuts monetaris i no monetaris a la cura.
- Formació en la igualtat de gènere en centres educatius.
- Foment de la igualtat de gènere.
- Formació en igualtat de gènere.
- Foment de la igualtat de gènere en els processos de presa de decisions.
- Regulació - genèrica.

2. Àmbit privat:

- Compliment de disposicions relatives a la igualtat salarial.

- Conciliació entre la vida personal, familiar i laboral.
- Models de treball i horaris flexibles.
- Regulació.
- Foment de la igualtat de gènere en els processos de presa de decisions.
- Formació en igualtat de gènere.

Accions realitzades pel CoNCA

L'estudi es va presentar en el marc d'una [jornada](#) realitzada a La Bonne. Centre de Cultura de Dones Francesca Bonnemaison.

Accions realitzades per altres

El Departament de Cultura ha impulsat algunes mesures per aconseguir una major igualtat de gènere en l'activitat cultural.

ESTUDI DE L'OFERTA EDUCATIVA NO FORMAL EN L'ÀMBIT ARTÍSTIC A CATALUNYA

Temàtica: ensenyaments i educació artístics

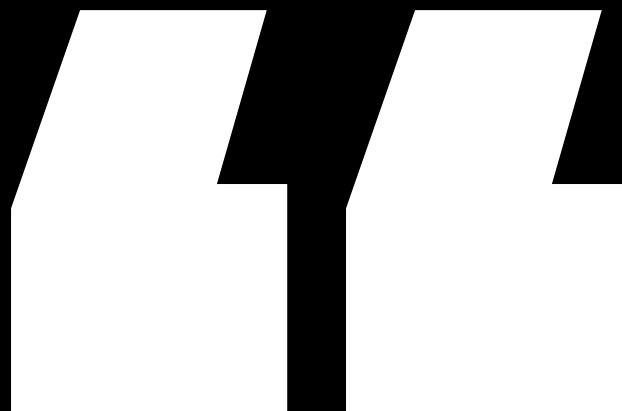
Autoria: Fundació Bosch i Gimpera (UB), Núria Obiols (autora)

Any d'edició: 2019

Procedència de la iniciativa: CoNCA

Principals propostes i línies de treball resultants

- Conèixer més concretament la realitat de l'educació no formal i l'educació informal a les comarques catalanes i per àmbits artístics, amb l'objectiu de detectar-hi mancances i incentivar si cal més presència d'activitat.
- Implicar el Departament de Cultura i el d'Educació en l'impuls i l'articulació d'aquest tipus de formació.
- Estudiar la creació d'una entitat o de diverses o promoure la dedicació de professionals competents de caràcter transversal (pedagogs, artistes, gestors...) per establir ponts de comunicació i interacció entre entitats formatives (educació formal, no formal i informal), sensibilitzar administracions i entitats a efectes pressupostaris, estimular el mecenatge o l'esponsorització, procurar la qualitat de l'oferta i aplicar bones pràctiques contractuals, així com facilitar l'accés de tota la ciutadania a l'educació no formal i l'activitat cultural.

Si faig balanç dels darrers deu anys, he de dir que el meu compromís amb la cultura ha augmentat i s'ha enriquit, malgrat les adversitats. Personalment he seguit escrivint llibres per a nois i noies, he aprofundit en la meua manera de veure i viure la narració i he treballat molt en l'àmbit de la mediació literària formant estudiants, professionals del món de l'escola i de les biblioteques. També he fet incursió en la poesia, un gènere on he publicat tres poemaris."

ROSER ROS, PREMI NACIONAL DE CULTURA 2010 (PEDAGOGA I ESCRIPTORA)

Accions realitzades pel CoNCA

- Presentació pública de l'informe: [11 d'abril de 2019](#).
- Reunions en el territori (Granollers, Lleida, Móra la Nova, Girona) per recollir l'experiència de professionals (professors, gestors, animadors, Administració pública...) en els respectius territoris.

LIDERATGE MEDIAMBIENTAL DEL SECTOR CULTURAL I CREATIU CATALÀ

Temàtica: sostenibilitat

Autoria: Julie's Bicycle, Laura Pando (directora)

Any d'edició: 2020

Procedència de la iniciativa: Institut Català de les Empreses Culturals

Contingut

Els i les professionals artístics i les organitzacions culturals de tot el món estan transformant la gestió de la seva activitat, implementant plans d'acció sostenibles de manera pràctica i tangible amb la finalitat de reduir el consum d'energia, utilitzar materials responsables i, en definitiva, reduir l'impacte ambiental de la seva activitat cultural. Aquest tipus d'actuació no només té uns resultats positius per al medi ambient, sinó que també té una repercussió positiva en l'àmbit econòmic i social.

Tot i disposar d'informació puntual d'algunes mesures preses per alguns actors culturals catalans en contra del canvi climàtic, a Catalunya no hi ha evidències de l'esforç fet pel sector cultural envers aquest repte global. Per aquest motiu es proposa realitzar un estudi que respongui als objectius següents:

- Explorar i valorar el punt en què es troba el sector cultural català en matèria d'implementació d'estratègies sostenibles i acció climàtica.
- Identificar bretxes d'actuació, motivació i coneixement, així com obstacles, oportunitats i possibles àrees d'intervenció (immediates, a curt termini i a llarg termini).
- Oferir un conjunt de recomanacions que es puguin implementar a nivell de polítiques culturals.

FACTORS QUE INCIDEIXEN EN LA PARTICIPACIÓ CULTURAL DE LA GENT JOVE DE CATALUNYA

Temàtica: hàbits culturals

Autoria: Bissap Consulting, Jaume Colomer (director)

Any d'edició: 2020

Procedència de la iniciativa: Direcció General de Creació, Acció Territorial i Biblioteques

Contingut

Estudi qualitatiu sobre els factors que més incideixen en la decisió del jove de participar en unes determinades pràctiques culturals i no participar en d'altres. L'estudi tindria com a objectiu l'elaboració d'un mapa de factors i una ponderació del pes relatiu que té cada factor en la presa de decisions de la gent jove. Aquest mapa de factors pot aportar criteris que facilitin la configuració de polítiques de foment de la participació cultural dels joves.

A més el CoNCA ha participat de manera activa en l'elaboració dels següents estudis:

INFORME SOBRE LA DEPENDÈNCIA LABORAL DELS ARTISTES

Temàtica: drets socials

Autoria: Estudio Jurídico Gabeiras & Asociados, Patricia Gabeiras (directora)

Procedència de la iniciativa: Plataforma Estatal por la Música (PAM)

Contingut

Aquest informe impulsat pel CoNCA ha estat encarregat pel Departament de Cultura al despatx d'advocats Gabeiras & Asociados i la previsió és tenir-lo enllestit abans de finals de 2020.

L'objecte d'aquest estudi és la redacció d'un informe jurídic en el qual, partint d'una definició clara dels conceptes d'alienat i dependència, els quals

caracteritzen les relacions laborals i que permetin definir l'àmbit de les prestacions realitzades sota el règim de les prestacions de serveis, es desenvolupin i recullin propostes de modificació legislativa que completin la normativa laboral en el sentit d'incorporar criteris que aclareixin els dits conceptes; estableixin un règim en matèria de seguretat social adaptat a la naturalesa de les prestacions artístiques; i recullin les reformes fiscals que resultin justes i proporcionades a les característiques intrínseques de les prestacions artístiques.

ESTUDI SOBRE L'IMPACTE DEL MECENATGE CULTURAL

Temàtica: finançament

Autoria: Knowledge Sharing Network, SL (KSnet), Paula Salinas, David Márquez, María Sánchez, Pablo Tucac i Rosa Alonso (autors)

Procedència de la iniciativa: Fundació Catalunya Cultura

Contingut

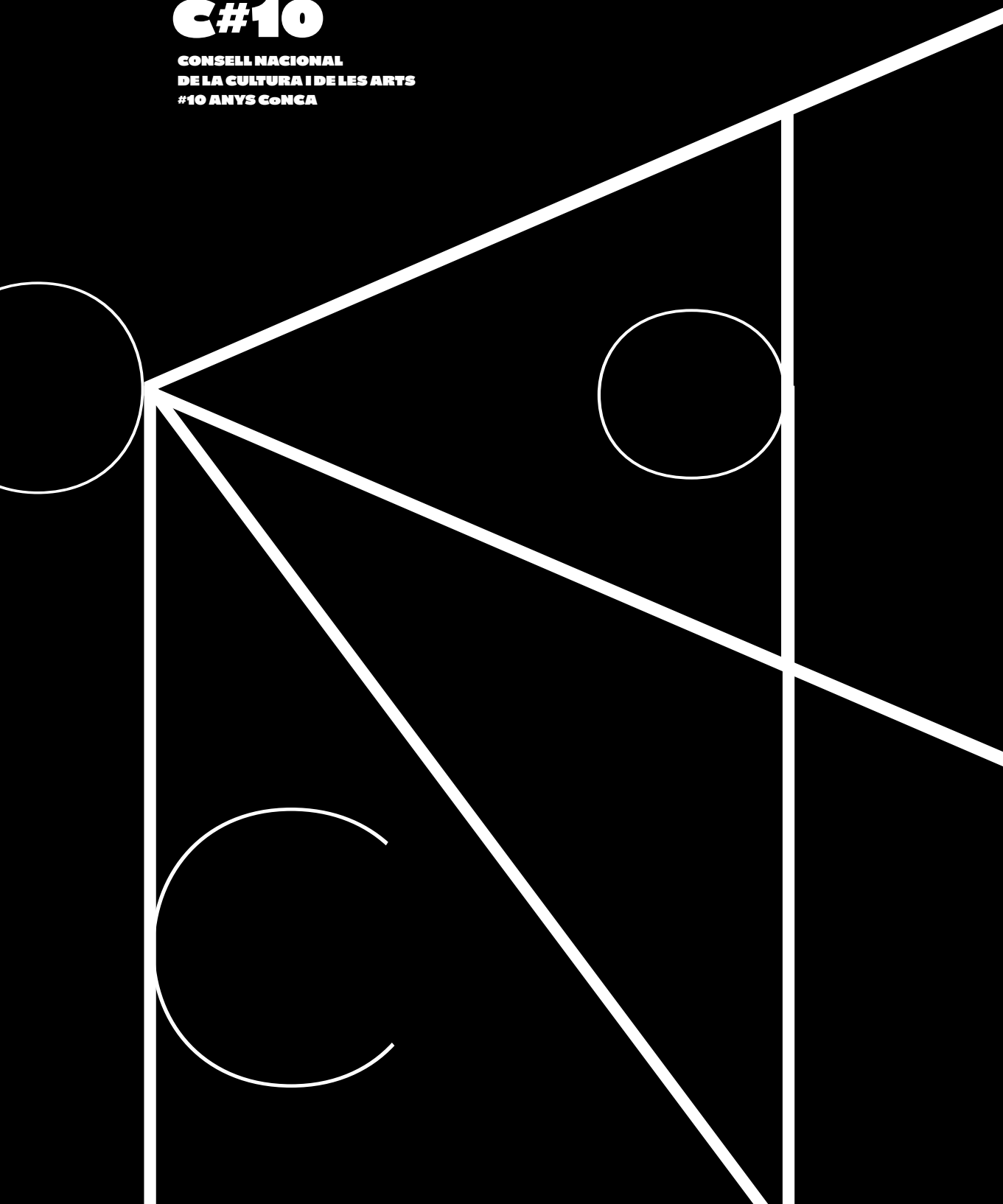
La manca de dades consistents sobre les dimensions econòmiques actuals del mecenatge a Catalunya dificulta l'avaluació de l'impacte de possibles variacions en l'actual Llei 49/2002, de règim fiscal de les entitats sense afanys lucratiu i dels incentius fiscals al mecenatge.

Tenint en compte que els països del nostre entorn proper han obtingut bons resultats en termes de mecenatge mitjançant estímuls fiscals, l'objecte d'aquest estudi és analitzar el marc regulatori actual del mecenatge, tant a escala nacional com autonòmica, i com aquest es podria reformar per assimilar-se al cas francès.

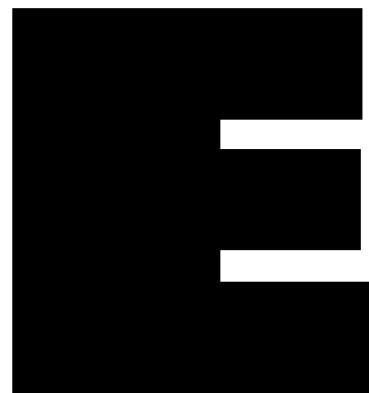
En aquest sentit, s'ha previst dividir en dues parts el projecte, que s'ha encarregat a l'empresa KSnet: un primer estudi prospectiu i metodològic i un segon estudi definidor de la proposta fiscal i el canvi normatiu corresponent. El resultat serà una proposta justificada per a la implementació d'una nova normativa que afavoreixi l'atracció de fons privats a través dels beneficis fiscals a les donacions i el patrocini.

C#10

**CONSELL NACIONAL
DE LA CULTURA I DE LES ARTS
#10 ANYS CoNCA**

**PREMIS
NACIONALS
DE CULTURA**

ls Premis Nacionals van ser instituïts per la Generalitat republicana el 1932, es van interrompre amb la Guerra Civil el 1938 i es van reprendre el 1982 amb l'arribada de la democràcia i el restabliment de la Generalitat de Catalunya. El Decret 72/1995, de 7 de març, va crear la denominació de Premis Nacionals de Cultura per a uns premis que s'atorgaven a

diversos àmbits culturals i disciplines artístiques. Aquest Decret ha estat modificat en diverses ocasions per tal d'adaptar les modalitats dels premis a la diversitat de manifestacions de la realitat cultural de Catalunya.

El 2009 s'inicia una nova etapa de la història dels [Premis Nacionals de Cultura](#). La Llei 6/2008, del 13 de maig, del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, atribueix al CoNCA, entre altres funcions, la concessió d'aquests premis.

És en aquesta etapa que es considera convenient regular aquests premis d'una manera més integral i en un únic reglament. A partir de l'any 2013, el Decret 148/2013, de 2 d'abril, preveu, com a novetats més destacables, la unificació de les diverses categories en una sola nominació de Premi Nacional de Cultura i la necessitat de fer una convocatòria dels premis per permetre presentar candidatures i estableix un màxim de deu premis. Així mateix, estableix la possibilitat de la seva revocació en cas de conducta o actuació poc honorable. La nova configuració dels premis permet que puguin estar exempts de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

Es premia les persones, entitats o institucions de qualsevol àmbit territorial que siguin mereixedores d'un reconeixement institucional per la seva contribució singular a la cultura catalana i al seu enaltiment. S'hi valoren preferentment l'excel·lència, la innovació, la trajectòria i la projecció, i es té present la seva contribució durant l'any anterior al de la concessió.

Canvis succeïts entre 2009 i 2020 en la concessió i el lliurament dels Premis Nacionals de Cultura

— L'any 2009 es van lliurar 17 premis a les categories següents: Arquitectura i Espai Públic, Arts Visuals, Audiovisual, Cinema, Circ, Cultura Popular, Dansa,

NOMBRE DE PERSONES O ENTITATS PREMIADES PER SECTOR 2009-2020

Literatura	20
Música	15
Arts visuals	13
Teatre	12
Patrimoni Cultural	9
Pensament i Cultura Científica	9
Cultura Popular	8
Cinema	8
Disseny	6
Dansa	6
Circ	6
Arquitectura i Espai Públic	6
Projecció Social de la Llengua Catalana	5
Còmic	5
Audiovisual	5
Periodisme	2
Altres	1

Disseny, Còmic, Literatura, Música, Patrimoni Cultural, Pensament i Cultura Científica, Periodisme, Projectió Social de la Llengua Catalana, Teatre i Trajectòria Professional i Artística.

L'acte de lliurament se celebra a l'Auditori Municipal Enric Granados de Lleida.

— Entre 2009 i 2012, el Plenari del CoNCA designa un jurat extern format per entre 13 i 24 persones expertes de prestigi i competència reconeguda en l'àmbit de la cultura. El jurat eleva el veredict al Plenari del CoNCA per a la seva aprovació.

— Des de 2010 es lliuren 16 premis. La categoria de Periodisme passa a formar part dels Premis Nacionals de Comunicació.

És l'any que l'acte de lliurament torna a Barcelona, al Saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat, lloc on se celebrarà també els anys 2011 i 2012.

I és des d'aquesta edició que es lliura el guardó dissenyat per Ana Mir i Emili Padrós, de l'estudi de disseny Emiliana, que conté un fort contingut icònic en proposar el joc simbòlic entre la C de Cultura i de Catalunya, fent visible una pertinença mútua entre ambdós. Dos cercles oberts, un de fusta de bedoll a l'exterior fa de bressol d'un altre fet de resina acrílica blanca i contínua. La peça es presenta en un embolcall que segueix les lleis de la papiroflèxia.

— Els anys 2010 i 2011 es produeixen unes peces audiovisuals on cada persona guardonada parla de la seva obra i de la seva trajectòria, en col·laboració amb la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals.

— A partir de l'any 2013, amb l'entrada en vigor del Decret 148/2013, de 2 d'abril, es concedeixen 10 Premis Nacionals de Cultura, el màxim que permet la regulació vigent.

Segons el decret, cada Premi Nacional consisteix en un diploma acreditatiu, una peça o un objecte que simbolitza el guardó i una dotació en metàl·lic, que fixa el Plenari del CoNCA a la convocatòria. La dotació del premi és de 15.000 euros des de 2012 (va ser de 18.000 euros entre 2009 i 2011).

El mateix decret preveu que el lliurament dels guardons es pot efectuar en un acte públic, organitzat a aquest efecte, al qual s'ha d'atorgar la transcendència, la solemnitat i la publicitat adequades. Per aquest motiu, a partir de 2013 el segon Plenari del CoNCA, nomenat un any abans, decideix celebrar l'acte de lliurament fora del Palau de la Generalitat per fer-ho en teatres i auditoris d'arreu del territori. El Saló del Tinell del Museu d'Història de Barcelona, el Teatre Josep Maria de Sagarra de Santa Coloma de Gramenet, el Teatre Romea de Barcelona, el Teatre Metropol de Tarragona, el Teatre La Sala de Rubí, el Teatre Zorrilla de Badalona i el Teatre l'Artesà del Prat de Llobregat han acollit els Premis Nacionals de Cultura entre 2013 i 2019.

— Des de 2015 les persones i entitats premiades s'anuncien en un dinar amb la premsa. Fins aleshores, s'havia fet a través d'una nota de premsa i de manera esglaonada.

A més, aquest any, per augmentar la difusió, s'organitza el cicle «[Amb mirada pròpia](#)», a fi de difondre la dimensió creativa, intel·lectual i pedagògica de cinc figures singulars que el 2015 van rebre el Premi Nacional de Cultura.

— L'any 2016 s'organitza el cicle «[Creadors en dos temps](#)» per promoure els diàlegs entre artistes i creadors de disciplines i generacions diferents. Es convida a aquest cicle creadors i artistes que han estat premi nacional en alguna de les seves edicions.

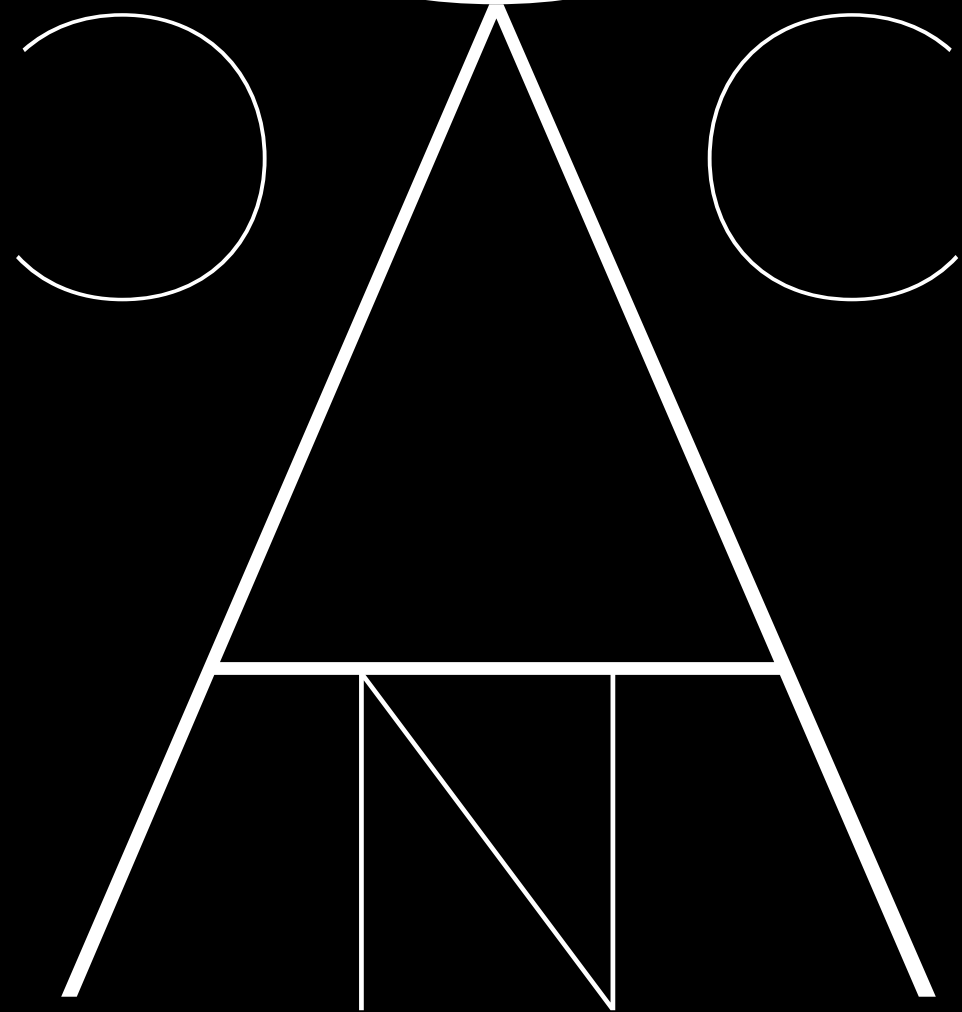
— A partir de 2020, el Plenari del CoNCA, renovat el 2019, decideix reconèixer cinc persones o entitats que reivindicarà durant tot un any amb l'objectiu d'augmentar el prestigi i la visibilitat de les persones i entitats premiades i de la seva obra.

Per a la difusió de l'acte de lliurament, el CoNCA compta amb la col·laboració de la [Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals](#).

C#10

**CONSELL NACIONAL
DE LA CULTURA I DE LES ARTS
#10 ANYS CoNCA**

**ESTATUT DE
L'ARTISTA**

Estatut de l'artista és una antiga reivindicació del sector cultural que engloba temes laborals, fiscals, de contractació, de propietat intel·lectual i aspectes de currículum formatiu. La reivindicació continuada del sector cultural va dirigida a la poca adequació de la reglamentació existent en aquests aspectes per a la major part dels treballs artístics. Per això, el 2013 el CoNCA encarrega l'elaboració d'un document consensuat amb el sector cultural i artístic català on es recullen les millores que s'han de dur a terme en l'actual règim jurídic aplicable a aquest col·lectiu per tal d'equiparar-lo al de la resta de treballadors.

L'any 2014 es va presentar el document *36 propostes per a la millora de la condició professional en el món de la cultura*, fruit del consens amb les associacions representatives d'artistes, creadors i intèrprets.

Com a resultat del treball amb les entitats culturals que van col·laborar en l'elaboració del document i amb d'altres entitats que s'han anat sumant a la taula mixta creada pel CoNCA el 2016, són prioritàries les propostes següents:

- Elaboració d'un cens de professionals adscrits als sectors culturals.
- Representació sindical del sector cultural.
- Redefinició de les activitats professionals del sector als epígrafs de l'IAE.
- Adaptació de la situació del règim d'autònoms.
- Compatibilitat de la situació de jubilació amb l'activitat artística activa.
- Actualització del règim de Seguretat Social aplicable a les relacions laborals especials d'artistes en espectacles públics.
- Tipus superreduït de l'IVA.
- Modificació de la Llei de mecenatge.
- Garantir els drets de propietat intel·lectual d'artistes i creadors.

El CoNCA ha iniciat l'elaboració d'un Cens d'Artistes de Catalunya, atès que es considera que per poder defensar la condició laboral, fiscal i contractual dels artistes de Catalunya i tots els seus interessos, és una premissa indispensable conèixer-ne veritablement la població. En aquest sentit, ha de permetre conèixer millor

l'univers real de professionals de la cultura i ha de contribuir a millorar les mesures de política cultural i esdevenir referència en els àmbits esmentats.

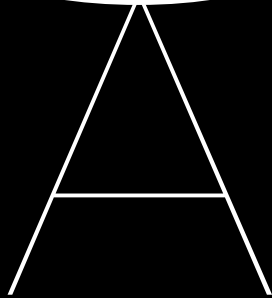
Paral·lelament a l'elaboració del Cens dels Artistes de Catalunya, el CoNCA està treballant en una altra de les mesures prioritàries acordades: la redefinició i l'actualització de les activitats artístiques a l'efecte de l'IAE, en les quals, prèvia definició del concepte de creació artística i una vegada revisades les diferents relacions o catàlegs d'activitats artístiques que hi ha avui dia, se n'ha d'identificar un catàleg que s'adapti a la nostra realitat cultural. Es tracta, en definitiva, d'aconseguir una definició i un detall prou amplis que en permetin l'estabilitat i la vigència en el temps.

El CoNCA impulsa des de l'any 2018 l'elaboració d'un informe sobre la dependència laboral dels artistes, atesa la demanda del sector de la música. En aquest cas, el resultat és un informe que ha de ser pioner en l'abordament d'una reflexió jurídica propositiva a l'entorn del règim jurídic dels artistes. El CoNCA ha promogut aquest informe amb la intenció de posar de manifest la realitat dels artistes que actuen en espectacles en viu, amb el compromís que aquest informe reflecteixi les situacions laborals de tots els artistes que actuen davant del públic, ja siguin músics, d'arts escèniques, del circ, etc. Aquest informe serà pioner en tot l'Estat espanyol.

En el marc de treball de l'Estatut de l'artista, el CoNCA ha entès que és imprescindible implementar noves mesures que complementin i adaptin les ja existents amb caràcter general, i les acomodin a les singularitats del sector. Els efectes de la covid han posat més de manifest la precarietat existent en el món de la cultura. Durant l'estat d'alarma decretat el mes de març de 2020, l'organisme va emprendre mesures extraordinàries de suport al sector amb la creació del Canal d'Emergència i les «150 veus de la Cultura». Ambdós recursos tenien com a finalitat contribuir a pal·liar les inquietuds sobrevingudes per la situació i traslladar als poders públics noves línies d'actuació per a millorar i complementar les ja adoptades per garantir la supervivència de les estructures culturals, així com de l'ocupació i de les empreses del sector.

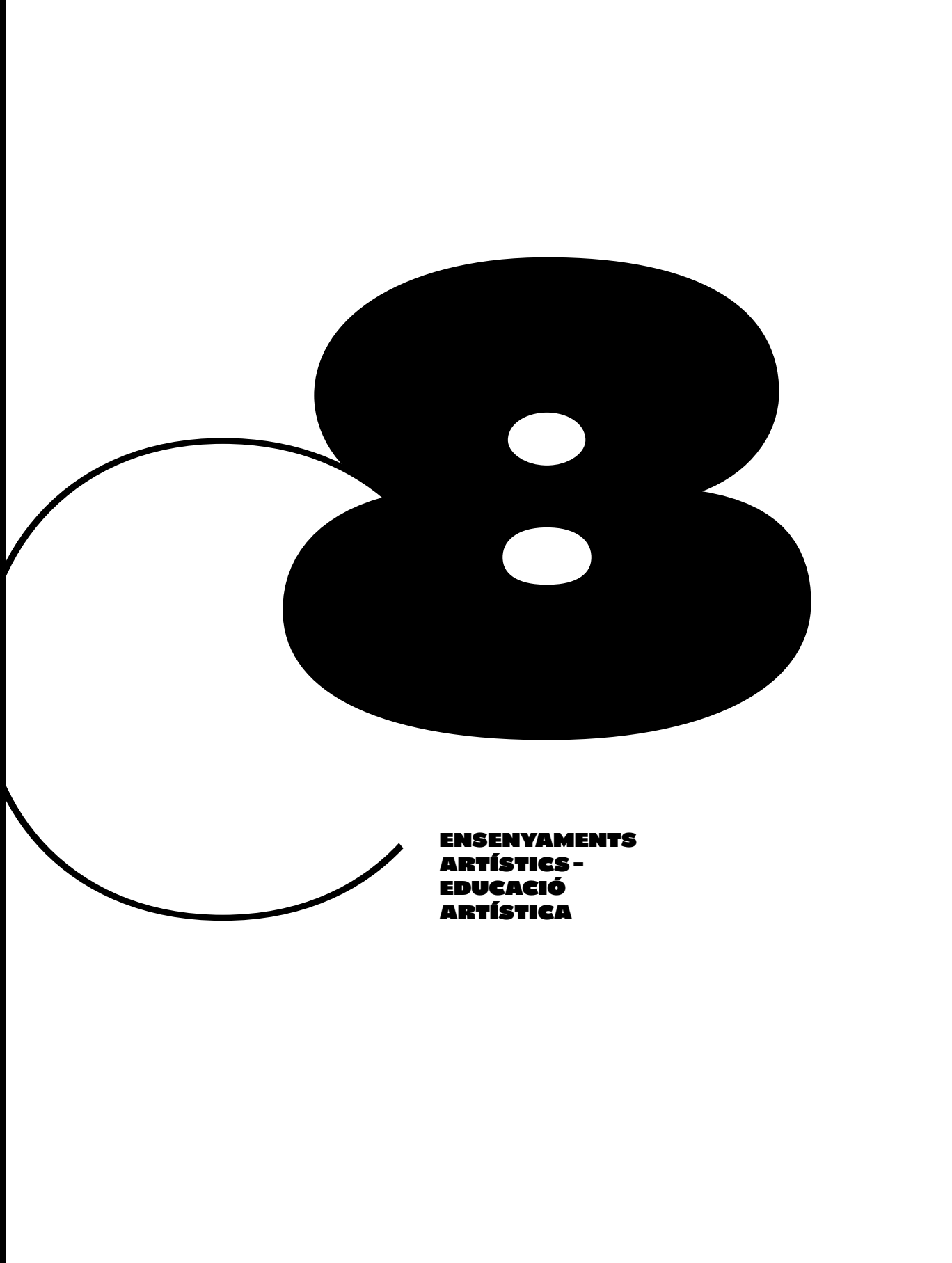
El CoNCA continua treballant en més propostes vinculades a l'Estatut de l'artista per assolir fites de manera gradual independentment de l'oportunitat del moment i de l'interlocutor a qui es dirigeixin aquestes propostes.

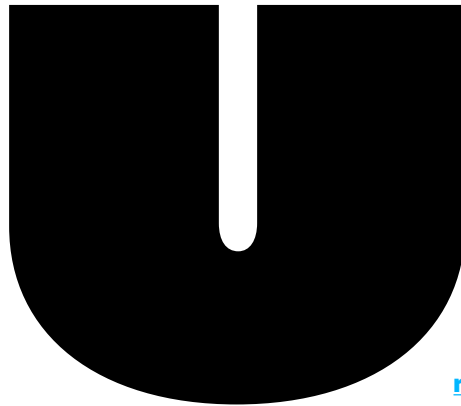

C#10

**CONSELL NACIONAL
DE LA CULTURA I DE LES ARTS
#10 ANYS CoNCA**

**ENSENYAMENTS
ARTÍSTICS -
EDUCACIÓ
ARTÍSTICA**

na de les funcions que la Llei encomana al CoNCA és la d'informar al Govern i al Parlament sobre l'estat de la cultura i l'art en l'educació i, especialment, de l'ensenyament de les professions vinculades a la cultura. **L'educació, l'art i la cultura** treballen en objectius comuns: augmentar i millorar la capacitat intel·lectual i moral, i es-

peronen la sensibilitat. Fomenten l'aprenentatge i el coneixement, a més de promoure la reflexió, la crítica, l'emoció i el benestar personal i social. Esdevenen, per tant, eixos fonamentals de cohesió i progrés social. Conscient de la importància de dotar l'educació d'una necessària dimensió cultural i artística, el CoNCA treballa en l'estudi i el debat amb els agents implicats. Els informes anuals del CoNCA han incidit en la interacció de la cultura i les arts amb l'educació. En concret, el del 2011 abordava de forma més concreta aquesta necessària vinculació i posava els fonaments al desenvolupament de la línia de treball específica que s'ha anat desplegant posteriorment. L'objectiu ha estat estudiar de més a prop el sistema educatiu, l'articulació dels ensenyaments artístics i l'impacte social i cultural de la formació artística, per a estimular una coordinació més sòlida entre dos àmbits complementaris per naturalesa i comesa, però encara massa distants per sistema, sobre la base de l'impuls, la sincronia i la consolidació de les polítiques educatives i culturals. Pel que fa al treball realitzat a l'entorn de l'Estatut de l'artista, el CoNCA publicava el 2014 les *36 propostes per a la millora de la condició professional en el món de la cultura*, entre les quals s'inclouen les relatives a l'àmbit educatiu i, en aquest sentit, es feien propostes d'intervenció.

Des d'una perspectiva més sectorial, el CoNCA ha publicat diversos estudis. En col·laboració amb l'Associació Professional del Circ, el 2013 es va presentar *l'Estat actual de la formació de circ a Catalunya. Propostes de recorreguts formatius*, un document en el qual es recullen expertes aportacions per a legitimar el requeriment d'una formació professional circense més regulada dins del panorama artístic i educatiu català. De manera complementària, es va editar també *El perfil del formador del circ a Catalunya* amb l'objectiu de reconèixer i caracteritzar les tipologies existents, així com *Els espais de formació de circ de Catalunya* amb la intenció, en aquest cas, d'identificar els espais que treballaven en aquest àmbit.

Un altre treball específic, en aquest cas de l'àmbit musical, ha estat *Les escoles vinculades a les bandes de música a Catalunya*. A partir d'un recull representatiu de dades quantitatives i qualitatives, aquest estudi ofereix una radiografia de les diferents tipologies de centres formatius vinculats a les bandes i una reflexió sobre el rol que ocupen en el context sociocultural entre la cultura popular i la musical.

Amb un enfocament més transversal, el CoNCA ha incidit de forma més explícita en l'estudi del sistema d'ensenyaments artístics superiors i professionalitzadors. En aquest apartat va treballar en *l'Aproximació a l'ecosistema dels ensenyaments artístics de caràcter professional a Catalunya* que va veure la llum el 2016, una primera cartografia que evidenciava l'heterogeni, plural i complex sistema/sistemes d'àmbits, ofertes, nivells i titulacions, regulacions, etc., en l'actualitat. Continuant aquest primer treball, el 2018 es conclouia l'informe *L'educació superior en l'àmbit artístic a Catalunya. Estudi i proposta d'organització* on s'analitzava des d'un enfocament més precís la realitat organitzativa de l'àmbit artístic i fonamentava una proposta d'organització troncal des de l'interès públic i universitari basat en la qualitat formativa i el reconeixement acadèmic, professional i social.

Arran dels dos estudis anteriors, la UB està impulsant el projecte del Campus de les Arts, una iniciativa acadèmica que vol convertir-se en un node interdisciplinari de recerca i formació artística superior compartida. El CoNCA forma part de la comissió promotora a efectes consultius, .

El CoNCA també ha abordat l'impacte de l'educació no formal i informal amb el treball publicat el 2019, *Estudi de l'oferta educativa no formal en l'àmbit artístic a Catalunya*. Mostra per primer cop la presència d'aquests estudis a tot Catalunya a partir de la classificació, identificació i descripció d'entitats que treballen en aquest vessant educatiu. L'objectiu ha estat el de tenir una constància gràfica d'aquest impacte i extreure'n una avaluació.

L'última línia de treball oberta pel CoNCA en aquest àmbit aborda la incidència de l'art en l'educació formal. Es veu essencial una implementació més completa a escoles i instituts de les disciplines artístiques com a instruments pedagògics amb valor propi alhora que transversal.

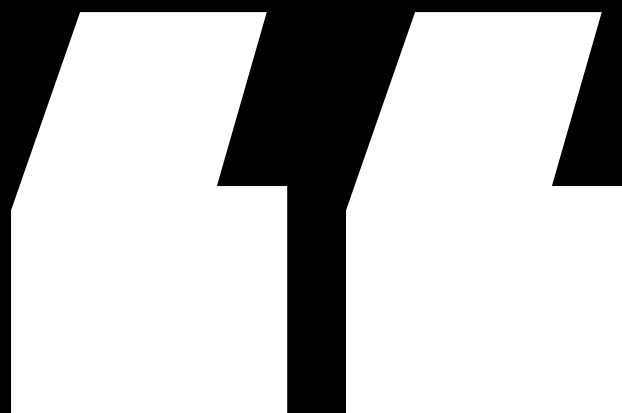

C#10

CONSELL NACIONAL
DE LA CULTURA I DE LES ARTS
#10 ANYS CONCA

**ALTRES ÀMBITS
D'ACTUACIÓ**

L'edat m'ha donat experiència i capacitat creativa com mai havia tingut. He seguit il·lustrant llibres, amb gran llibertat plàstica, que és essencialment el que havia estat buscant durant tota la meva trajectòria professional. Il·lustro des del pensament intel·lectual i és tot el procés previ als originals el que més m'interessa. La pintura m'ha donat la llibertat de traç i quan pinto ho faig des de l'impuls, de la necessitat profunda de retratar un infant que necessita que li doni veu i visibilitat. Pinto com una denúncia i això m'ha dut a fer la campanya WHY?, amb el cantautor Jaume Escala."

CARME SOLÉ VENDRELL, PREMI NACIONAL DE CULTURA 2012 (IL·LUSTRADORA)

PLANS INTEGRALS I CODIS DE BONES PRÀCTIQUES

Fins a la modificació de la seva Llei de creació, el CoNCA va desenvolupar una intensa relació amb els sectors culturals que van fructificar en l'elaboració i la signatura de documents que perseguien vertebrar i ordenar l'activitat de diferents sectors:

Pla integral del circ (2008)

El Pla integral del circ vol proveir un marc perquè la formació, la creació, la difusió, la producció i la projecció internacional del circ es desenvolupin en les condicions adequades i perquè tots els ciutadans puguin gaudir dels espectacles.

El març de 2008 l'Associació de Professionals de Circ de Catalunya i el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat van firmar el Pla integral del circ, elaborat de forma conjunta després d'un llarg procés de treball i reflexió. Des d'aquell moment, el pla s'ha convertit en un instrument bàsic d'articulació del sector del circ i ha garantit que els esforços del mateix sector i de la Generalitat conflueixin i es complementin d'una manera eficaç. En el mateix moment de la seva constitució, el març de 2009, el CoNCA es va incorporar al desplegament del pla des de l'especificitat de les seves funcions.

Pla integral de la dansa (2009)

El Pla integral de la dansa vol identificar els àmbits de treball prioritaris i proposar mesures concretes a fi de crear, a curt, mitjà i llarg termini, un escenari a Catalunya amb oportunitats per a la recerca, la creació i la producció de dansa, per a la seva difusió, per a l'accés a la dansa de tots els ciutadans i per a una major presència en l'esfera pública de la dansa i de les arts del moviment.

Les estratègies específiques que proposa aquest Pla fan referència a la millora de les condicions de treball de creadors, companyies, col·lectius i plataformes; a la potenciació de la creativitat i de la diversitat de tendències i formats; al treball amb programadors i amb nous públics per apropar-los a la dansa professional; al consens entre els diferents agents i institucions; a un mapa equilibrat d'espais de creació, producció i exhibició; a la definició d'un pla de projecció internacional; al treball sociocultural, i als reptes que ens ofereix el futur.

Codi de bones pràctiques en l'àmbit de la creació i de la interpretació musicals (2011)

El codi de bones pràctiques és un conjunt de pautes d'actuació dels diferents actors que intervenen en l'àmbit de la creació i la interpretació musicals. Aquest codi té

per objecte aconseguir la màxima seguretat jurídica en les relacions professionals, laborals, mercantils o de qualsevol altre tipus que s'estableixen entre els autors i intèrprets d'obres musicals i qualsevol persona física i/o jurídica que s'hi relacioni i que intervingui en l'àmbit de la creació i de la interpretació musical.

Aquest codi és d'aplicació en totes les relacions professionals que s'estableixin entre els artistes autors, intèrprets i/o executants d'obres musicals i qualsevol persona física i/o jurídica que s'hi relacioni dins l'àmbit de la creació i la interpretació musicals.

Codi de bones pràctiques professionals a les arts escèniques i musicals per a infants i joves (2011)

El maig de 2010 es va presentar el Pla integral de les arts escèniques i musicals per a tots els públics, que aborda des de diversos vessants la millora general de les condicions de producció, exhibició i distribució de les arts escèniques i musicals per a infants i joves a Catalunya. Entre d'altres accions, recull l'elaboració d'un codi de bones pràctiques que sigui d'utilitat per als professionals del sector i ajudi a la dignificació de la professió.

Aquest codi s'adreça a tots els i les professionals que treballen en el sector de les arts escèniques i musicals dirigides al públic infantil i juvenil. Això inclou els diferents gèneres i llenguatges artístics que són habituals, com el teatre, la música, el teatre musical, el circ, la dansa, els titelles, la màgia i les seves diverses combinacions. Aquest codi també recull tot un seguit d'indicacions i de recomanacions que s'adrecen a tots els qui programen espectacles i que permeten millorar les condicions de programació i d'exhibició dels espectacles infantils i juvenils: des de les condicions tècniques relacionades amb la representació teatral fins a les que n'afecten la comunicació o la promoció.

Codi de bones pràctiques professionals en l'àmbit de la dansa (2011)

Aquest codi de bones pràctiques conté un conjunt de recomanacions i compromisos sobre la pràctica de la dansa destinats a afavorir la qualitat artística, preveient els problemes i els conflictes en el comportament dels diferents agents implicats.

Una proposta d'aquest tipus dibuixa un marc específic que té en compte les peculiaritats dels professionals per tal de permetre l'establiment de pautes d'actuació generalitzades que ajudin a assolir la millora de les condicions existents i l'equilibri entre els diferents interessos en joc.

En aquests deu anys el CoNCA ha tingut una participació continuada en diferents taules de treball i projectes sectorials impulsats pel Departament de Cultura:

1. Elaboració de plans integrals. Amb les modificacions de la Llei 6/2008, la funció d'elaboració dels plans integrals sectorials va passar a l'ICEC; per tant, des d'aquell moment, la interlocució amb el sector ha estat d'aquest organisme, però el CoNCA ha estat convidat en tots els grups de treball. En concret, els plans integrals en els quals ha participat el CoNCA han estat l'actualització del Pla integral de la dansa, i l'elaboració del Pla integral de la música i del Pla integral de les arts escèniques. Aquesta representació ha estat per part de membres del Plenari i de l'equip tècnic del CoNCA.

2. Sistema Públic d'Equipaments Escènics i Musicals de Catalunya (SPEEM).

El CoNCA ha estat present mitjançant la figura del president a les taules de seguiment de l'SPEEM.

3. Pla de museus de Catalunya. El CoNCA va formar part de l'equip tècnic que va elaborar el Pla de museus de 2017. La intervenció del CoNCA va estar molt vinculat amb la creació d'un sistema d'indicadors per fer el seguiment del pla.

4. Pla d'arxius de Catalunya. El CoNCA també participa en el Pla d'arxius de Catalunya, que està en fase d'elaboració.

MEDIACIÓ ARTÍSTICA

Amb la col·laboració del màster de Mediació Artística de la Universitat de Barcelona, des de l'any 2016 s'han realitzat quatre jornades amb el propòsit de presentar projectes que treballen des de la pràctica cultural per la inclusió social de col·lectius i persones en situació de risc. Són projectes als quals poques vegades es dona veu, però que són importants i incideixen de manera positiva tant en les persones o grups als quals es dirigeixen com en la ciutadania en general.

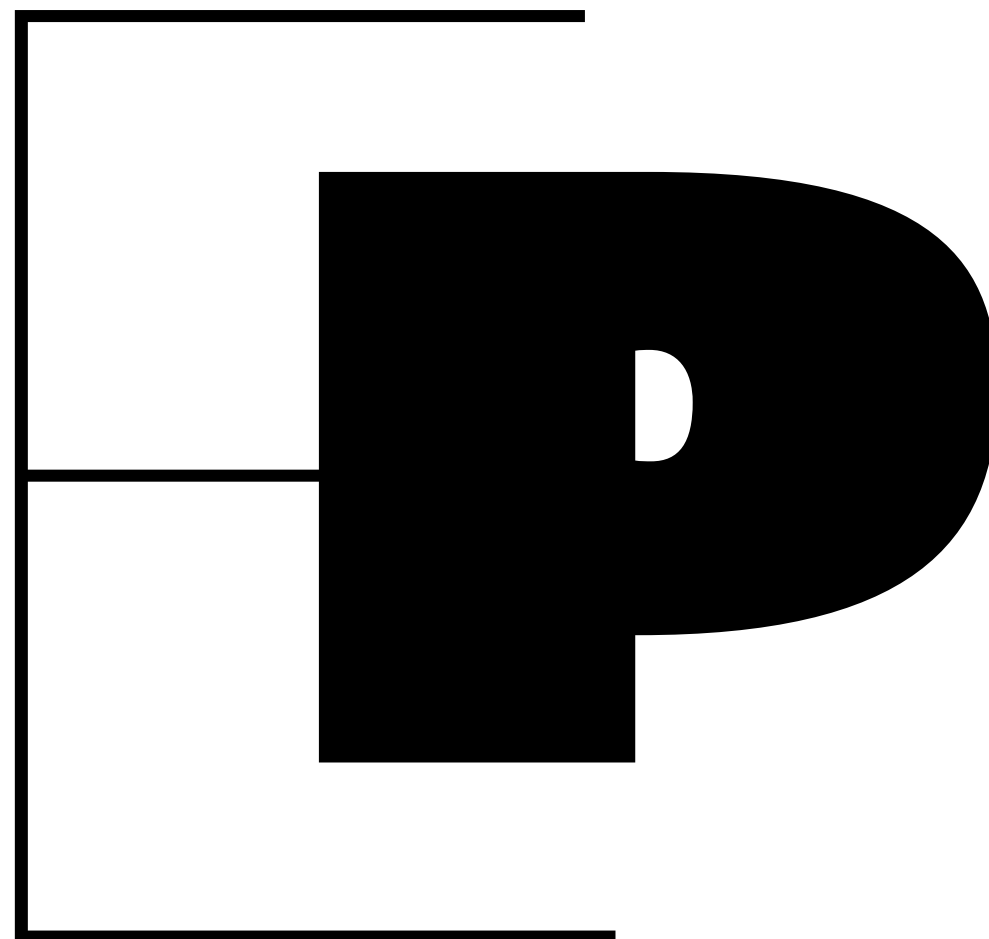
Les jornades han servit també per reflexionar sobre el paper que la cultura ha de jugar en la transformació cap a una societat més justa i igualitària i en la força que els llenguatges artístics tenen per ajudar les persones en situacions difícils.

S'han realitzat quatre jornades, cadascuna dedicada a un sector cultural diferenciat:

- [2016: El circ per a la inclusió social](#)
- [2017: La dansa com a eina d'intervenció social](#)
- [2018: Les arts en el context social](#)
- [2019: La música com a eina de transformació social](#)

C#10

**CONSELL NACIONAL
DE LA CULTURA I DE LES ARTS
#10 ANYS CONCA**

**EPÍLEG
PER INGRID
GUARDIOLA**

DIFERENTS MANERES DE MATAR LA CULTURA

Hi ha diferents maneres de matar la cultura, però totes elles són inútils perquè no hi ha forma de separar una societat de la seva cultura. Fins i tot la mort d'una cultura en genera una altra; és un procés viu en constant transformació.

Si rastregem els informes i memòries del CoNCA, el que veurem és la història d'una noble i difícil escomesa, la de la defensa incondicional de la cultura, dialogant amb els sectors i amb els artistes, però també mediant amb els relleus polítics com en un laberint que, a cada canvi polític o crisi econòmica, va mutant de forma. Com si estiguéssim davant de dues temporalitats incompatibles: en primer terme, la política partidista que, més enllà de la seva vocació pública oscil·lant, sempre vol guanyar temps fent-lo perdre per seguir exercint el poder; i, a l'altra banda, la cultura, que posa el temps en suspensió i té una vocació retràctil on present, passat i futur dialoguen sense full de ruta. Molts han estat els que han volgut forjar els itineraris de la cultura, però les obres sempre tenen un caràcter desbordant i imprevisible.

El CoNCA es va crear el 2008 mentre, en paral·lel, començava una dura crisi econòmica que marcaria la vida cultural de la següent dècada. El CoNCA va iniciar-se com un «consell de savis», un òrgan independent dels partits polítics. Una opció valenta i constructiva, però fràgil, i així es va veure quan al cap de dos anys va perdre la seva capacitat executiva, mantenint la consultiva. Com si els partits poguessin servir-se de la cultura perquè, en el fons, pensessin allò que, de forma irònica, deia Flaubert al seu *Dictionnaire des idées reçues*: «Artistes, tots farsants [...]». La dona que és artista no pot resultar més que una prostituta. El que fan no es pot ni anomenar 'treballar'. I Hannah Arendt a *La crisi de la cultura*: «Per a la mentalitat grega, no hi havia contradicció entre l'elogi del *filokalein* –l'amor del bell– i el menyspreu per als qui produïen materialment el bell».

L'enorme desinversió pública en cultura (el 2014 ja es notificava una caiguda de quasi el 30%) fa massa evident aquest menyspreu, i si és així és perquè això té la

ÉS AMB LES CRISIS QUE ES RECUPERA LA DIMENSIÓ SOCIAL DE LA CULTURA”

contrapartida de fer guanyar alguns vots. El menyspreu és massa desolador donat que és declaradament antisocial, ja que si bé no hi ha forma de separar una societat de la seva cultura, sí que es pot marcar fàcilment la seva raó de ser. Una forma de marcar-la és reduir-la als seus símbols, l'altra limitar-la a l'entreteniment. Aquest pot ser una cosa molt digna, perquè crea vincles directes amb els altres, ens treu protagonisme individual i contribueix a la creació d'una educació sentimental i una construcció del gust. El que a mi m'entreté, a un altre el petrifica i a la inversa. Però, alhora, l'entreteniment pot ser constrenyidor, no només pel seu caràcter gregari, sinó perquè avui en dia és un dels sectors més rendibles, fent que el gust i la gana es redueixin a operacions de màrqueting a mans d'oligopolis que tenen el que Debord anomenava «el monopoli del codi», i la gestió quotidiana dels estats d'ànim col·lectius. Moltes d'aquestes empreses estan vinculades a les plataformes digitals, a qui només els preocupen les hores de son dels seus usuaris i que ho dissenyen tot perquè estiguem somiant deserts, productius en la nostra improductivitat.

L'entrada al segle XXI va contribuir a fer de la cultura una mercatotècnia basada en el turisme cultural, la gamificació, els clústers culturals, l'auge dels festivals, els nous mercats digitals i els mites de la internacionalització i de la participació. Però aquest també és el context d'allò que l'artista i investigador Octavi Comeron anomenava «la fàbrica transparent», que portava, enmig de promeses no sempre complides, el llast de la precarietat del sector i de la «pobresa cultural», és a dir, la falta d'accés a la cultura. És amb les crisis que es recupera la dimensió social de la cultura. De fet, la crisi permet justificar, també econòmicament, les inconveniències de supeditar la cultura al mercat. Quan van maldades es reparteix el *mea culpa* entre els ciutadans, però quan la situació es redreça aviat es torna als grupuscles culturals que operen al marge de l'interès comú.

D'acord amb tot això, la millor política cultural seria, senzillament, entendre aquest escenari i contribuir a la construcció de diferents contra-escenaris. O potser n'hi

LA JURISPRUDÈNCIA MARCA EL TRAÇAT DE LES POSSIBILITATS CULTURALS”

hauria prou amb tenir el coratge de protegir singulars marcs de llibertat no supeditats als interessos estrictament econòmics (utilitarisme), al classisme i a l'endogàmia o a l'arbitrarietat. Tres formes d'emmagrir l'esperit d'una cultura, malgrat que també són part essencial de la seva història.

La crisi del 2008-2015 i les pertinents decisions polítiques, van fer emergir el moviment «No retalleu la cultura», amb més de 7.000 integrants. La resposta del sector cultural davant la crisi de la covid, ha estat una reacció toyotista de sobreproducció i disseminació cultural a través dels canals digitals. Però un cop passat aquest moment d'eufòria, quina ha estat la capacitat de negociació del sector? Quines les polítiques culturals que el defensen? Cap a 5.000 persones vinculades a la cultura es van adherir al moviment «Renda Bàsica Universal». Aquest abandonament voluntari del mot *cultura* en la consigna col·lectiva és eloqüent. La jurisprudència marca el traçat de les possibilitats culturals, d'aquí que siguin tan necessàries lleis que materialitzin el retorn social i amplïin els marcs de responsabilitat compartida. I si s'aproven lleis que vetllin per a la cultura enlloc de penalitzar-la, com hem vist amb la Llei de contractació pública de 2017, amb l'apujada de l'IVA cultural o l'eliminació de l'impost a les teleoperadores?

En l'actual crisi, la majoria d'empreses o iniciatives culturals ni tansols podran endeutar-se, simplement desapareixeran. En els últims anys les relacions entre el sector públic i privat de la cultura s'ha basat en el creixement de «projectes estratègics, projectes tractors» de gran inversió pública que, en la crisi, s'han mostrat igual de vulnerables que els projectes petits, però amb excessiva dependència institucional i amb menys suport comunitari. Què passarà amb aquest model? Es pot pensar en la cultura com a ecosistema interdepenent tal com fa el relat ecològic davant la crisi climàtica i ambiental? Quines noves aliances i polítiques hospitalàries s'han de posar en pràctica? Quines han de ser les noves eines per a una economia social i solidària aplicada a la cultura?

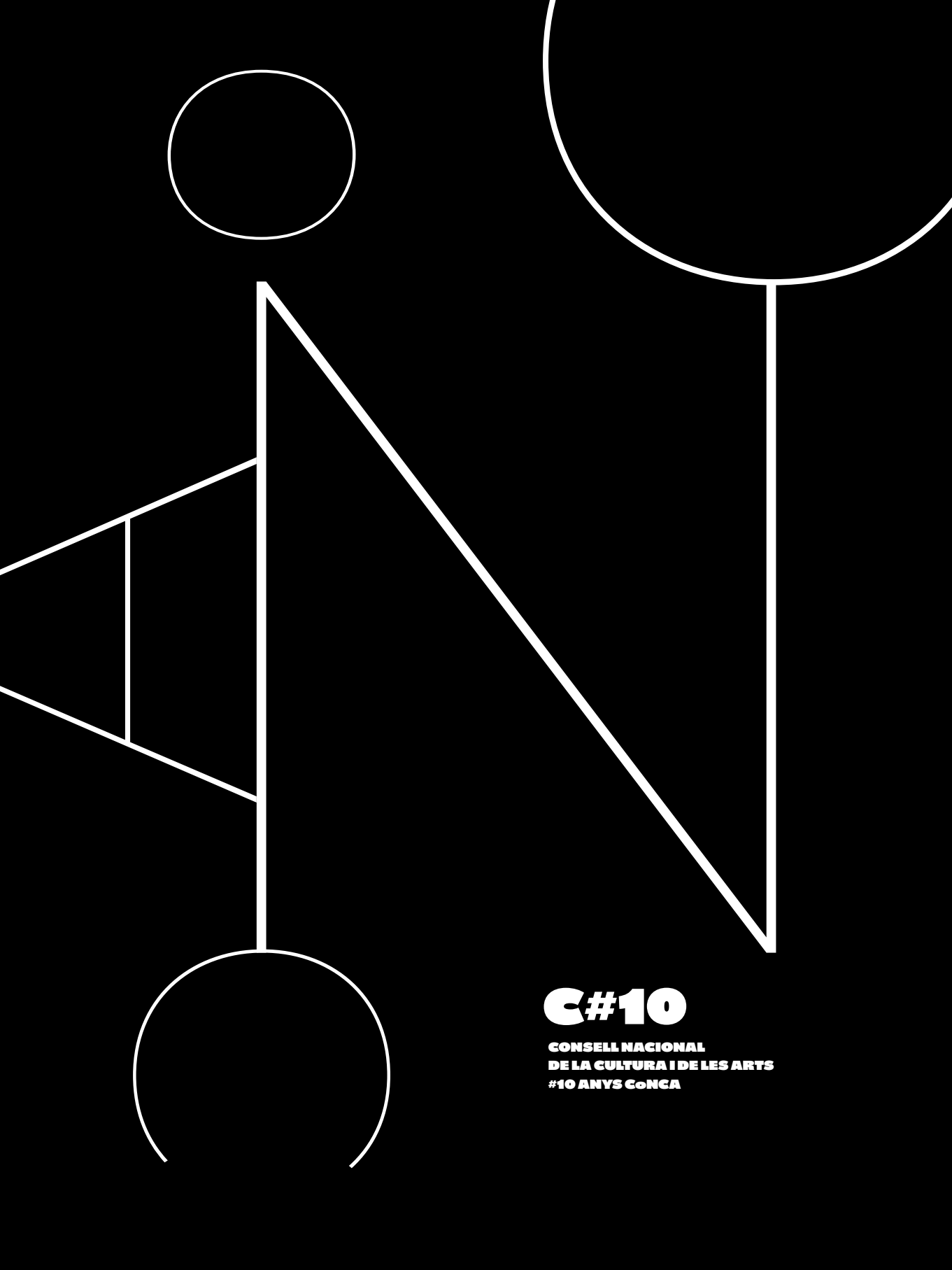
SI DESAPAREIX LA BASE, LES GRANS PROMOTORES CULTURALS TINDRAN UN FUTUR NEGRE”

Potser trobem una pista en dues obres actuals. En el ZKM (Center for Art and Media) de Karlsruhe aquest 2020 es pot veure l'exposició *Critical Zones*, sobre les diferents maneres de coexistència de formes de vida inspirat –entre d'altres– en les teories sobre la simbiogènesi de la biòloga Lynn Margulis. Això es pot vincular amb les reflexions que Raül Garrigasait fa a *Els Fundadors*, on pensa el paper de la traducció a través de figures com Manuel de Montoliu, que entenia el seu treball com una forma d'assimilació metabòlica d'una matèria estranya al propi cos, amb implicacions de creixement i fortificació. Aquests discursos sobre la importància de la cohabitació i de la relació amb allò altre que ens fa créixer i madurar des de la seva condició adversària o diferent, es poden aplicar al propi funcionament de la cultura. Si desapareix el teixit cultural de base i les petites i mitjanes empreses, els projectes tractor i les grans promotores culturals tindran un futur més negre, mentre que les institucions poden acabar perdent la seva naturalesa i vocació pública, reduïdes a un full de ruta previsible i estanc en el calendari de la ciutat. En un context tan fràgil com l'actual, les polítiques igualitàries i distributives són l'única manera de poder seguir cohabitant des d'allò que ens fa diferents.

Aquesta condició adversària i diferent que es retroalimenta, hauria de fer conviure, sense conflictes d'interessos, el CoNCA, el Departament de Cultura, els partits polítics, els múltiples sectors i els creadors/es culturals. Retornar-li al CoNCA una capacitat executiva que operi des d'una declarada vocació pública, independent, a llarg termini i en base a polítiques igualitàries (per evitar la igualació o la homogeneització cultural), seria una bona eina simbiogenètica.

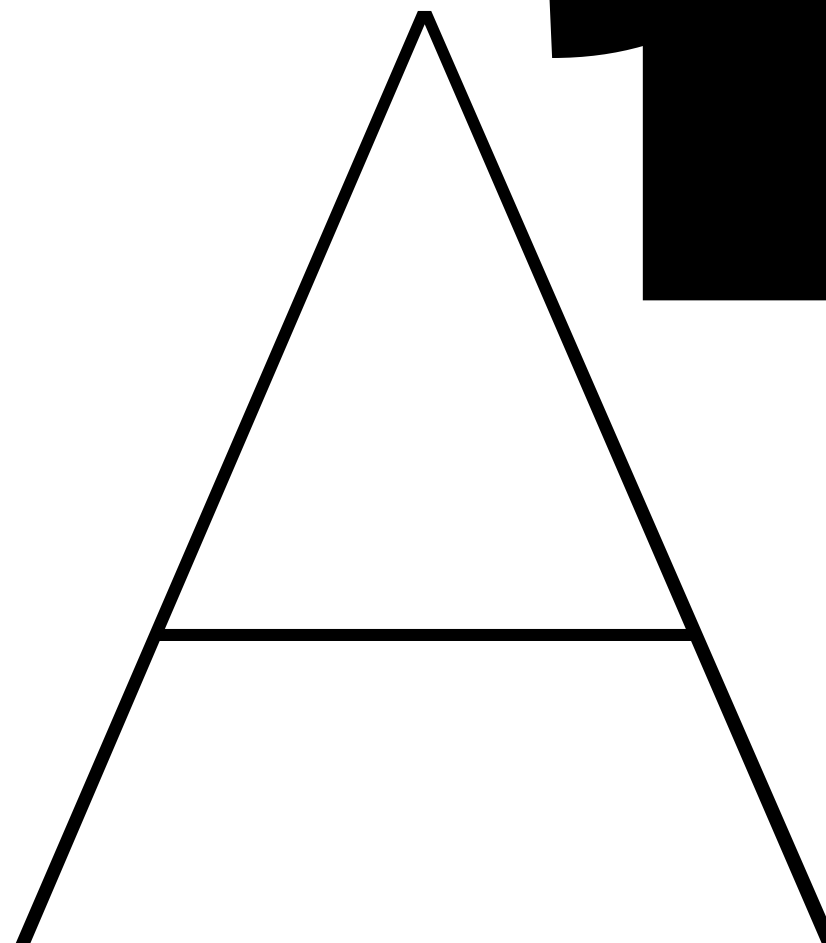
Ingrid Guardiola
Investigadora cultural,
professora de la UdG
i realitzadora

C#10

CONSELL NACIONAL
DE LA CULTURA I DE LES ARTS
#10 ANYS CoNCA

**ANNEX 1-
GOVERNANÇA**

El Plenari és l'òrgan màxim de decisió del CoNCA.

■ 21/01/2009

El 21 de gener de 2009 s'aprovava el nomenament dels onze membres del primer Plenari, que quedava constituït per:

Xavier Bru de Sala, escriptor i articulista. President (fins al setembre de 2009).

Pilar Parcerisas i Colomer, crítica d'art i curadora. Vicepresidenta primera.

Manuel Forcano Aparicio, escriptor, poeta i especialista en filologia semítica. Vicepresident segon.

Francesc Guardans i Cambó, secretari. Advocat i editor. President (a partir de l'octubre de 2009).

Xavier Antich i Valero, filòsof i professor universitari. Vocal.

Manel Camp, músic. Vocal (des del març de 2010).

Juli Capella Samper, arquitecte i activista del disseny. Vocal.

Jordi Coca Villalonga, escriptor i dramaturg. Vocal.

Chantal Grande i Paumier, galerista fotogràfica. Vocal.

Sílvia Munt i Quevedo, ballarina, actriu, directora i guionista. Vocal.

Marta Oliveres i Tortosa, emprenedora d'arts escèniques no convencionals. Vocal.

Rosa Vergés i Coma, cineasta i docent. Vocal.

■ 13/06/2012

El 13 de juny de 2012, el Parlament de Catalunya va nomenar els membres del nou Plenari, que quedava constituït per:

Carles Duarte i Montserrat, poeta i lingüista. President.

Gemma Sendra i Planas, gestora cultural. Vicepresidenta (fins al desembre de 2018).

David Albet i Sunyer, músic i director artístic del grup instrumental contemporani BCN 216. Vocal (fins al desembre de 2018) i vicepresident (a partir de gener de 2019).

Mercè Gisbert i Cervera, pedagoga. Secretària.

Pilar Parcerisas i Colomer, crítica d'art i curadora. Vocal.

Isona Passola i Vidal, productora de cinema. Vocal.

Valentí Puig, escriptor. Vocal (fins al desembre de 2014).

■ 18/07/2019

El 18 de juliol de 2019 es nomenaven els nous set membres del Plenari, que quedava constituït per:

Vinyet Panyella i Balcells, escriptora, gestora cultural i curadora. Presidenta.

Margarida Troguet i Tauli, gestora cultural de l'àmbit de les arts escèniques. Vicepresidenta.

Jordi Font i Cardona, especialista en polítiques culturals i educatives. Secretari.

Salvador Casals i Romagosa, gestor cultural. Vocal.

Edmon Colomer Soler, director d'orquestra. Vocal.

Núria Iceta Llorens, editora i gestora cultural. Vocal.

Miriam Porté Solano, productora de cinema. Vocal.

Al llarg d'aquests anys s'han succeït a la direcció:

Pep Montes. Va ser nomenat el 17 de març de 2009.

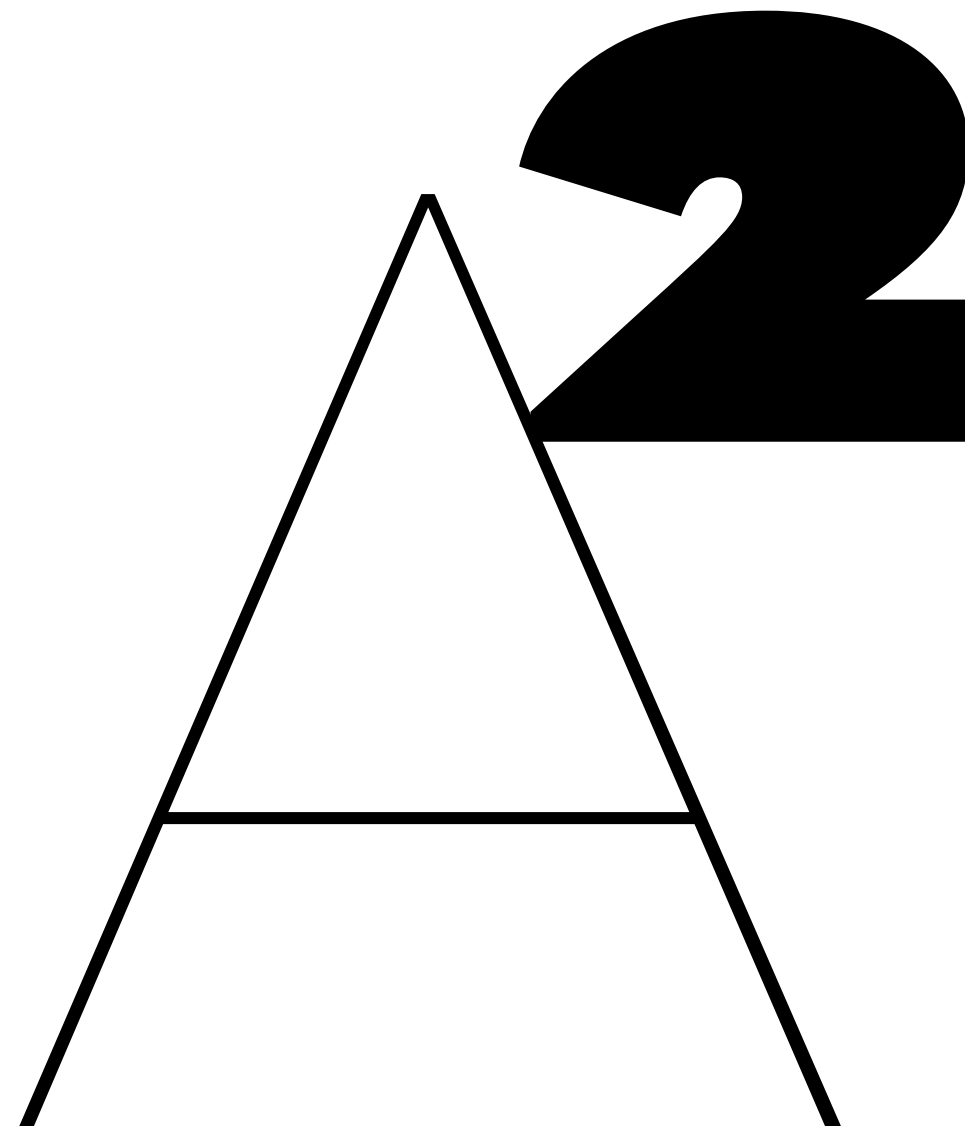
Norbert Tomàs. Va ser nomenat l'11 de maig de 2011.

Sílvia Muñoz d'Imbert. Va ser nomenada el 22 d'octubre de 2013.

C#10

**CONSELL NACIONAL
DE LA CULTURA I DE LES ARTS
#10 ANYS CONCA**

**ANNEX 2 - RELACIÓ
D'INFORMES I ESTUDIS
MONOGRÀFICS**

LLISTA D'INFORMES REALITZATS PEL CoNCA

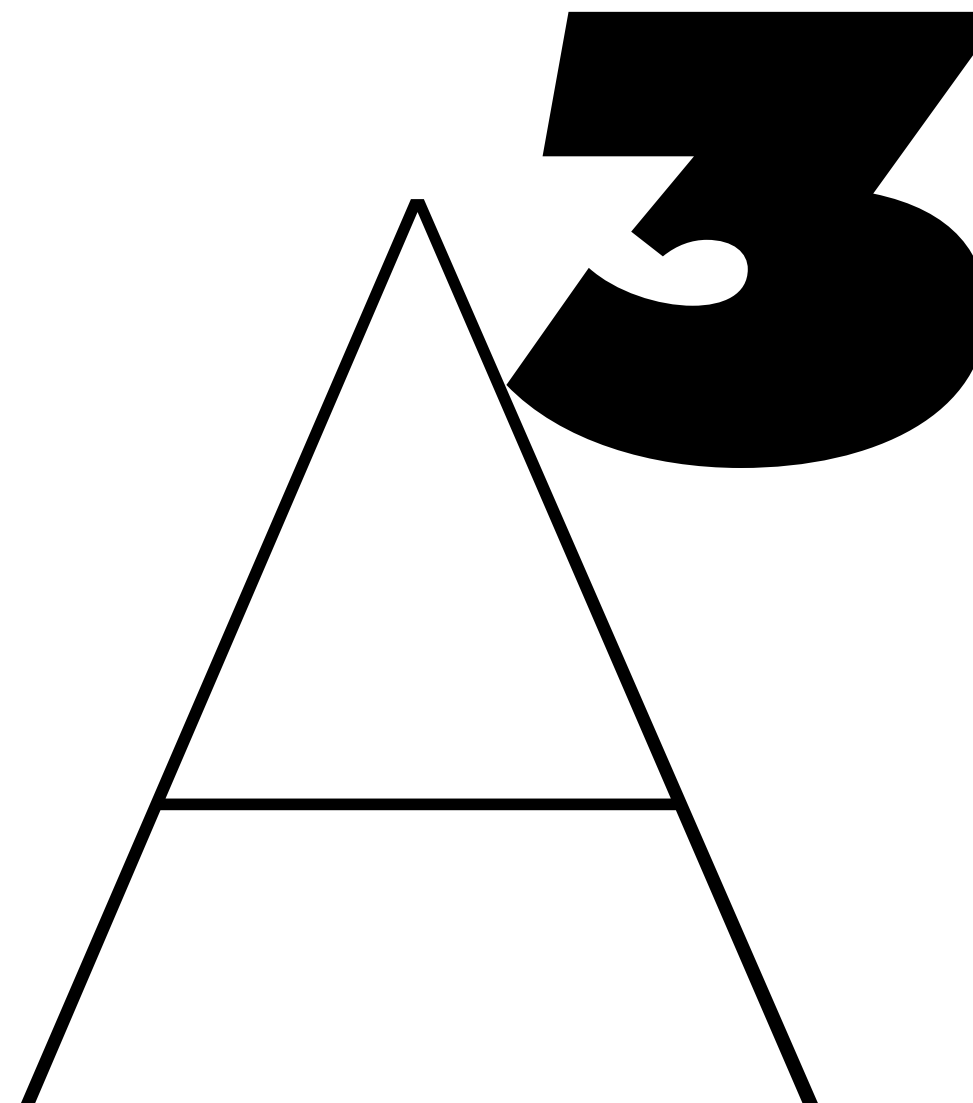
TÍTOL DE L'ESTUDI	TEMÀTICA	INSTITUCIÓ	AUTORIA/ DIRECCIÓ	EDICIÓ	INICIATIVA
Diagnosi i pla d'actuació en matèria d'adquisicions públiques d'art a Catalunya	Finançament	CoNCA	Pilar Parcerisas (coord.)	2011	Conselleria de Cultura i Mitjans de Comunicació
Estudi sobre l'estat i perspectives de futur del sector de la fotografia a Catalunya. Proposta de política pública general en l'àmbit de la fotografia	Anàlisi sectorial	CoNCA	Xavier Antich (coord.)	2011	Conselleria de Cultura i Mitjans de Comunicació
L'estat actual de la formació de circ a Catalunya. Propostes de recorreguts formatius	Ensenyaments i educació	CoNCA	Ramon Castells (coord.)	2012	Associació de Professionals de Circ de Catalunya
Entorn de la fotografia en el context de les arts visuals a Catalunya	Anàlisi sectorial	ARTimetria	Antoni Laporte (coord.)	2012	CoNCA
El perfil del formador de circ a Catalunya	Ensenyaments i educació	CoNCA	Ramon Castells i Gemma Carbonell (aut.)	2013	Associació de Professionals de Circ de Catalunya
Els esdeveniments culturals a Catalunya. Identificació, localització i anàlisi comparada de les activitats de cultura popular	Anàlisi sectorial	Laboratori del Nou Turisme UOC	Francesc González i Oriol Miralbell (coord./aut.)	2014	Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural
36 propostes per a la millora de la condició professional en el món de la cultura	Drets socials	Despatx advocats Brun i Guiu	Lluís Brun i Josep Guiu (dir.)	2014	CoNCA
Dinàmiques digitals a Catalunya. La creació, la producció i la difusió culturals davant la digitalització	Cultura digital	Barcelona Media	Xavier Cubeles (aut.)	2014	CoNCA
Avaluació estratègica. Model teòric i aplicació	Avaluacions estratègiques	CoNCA	Jordi Auladell (aut.)	2014	CoNCA
Els espais de formació de circ de Catalunya	Ensenyaments i educació	CoNCA	Ramon Castells i Gemma Carbonell (aut.)	2014	Associació de Professionals de Circ de Catalunya
Estat de la qüestió, propostes i recomanacions per al foment del mecenatge i el patrocini cultural a Catalunya	Finançament	Fundació Bosch i Gimpera (UB)	Lluís Bonet (dir.)	2015	CoNCA
El capital social en els esdeveniments culturals de Catalunya. Una anàlisi del seu potencial com a recurs pel desenvolupament local	Anàlisi sectorial	Laboratori del Nou Turisme UOC	Francesc González i Oriol Miralbell (coord./aut.)	2015	Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural

TÍTOL DE L'ESTUDI	TEMÀTICA	INSTITUCIÓ	AUTORIA/ DIRECCIÓ	EDICIÓ	INICIATIVA
Aproximació quantitativa al patrocini i el mecenatge a Catalunya	Finançament	ESADE i Fundació Innov-Culture	José Mª Álvarez de Lara i Silvia Bueso (coord.)	2015	CoNCA
Aproximació a l'ecosistema dels ensenyaments artístics de caràcter professional a Catalunya	Ensenyaments i educació	Sinapsis	Cristian Añó (coord.)	2016	CoNCA
Les escoles vinculades a les bandes de música a Catalunya	Ensenyaments i educació	Institut Ramon Muntaner	M. Carme Jiménez (coord.)	2016	CoNCA
La participació cultural de la joventut catalana 2001-2015	Hàbits culturals	Universitat de València	Antonio Ariño Villarroya i Ramón Llopis Goig (aut.)	2016	CoNCA i Observatori Català de la Joventut
La participació cultural a Catalunya 2013-2016	Hàbits culturals	Universitat de València	Antonio Ariño Villarroya i Ramón Llopis Goig (aut.)	2018	CoNCA
Programes de residència artística a Catalunya. Anàlisi de la funció de les residències artístiques als centres de creació i producció	Anàlisi sectorial	Bissap Consulting	Jaume Colomer (dir.)	2018	Direcció General de Creació, Acció Territorial i Biblioteques
L'educació superior en l'àmbit artístic a Catalunya. Estudi i proposta d'organització	Ensenyaments i educació	Fundació Universitat Rovira i Virgili	Francesc Xavier Grau (aut.)	2018	CoNCA
Avaluació del retorn social de les convocatòries de subvencions culturals / reunions valoratives amb experts	Retorn social / subvencions	ICC Consultors	Xavier Fina (dir.)	2018	CoNCA
Desigualtats de gènere en l'ocupació cultural a Catalunya	Gènere i diversitat	Fundació Bosch i Gimpera (UB)	Anna Villarroya i Maite Barrios (aut.)	2019	CoNCA
Estudi de l'oferta educativa no formal en l'àmbit artístic a Catalunya	Ensenyaments i educació	Fundació Bosch i Gimpera (UB)	Núria Obiols (aut.)	2019	CoNCA
Lideratge mediambiental del sector cultural català	Sostenibilitat	Julie's Bicycle	Laura Pando (dir.)	2020	Institut Català de les Empreses Culturals
Factors que incideixen en la participació cultural de la gent jove de Catalunya	Hàbits culturals	Bissap Consulting	Jaume Colomer (dir.)	2020	Direcció General de Creació, Acció Territorial i Biblioteques
Informe sobre la dependència laboral dels artistes	Drets socials	Estudio Jurídico Gabeiras & Asociados	Patricia Gabeiras (dir.)		Plataforma Estatal por la Música (Pam)
Estudi sobre l'impacte del mecenatge cultural	Finançament	Knowledge Sharing Network, SL (KSnet)	P. Salinas, D. Márquez, M. Sánchez, P. Tucat i R. Alonso (aut.)		Fundació Catalunya Cultura

C#10

**CONSELL NACIONAL
DE LA CULTURA I DE LES ARTS
#10 ANYS CoNCA**

**ANNEX 3 - LLISTA DELS
PREMIS NACIONALS DE
CULTURA 2009-2020**

Entre 2009 i 2012 el Premi Nacional de Cultura s'atorga a partir d'una llista de categories. Des de 2013 les diferents categories existents s'unifiquen en una sola nominació: Premi Nacional de Cultura. Aquí utilitzem les categories anteriors a 2013 per assenyalar l'àmbit de treball de la persona o entitat guardonada.

2009 (17)

ANIMAC → AUDIOVISUAL

ASSOCIACIÓ DE PROFESSIONALS DE CIRC DE CATALUNYA (APCC) → CIRC

ROSA MARIA CALAF → PERIODISME (A PARTIR DE 2010 PASSA A FORMAR PART DELS PREMIS NACIONALS DE COMUNICACIÓ)

EUDALD CARBONELL → PENSAMENT I CULTURA CIENTÍFICA

JOSEP MARIA CASTELLET → TRAJECTÒRIA PROFESSIONAL I ARTÍSTICA

GUILLEM CIFRÉ → CÒMIC

NÚRIA FONT → DANSA

FUNDACIÓ VILA CASAS → PATRIMONI CULTURAL

ENRIC JARDÍ → DISSENY

BIENVE MOYA → CULTURA POPULAR

FRANCESC ORELLA → TEATRE

PERE PORTABELLA → CINEMA

JAUME PÒRTULAS → LITERATURA

JOSEP QUETGLAS → ARQUITECTURA I ESPAI PÚBLIC

JORDI SAVALL → MÚSICA

OCTAVI SERRET → PROJECCIÓ SOCIAL DE LA LLENGUA CATALANA

FRANCESC TORRES → ARTS VISUALS

2010 (16)

ANTONIO ALTARRIBA I KIM → CÒMIC

MERCÈ ARÀNEGA → TEATRE

EUGÈNIA BALCELLS → ARTS VISUALS

BARÓ D'EVEL CIRK CIE → CIRC

ESTEVE BONELL → ARQUITECTURA I ESPAI PÚBLIC

JORDI CERVELLÓ → MÚSICA

JOAN IGNASI CIRAC → PENSAMENT I CULTURA CIENTÍFICA

MIQUEL DE PALOL → LITERATURA

EL PUNT · HERMES COMUNICACIONS → PROJECCIÓ SOCIAL DE LA LLENGUA CATALANA

ALBERT GARCIA ESPUCHE → PATRIMONI CULTURAL

MIGUEL MILÀ → TRAJECTÒRIA PROFESSIONAL I ARTÍSTICA

TONI MIRA · NATS NUS → DANSA

ROSER ROS → CULTURA POPULAR

PERE SECORÚN → AUDIOVISUAL

CLARET SERRAHIMA → DISSENY

CLAUDIO ZULIÁN → CINEMA

2011 (16)

ASSOCIACIÓ DE PROFESSIONALS DE LA DANSA DE CATALUNYA (APDC) → DANSA

PERE ARQUILLUÉ → TEATRE

DAVID BALSELLS → PATRIMONI CULTURAL

ORIOL BOHIGAS → TRAJECTÒRIA PROFESSIONAL I ARTÍSTICA

JOAN BUSQUETS → ARQUITECTURA I ESPAI PÚBLIC

CAVALL FORT → PROJECCIÓ SOCIAL DE LA LLENGUA CATALANA

JUDITH COLELL I JORDI CADENA → CINEMA

JOAN FONTCUBERTA → ARTS VISUALS

JORDI FONT I FERRÉ → PENSAMENT I CULTURA CIENTÍFICA

PEPE GÁLVEZ, ALFONS LÓPEZ I JOAN MUNDET → CÒMIC

LLIBRERIA QUERA → CULTURA POPULAR

LOS EXCÉNTRICOS → CIRC

JAVIER MARISCAL → DISSENY

MARIONA OMEDES → AUDIOVISUAL

MARTA PESSARRODONA → LITERATURA

MIGUEL POVEDA → MÚSICA

2012 (16)

MUSEU ETNOGRÀFIC DE RIPOLL → PATRIMONI CULTURAL
FRANC ALEU → AUDIOVISUAL
FIRA DE CIRC AL CARRER DE LA BISBAL D'EMPORDÀ → CIRC
JAUME AYATS → CULTURA POPULAR
JOSEP BUNYESC → ARQUITECTURA I ESPAI PÚBLIC
ENRIC CASASSES → LITERATURA
FESTIVAL BARNASANTS CANÇÓ D'AUTOR → MÚSICA
VALENTÍ FUSTER → PENSAMENT I CULTURA CIENTÍFICA
LA PORTA - ASSOCIACIÓ DE DANSA INDEPENDENT DE BARCELONA → DANSA
ISAKI LACUESTA → CINEMA
ÒMNIUM CULTURAL → PROJECCIÓ SOCIAL DE LA LLENGUA CATALANA
ARNAU PUIG → TRAJECTÒRIA PROFESSIONAL I ARTÍSTICA
ÀNGELS RIBÉ → ARTS VISUALS
CARME SANSÀ → TEATRE
ENRIC SATUÉ → DISSENY
CARME SOLÉ VENDRELL → CÒMIC

2013 (10)

HERMANN BONNÍN → TEATRE
JOSEFINA CASTELLVÍ → PENSAMENT I CULTURA CIENTÍFICA
CENTRE DE LECTURA DE REUS → PATRIMONI CULTURAL
AGUSTÍ FERNÁNDEZ → MÚSICA
JOSEP MAIXENCHS → CINEMA
EDUARDO MENDOZA → LITERATURA
IMMA MONSÓ → LITERATURA
ELSA PERETTI → DISSENY
JOSEP RAMONEDA → PENSAMENT I CULTURA CIENTÍFICA
TORRES MONSÓ → ARTS VISUALS

2014 (10)

AMICAL WIKIMEDIA → PROJECCIÓ SOCIAL DE LA LLENGUA CATALANA
MIREIA BARRERA → MÚSICA
LA PRINCIPAL DE LA BISBAL → MÚSICA
JOAN MASSAGUÉ I SOLÉ → PENSAMENT I CULTURA CIENTÍFICA
ROBERTO OLIVAN → DANSA
VICENÇ PAGÈS JORDÀ → LITERATURA
PEPA PLANA → CIRC
SÓNAR → MÚSICA
THE DALÍ MUSEUM → PATRIMONI CULTURAL
JAUME VALLCORBA → LITERATURA

2015 (10)

JOSEP MARIA CADENA → ARTS VISUALS
GUILLERMINA COLL → DANSA
NÚRIA ESPERT → TEATRE
FEDERACIÓ DE DIABLES I DIMONIS DE CATALUNYA → CULTURA POPULAR
FUND. PRIVADA ESPAI GUINOVART → PATRIMONI CULTURAL
FRANCESC PARCERISAS → LITERATURA
XAVIER PLA → LITERATURA
QUICO EL CÉLIO, EL NOI I EL MUT DE FERRERIES → MÚSICA
AMÈLIA RIERA → ARTS VISUALS
JAIME ROSALES → CINEMA

2016 (10)

JOSEP MARIA ARAGONÉS I ROSA FUSTÉ (ANTAVIANA FILMS) → AUDIOVISUAL
LOLA BADIA → LITERATURA

CENTRE DE DOCUMENTACIÓ DEL PATRIMONI I LA MEMÒRIA CARRUTXA → PATRIMONI CULTURAL
LOS GALINDOS → CIRC
JOAN J. GUILLÉN → ARTS VISUALS
DANI KARAVAN → ARTS VISUALS
QUARTET CASALS → MÚSICA
CLARA SEGURA → TEATRE
ANTÒNIA VICENS → LITERATURA
ENRIQUE VILA-MATAS → LITERATURA

2017 (10)

JOSEP COTS → LITERATURA
MARIA ESPEUS → ARTS VISUALS
FUNDACIÓ APELLES FENOSA → PATRIMONI CULTURAL
JOAN FRANCESC MIRA → PENSAMENT I CULTURA CIENTÍFICA
HÈCTOR PARRA → MÚSICA
RAIMON → MÚSICA
CARLES SANTAMARIA → CÒMIC
SECRETARIAT DE CORALS INFANTILS DE CATALUNYA → CULTURA POPULAR
ALBERT SERRA → CINEMA
EMMA VILARASAU → TEATRE

2018 (10)

CATORZE → PERIODISME
CENTRE DE TITELLES DE LLEIDA → TEATRE
JOSEP ANTON CODINA → TEATRE
FUNDACIÓ FESTA MAJOR DE GRÀCIA → CULTURA POPULAR
FUNDACIÓ PAU CASALS → PATRIMONI CULTURAL
JESÚS JULVE, HAUSSON → TEATRE
FINA MIRALLES → ARTS VISUALS

JORDI PÀMIAS → LITERATURA
VALENTÍ PUIG → LITERATURA
ALBERT VIDAL → TEATRE

2019 (10)

MARIA BOHIGAS → LITERATURA
JAUME CABRÉ → LITERATURA
COLLEGI D'ARQUITECTES DE CATALUNYA → ARQUITECTURA I ESPAI PÚBLIC
FEDERACIÓ D'ATENEUS DE CATALUNYA → CULTURA POPULAR
LITTERARUM MÓRA D'EBRE · FIRA D'ESPECTACLES LITERARIS → LITERATURA
JOSEFINA MATAMOROS → PATRIMONI CULTURAL
MUSEU DE LLEIDA → PATRIMONI CULTURAL
CLARA PEYA → MÚSICA
JOSEP PONSATÍ → ARTS VISUALS
CARME RUSCALLEDA → ALTRES - GASTRONOMIA

2020 (5)

MARIA DEL MAR BONET → MÚSICA
CENTRE D'ART I NATURA DE FARRERA → PENSAMENT I CULTURA CIENTÍFICA
CARLA SIMÓN → CINEMA
TRICICLE → TEATRE
XAMFRÀ → MÚSICA

El document Consell Nacional de la Cultura i de les Arts #10anysCoNCA ha estat elaborat per l'equip tècnic de l'Àrea de Coneixement del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts.

Membres del Plenari:

Vinyet Panyella i Balcells, presidenta
Margarida Troguet i Taull, vicepresidenta
Jordi Font i Cardona, secretari
Salvador Casals i Romagosa, vocal
Edmon Colomer Soler, vocal
Núria Iceta Llorens, vocal
Miriam Porté Solano, vocal

Direcció: Sílvia Muñoz d'Imbert

L'equip tècnic del CoNCA està integrat per: Jordi Auladell Marquès, Lúcia Benito Porté, Gemma Carbonell Jorquera, Ramon Castells Ros, Jesús Fernández Acebal, Cèlia Garcia Trujillo, Àngels Giráldez González, Ana C. Loayza Martín, Lluïsa Sala i Tubert i Joan Torrent Pérez.

Coordinació de continguts: Ramon Castells Ros

Coordinació de l'edició: Gemma Carbonell

Agraïments

Donem les gràcies a totes les persones que formen i han format part del CoNCA i a les persones i entitats que hi han col·laborat durant aquests més de deu anys d'existència.

Edició: Andreu Gomila

Concepte gràfic: Diego Piccininno

Correcció lingüística: Tau Traduccions SL

©Dels textos: CoNCA o autoria indicada

©De les imatges: els seus autors

Crèdits fotogràfics

Salvador Casals © David Ruano/CoNCA

Ingrid Guardiola © Oscar F. Orengo

Aquest llibre, editat pel Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA), està subjecte a una llicència de Reconeixement-NoComercial-Compartirigual 4.0 Internacional de Creative Commons. Se'n permet la còpia, la distribució, la comunicació pública i la creació d'obres derivades, sense ús comercial i sempre que se'n reconegui l'autoria i es mantingui la llicència en les seves noves creacions.

Podeu descarregar la versió electrònica d'aquest llibre a <http://conca.gencat.cat>.

Barcelona, desembre de 2020

CoNCA #10

